

سید

آبِ حیات
۲۵۷۵

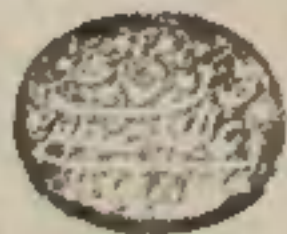

كتاب بيطار نامه
مصنوع عند الله
ابن البدر المصطفى
رحمة الله

٤٥٧٥

وقف السلطان ناصر السامع وحلده كما قال العال السامع المحمدي معالج وضع المطام
معاون السمع السطع المدي مع اعداء الدس كدوه حده في علم السمع العاطع
السلطان بن السلطان السلطان السمع والمعارى محمود وان بن السلطان
مصطفى خان فعدا في نوح قلوب العباد وحل كل امره
وحده على وقف المراد واما القصر السمع السمع
مصطفى ظاهر المصطفى من السمع السمع
عمره

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد اول خدا بچون . و موجد جرح بوقلون . جل عن الحركة
والتكون كيم انك امري بين الكاف والنون دمر و صلوة
وسلام اول سيد الكائنات و منفي الموجودات . محمد
المصطفى صلى الله عليه وسلم اول سونك انك شرفته خدای
متعال بوبر پدر لولاك لولاك لما خلقت الافلاك
ودغى آل واصحابه اوله كم انك حقن ديشه اصحابي
كالنجوم الزواهر بايتم اقتديتم اهتديتم **اما بعد** مصنف
الكتاب عبد الله ابن البدر المصري ديشه شول بيطر نامه
كاتبی كه مرحوم اتامك تجربا تندن و بن حقیق تجربا اندوكم
المن متعلق جمله درماند و بزودن اوكدین كالان اوستا ذكر
كلامندن جمع و وضع الیهم كه درت فصل اوزد و در و هر

فصلن ابواب ترتیب الیهم و بالله المستعان **مقالة اولیة**
باب اولی آلدن قان المن و هر مرصند فتق طردن المن
كرك انك بیا تندن درامدی بلكل كه قان المن ایکی نوع اوزد
اولوب بری اودر كه ال الیه طردی اوزوب طردی اظهار اتك
وبری نشترله قانی اخراج ایتمكدر قان الله حق طردرك
صاغشدری یكردی بر طردر ذكر اولنان طردرك ایکی باشد
كه بارز یكنی و البواظ الیه معروفلدر اوجخیلدری كرك انك
التن اولان ایکی طردر در دنجیلدری لسانك ایکی طردر
اولان ایکی طردر كه الادرعین الیه معروفلدر دنجیلدری كرك انك
اولان ایکی شاه طردر و كوكند اولان ایکی طردر انلر الناخون
دنلور التجیلدری ایکی طرفدن قولانك التند کی ایکی طردر كه
المنخیزن الیه معروفلدر دنجیلدری الذكر ایچدن کی ایکی طردر
الساقتن الیه معروفلدر سكرنجی بوزنك ایکی یا تندن قان

المدر طعنون بخيل طوارك ايا غنم اولان ايكى طمره كه المى بوطن
الرجلين دنلور او بخيل طوارك قوير غنم اولان طمره كه الجاعر طمره
معرفه اما باشد كى ايكى طمره دن قان المى طو قشيق المذن و باي
وقيشك دماغه فساد دن و باش اغري سدن و حتمى و صارون
وصاغر لغدن فايده سى واردر و كوزلر كى با قلندن قان المى
كوزه ننه طمره غنم دن و ناصور دن و كوك صودن و ساير كوزك
الاسدن و كوك قبار جبارينه دخی فايده سى واردر و سانك
طمره اولان ايكى طمره دن قان المى لغد فايده سى اودر كه
اغزده اولان حرارت و اغزايچى اولان درينك صوليه سنه
وديش انك ششمه و طماق اوچدن بوغازه دك ايلتوب
صرفلى اولان اللوزينك قبار و ب ششمه نافعه و شاه
طمره دن قان المى اكا مفيد دركه صفر و سودا دن و كوده
حرارت دن و قيراق و چيانلر دن نافعه و كوك ايكى

طمره

طمره دن هوا شد ندن كوك كند حاصل اولان مرضه و اربيه دن
وصودن حدوث ايدن حصر مرضه و كوك ساير درجه
نافعه و بروندن قان المى حكر درم ندن و صجواستقاده
و در شكم مرضه دن نافع و قوللر ايج طرفه كى ايكى طمره دن
قان المى اربيه و صومر مرضه دن و ماده القعدن و قول
كوشك ندن بغايت نافع و فيچلر ايج طرفه اولان ايكى
طمره دن قان المى ششمه دن و اشك دن قان طوارك نافع
و قويرق طمره دن قان المى داء الثعلب دن و قويرق
قيلارى و كلك دن و ذكر اوسته اولان قيلدن و قويرق
حرارت نه نافعه در اوش قان المى صفاتى و منافعى
بيان المذكر تاكه اكا كورم عمل اوله **ايكيجى باب** نعلينه
اولان اوستا ذلر رعايت اولمقد و كذول لكه هر درمان
ايچون مشورت اولمغنى بيانيدر پس نعلينه اولان

کشی لازم اولان بود که کندی اوستا زنه احسانه قلوب
و تسلیم آید و کجا صناعتی که مکافات آید و ب فوت
اولش اوستا زنه رحمت اوقوب و نماز نیازه تقید الیوم
سایر اوقاتند خیرایش لمکدن تغافل الیوم ات احوالند
بر لرزدن بر خصوص ستمهات طلب اولند قد حق و یلین
و حق تکلمند مزد و اجرت ایستوب بر طواراتی بوقول
بر اوستا زه کلوب طوارینکه علاجی صورده قدا اکا لازم
اولان بود که اول طوار کرک اولان درمانی بلدروب کند و
اجرت ایستوب و بر طوار که دردی عیرو لوب علاج
اکا فایده ایتمیجکن بلسه سراجیه طیار کبی و کوزه این کوک
صوبی و آزوب اسکش برص کبی و چو قدن اقصر طوار
کبی بونله عبث یر درمان ویرمیه وینه سنده که حاز
و باره نصولتینی بلیجی اولوق کرک تاکه یای شدتند

طواره اش درمان و قیش آیانند باره درمان ویرمکدن خه
ایده مکر افتضا حببیه ممکن اولدوغی مرتبه حیوانه ضرر
کلیه جگر دکلو ویر و امراضی بری برندن فرق ایدوب
هر مرض که درمانی کورم استی مرضه استی علاج و برودتدن
حادث اولان مرضه باره درمان ویرمکدن صافه و طواردن
اخراج این جگر قانکه مقدارینی بلیجی اولوب سکر مک
دره ندن و دماغ فسادندن و باش المذن و حداث
باش اولان النواظر دید کلری ایکی طمردن المذبح قان
بر بطماندن ایکی بطمانه و ارنجیه دکر بطمان خود یوز^{القی}
بلیجی درمدر و کوزک قبا قلندن النملو اولدقن ایکی
نوکیدن اوج نوکیه و ارنجیه و لسانک ایکی یانی طمردن
ینه بر مقدارجه الله و شاه طمردن ایکی بطماندن اوج
بطمانه و ارنجیه و کوس طمردن اکا کورم ایکی بطماندن اوج

بطمانه وارنجه و قولدرک و قیچا کر ایچ طرفن اولان طمرلردن رینه
ایکی بطماندن اوج بطمانه وارنجه و قویق طمرندن بر بطماندن
ایکی بطمانه وارنجه و طماندن دروش ایله قان الذوق اوج
نوکیدن یارم بطمانه دکر و بورندن بر نوکیدن ایکی نوکیه دکر
اما طوارطیانندن قان النمل اولدوق درت بطماندن بش
بطمانه وارنجه النوق کرک بوسعدارلردن زیاده النوق خطا
وضردر زیر بعض جهله نعلنه ان بلزکله زیاده قان
الملریله طوار با یلوب موته سبب اولور با خصوص شاه
طمرکی وینه کوکس طمرلردن ولساندن زیاده قان النسه
قان الذوقی بی ماده لراقرب و دره آرتوب اولکیدن
زیاده اولور ولسان شیش قبارر پس لازم اولان بودر که
ذکر اتمکند کلو ماده اقمردن اول قان النوق کرک طای
وقت و حمار کوده لری کچرک اولغله قانلری قلیل اولدوغی
سبب

سبب ن بر نوکیدن ایکی نوکیه دکر الله وایری کوده لوطاوردن
نقد راز الله بر بطماندن ایکی بطمانه دکر شول ذکر اتمکند
اشیا بر مفید اشیا دکر بر نعلند ک کتا بند بولنر و الله علم
اوجینجی باب برص درماندن در بلکل که بومرض خلی الصباری
عاجز اتمدر اگر انسان و اگر طوارده زیر یا وز و عسیر
مرضدر ابتداء بنزد درمانی انجق عیسی پیغمبر بر معجز سید
نتکم بیورر و ابرئی الاکمه و الابرص بومرض و قولا ق طوکه سی
علاجی غایت عسیر و شدید در اول سبب ن استلکا جل
جلاله کنذی پیغمبر بر معجز قلمدر شول برص بر قح نوعدر
که بری بزدن قبیق قدر اول که بریل ویا ایکی یل ویا الذت
ارتق کوده ده اوله و دایر سی بو حیدر اوله اکا درمان اصی
اتمکر اکا بوی و یروب و بوی کد کچه بر غیر سین اوره
اما اولکه مدتی قلیل و سر خلفه مایل اولوب مر جدد دانه لرنجه

ویا اندن ایری کوده ده صاچلمش ایله شول ذکر اولنه حق اجمرا ایله
 انی درمان اتمک آسانر که کندی مجربا تلمزدن صحیح و مجربدر
 پی کر که هر که اول بر صکر اوستنی قان چمنجه ذکر ایاق طاشیله بر
 خوش اوغوب اندن قانی سیلوب و تازله لیون صون سوروب
 بعد مقل اسود و نشادری الوب سخی ایدوب اول سوریلان
 لیون صویی اوستنه بر خوش با صوب هراوج کوندن ذکر اندکیز
 کبی بر کتک این بعون الله زایل اوله وینه مجربا ندن سرواغا جنک
 قوزی و مازی و زاج وانا رقبوخی و فزون توتنی و قره سورمه
 و شیطرج و طوز بر ارجه الوب اندن اکنه ایله بر صکر برینی
 قنایچه دلور دلور ایدوب و شول ذکر اندکیز اشیا یی بر
 خوش دو کوب سخی ایدوب قانکر اوزینه اوروب هراوج کوندن
 بوشکل بر کتک ایدیکر باذن الله زایل اولور و بر ذکر منجی
 بکا خبر ویدر که سینه بر صلیحون اشبوذ کر اولنه حق علاهی

اتمدر اند صفتی بودر که کلک بیاض نجاستی که طعام الکذات
 حاصل اولمش اوله خشک امان انی الوب اوده قرشوا صیدوب
 برقی قطران قرشدر روب بر صه اورلدن باذن الله زایل این
 بر درمان دخی انسان و طوارک بر صلهینه نافع دیشی بونجی
 الوب دیشی اولدر که کچرک و بیاض اوله انی سخی ایدوب
 سکرده بر کون بر کیمجه قویوب اندن قوردر روب و تکرار سخی
 ایدوب اتمک ورنجه فزون دوتنی قاتوب بعد بر ص قنایچه
 ایاق طاشیله اتمک ایدوب قان قورودن صکر بودر یا
 اوروب بغایت نافه **رصفه** بر صه بر درمان دخی اودر که
 حجات اوسطه سیله بر ص برینی یاروب اندن اق صوغان
 و نمک اندرانی ایله بر خوش اوغوب اوج کوندن صکر یاریلان
 بر بر مرتبه ششک بولندن اول شیشی نشتر اوجیله
 کیدروب و پلید اغا جنک کولی و بر ورنجه درار یجدت

اورہ نافعدر وانی کورشم کہ سرو توزینک یاغلیہ قمرنچہ قیندوب
 برصہ اور لککن اول برصک لونی متغیر اولوب وینہ کورشم کہ
 اول قانجی اشک سودین سوروب اندن بویاخی اورمدر برصک
 ایک ظہورنہ بواشیالہ دفع اولیٰ اما اوزانجہ مقدماذکر
 اندک درمائلہ زایل اولور **در بنجی باب** طوار ابرش اولمہ شکر
 درمائلہ بیاندہ درکہ عربچہ اکا بقی ابیض دتلور پس قزل
 چوب بویہ دن برجزو کہ عربچہ اکا فوہ دتلور و نظرونند
 نیم جزو صوالہ قیندوب اندن ابرش اولان یری شول صوالہ
 سوروب بویہ ابرشک قیل السنہ اولیجی بونی ایدہ اما دبرده
 طشافہ و بود اراشدہ و کوز قباغندہ اولیجی ارپہ اوخی
 و شیطرج ہندی و نظرون و قزل چوب بویہ دن برر جزو
 و صغیر بیدن ربع جزو النوب بمعنی سرکہ الیہ قیندوب اندن
 ابرش اولان یرل سوروب بعون اللہ زایل اولہ و اگر قیل
 السنہ

السنہ یری اولوب ظاہر اولہ اشکرایاخی کوکنک ایلمکی و قزل
 چوب بویہ و شیطرج وارپہ اوخی و نظرون و بالدری قمر بونلہ
 برر جزو الوب و بواجزا اور تبحر دکلوسرکہ قاتوب بالق
 لتقالمذن دخی ربع جزو اضافہ لیدوب اندن ابرش
 اولان یرک اوزرینہ اور بعون اللہ زایل اولہ بشخی و التخی
 ویدنجی بابلہ کتابہ بولمنوب ورقلری نابود اولمہ **سکرنجی**
 باب تحریرہ شروع ایدہ لم کہ قان حرارتندن طوار کودہ سندہ
 حاصل اولان قزل قبا رجتلر درماق بلدر بومرن ظہور
 اندک کہ مکدرکہ ابتدائہ حاجت مدارنجہ طوارک ایکی شہ
 طہندن قان الوب اندن قان رنگنہ قرقری عبالیہ طواری
 اورتوب زیر قان طوارک کودہ سندہ قینیوب انکہ حرارتی
 طشرہ اور مغلہ اول حرارتدن بوقبار جتلر ظاہر اولور
 عربچہ بویہ شرادیرلر پس قان النوب اورتوالیہ قیلدندن مکہ

که کمره که سزاوتی تخی ایله قریوز و خیار صولرن ایچروب وینه صوایله
 بر شغال راوند چینی ایچوریله **بر** درمان دخی بودر که سزاوتی
 تخمندن بر مقدار الوب دو کوب واریپ اوئناک بولماجیله ایچوریله
 اما تخم اریپ اوئناک ورنجه اوله و صوق صوشکراپله بش سلطان
 مقداری ایچوریله نافعدر **بر** درمان دخی بودر که بر خرو ریاس
 کوکی و عجبور تخمندن ایکی خرو الوب و دو کوب صوق صوایله
 ایچوریله و دئمدر بوزد کراولناخی ایچوریدکن صکم دلوجه بقله
 اوئی صفرک یا ش تزکیلله اناک کوده منه اوره نافعدر عجب
 دلوجه بقله یه ترس دنلور **ملقوزنجی** باب سکل درمانن بلدر
 اگر سکل ایری ایه ات قیلندن قیل ایلله محکم بغلیوب کسلنجیدکر
 قیل طوره و کسلدکن صکم اوزرینه صابون صوبن سرپوب
 وینه سخی اولمش قلیه سرپیله باذن الله قوریوب زایل اوله
 و یا خود کسلدکن صکم شول ذکر اولنده حق درمانی اوره

که صاری خزینه و قزل خزینه بر ابرجه الوب سخی ایروب سکل
 اوزرینه اوروب که اما سکل کچکرایه دمور فصاع ایل سکلرب
 طوتوب و چکوب قوریوب اندن جراحتم اکیل جک آتی البیان
 در مانلرک برینی اوزرینه اکوب که ان شاء الله محظندن ذکر اولور
 و بعضی کسه لرد عیلمدر در هر کون سکل اوزرینه دوه سدوکن
 اورسه نافعدر و بعضیلر دئمدر در که بر یاغش موم ایل سکی
 یا قوب اوج کوندن صکم اوستند اولان درئی کیدروب
 اوزرینه بحقیف درمان لکه بعون الله زایل اولور و طشافله
 اولان سکل کندی مجربا تمهمن بر درمان بودر که **نشا**
 سخی ایروب زیت یا غنه قره رروب سکل سون باذن الله
 زایل اولور **اوننجی** باب چیانلرک درمانن بلدر انکدرمانی
 انسانه حاصل اولان چیانلر درمانی کیدر اولاکر کدر که
 انی یوشق اشیا ایل یوشترروب اندن اسحق صوفغان

ایله یویوب پاک اندکن صکن بالهری وایچ باغی مشیر لغانی
اتش اوزرو ازوب سوریه وینه دلو اوزوی صوبی وهدبا
صوبی برابرجه الوب اتش اوزرو حاجت مقدارنجه ایچ باغی
وبالهری ایله قرشدروب چبانه اوره پس اچیلوب دوشلکن
ایچند اولان ماده صیقوب چیقریله وکوز درمائی غنرو
دید کلری اوتنه فسیل باتروب وچبان دلوکنه صوقوب
تاجمله ماده چکوب چیقرو اندن شول ذکر اولنه حق ملهی
ایدوب که بالهری وایچ باغی وزفت هر بندن برر جزو
رنکار نیم جزو الوب زیت ایله اتش اوزرو پشروب صا غلوب
خوش اولنجه ذکر فسیل ایله چبانه اوره **اون برنجی** باب ات
کود سند توت ایله معروف یومری که حیوانکه اموزندم برقع
یرده ظاهر اولیحق کرکر که اتشه قرشی داغ دموریه کوب
واوزرینه قرمزی شکر طلمندروب پس اوچ کوندن صکن

انکر اوستند اولان یوفته درئی چیقروب و بودکر اولنه حق
درمان ایله باصه قویوب که اول درمان بودر مشابته یمنی
وزایج ویلتمش مازی وانا رقبوغی و طوز برابرجه الوب
دوکوب سحی ایلیوب جراحی پاک اندکن صکن اوزرینه
اکوب صاچه **بر** درمان دخی بودر که نشادر وقلیه دن
بر جزو ورنکار ربع جزو الوب سحی ایدوب جرحه کراوزرینه
اکوب باصه واکر یومری بیوجک اولوب آتشله کیدریم
ملکن دکلایه شاید اولکیدن زیاده آزوب بو یوب
پس کرک اولان بودر که اوسط طم ایله یومرینکر چورم سنی
تادرینکر ایچندن کسوب اندن صحن اوتی نیم مشقال
دکلو الوب اول یاریلان دایم یه صوقوب و بخلیوب اوچ
کون قویب اندن اول باغی ششوب واسکی ساده یاغ ایله
پیایی اوچ کون تخیر ایدوب دایم نکر ایچند اولان چوروش

ات دوکوب کتدکن سونماش کرج و قطران الیه باصوب تا که
 سارکوکنی کوب قطع این و قورودوره اما کرج قطران مقدار پنج
 برابر اوله و یا خود صاری و قزل خرمه لر الیه قاپلند و رلیه
 نافه دران شاء الله **اون ایکنجی** باب اول یومرینک درمان
 و که عریچه اکا آله دنلور زیر اطوار کوده سند ظاهر الیه حق
 کتد که یوب و طوارک اتنی یوب دوکدر اندک علاجی
 صوق بهر دات الیه اولور زیرا یاغش ماده دن حاصله اول
 سبدن حیوانک اتنی یوب اکل ایدر اعضایی دخی یا قوب
 یا دنور پس اندک علاجی بود که صفرک یا ش تزیکی و مرجک
 اونی الیه باصوب اوستنی بغلیوب هر کون بوشکل ایدر بیکر
 غایت تنعی و ایدر و بعضی کسه لر بودره نظرون و اور لر
 و بز تجربه اندیکز بود که زیتون معصر لند یاغ صغره دوزینون
 زنبیلک لاندن یا قوب کولنه یومره قوی و نظرون قاتوب

حق ایدوب اوزرینه اکوب باصیل **بر** درمان دخی ساق و دخی
 عالم دیدکلی اونی و تاز و بکر و سرکه دوکوب ملهم کبی ایدر
 و بر بیز اوزره یا قوالیوب اول درده اوره انی صا و دروب
 از لاله ایدر **بر** درمان دخی بود که قیون بوینوزی و پنبه
 یا قوب بری برینه قارش دروب درده اوره نافه **بر**
 علاج دخی صاری و قزل خرمه لر و قلیه و قاقیا برابرجه
 الوب و دوکوب سرکه الیه یوغروب کونشد قور تدروب
 اندن تکرار دوکوب حق ایدوب یاغ اویان کنیز
 تقسکنه ایدوب درده که اوزرینه یا پشد و رلیه اما سوله
 یا پشد حق ککدر که هر کون ذکر اولنان درمان در
 اوزرینه اکل که یا پشوب طور و یا قوش بودرمان کافی
 ایله الیه ایله **اون ایکنجی** باب سینه عفونتن طوار کوده
 حاصل اولان بت مرضی که عریچه اکا صله دنلور کیردن

انسان کوه. سند ظهیر و تولد این کله بتی کی طواریه.
 دخی اکاکوه ذکر اولنان بت ظاهرا و اولور متصل طواریه
 یویوب پاک ایدیکر اندن تی قالمز کیدر مغلبه لکز بر لری
 بکا خبر ویر پد که قوروش کشنج الیه تو تو زلیجی زایل اولور
 کشنج ویدکری لسان عبیده کزیر و نلور و بعضی لری
 آیفریا غی و شیر لغانی اتک کوه. سوروب بر کون بر
 کیجه قویوب اندن لیون الیه و صوالیه یولیه باذن الله
 زایل اولور درمان دخی بود که مریم اغا جکر کوکن الوب
 دوکوب وزیت یاغنه قرشدروب و اتک جمله کوه. سنه
 سوروب ایرته اولدقم کلاب الیه یویوب وینه انی اوروب
 سوره بن فقر شوالیه مشاهده المیم که ذکر اولنان بت
 اتک سار کوه. سن قلیوب وکنه کبی کوه. سندن بره
 دوکوب وینه اتک کوه. سنه جقوب یورودکن عیاناً

کودم اکا اندیکر علاج بود که ثریو الوب زیت یاغنه بر خوش
 قارشدروب و اتک کوه. سنه اوروب بعد ایکی کوندن مکم
 صو وکول الیه یویوب بغایت نافعه و دندلدر که اتک
 علقنه قیق حکردکی قاتله نافعه **اون در دخی** باب
 داء الثعلب مرضی و علاجه بیان ایدر داء الثعلب اودره
 اتک کوه. سندن توی دوشمدر امدی لازم اولان بود که
 انی دلو یاغیله و یا خود ایت یاغیله سوروب نافعه
بر درمان دخی طکوز یاغنی و ارسلان یاغنی الوب
 اتک کوه. سنه سور **بر** درمان دخی سمر اوتی تخمی
 وگمان تخمی آیویا غی و دقنه یمشی الیه دوکوب قیل دوکوب
 یم سور **بر** درمان دخی زعفران و نظرون الوب شیر لغان
 و پنجهار و دقنه یاغنه قرشدروب اوروب نافعه سول ذکر
 اندیکر درمان انسانه و حیوانه غایت نافعه **اون در دخی**

باب داء الحية درمان بلدر در داء الحية اودر که بر طوارده
ظاهر و متکن اوله انک توبنی و صاچنی پولرد و کدر
پس انک صفتی ذکر اندک نشانه ن بلند کن کمر که ایلان
درینک قابوغن الوب زیت و شیر لغانه قشدر و
سرم و یاخود بلدر چن و صحن یا غلرله و یا فیل یا غیلله
بخش اوستا ذکر توانجه سور نافدر **اون الیبتخی** باب
الحردون مرضک درمان بلدر الحردون دیدکری مرض
انک قویونخی و یله سی و کردانی و شاه طر اوززلرنم ریور
تی ظهور ایدر اکثر قیر و قرم آلرده اولور علاجی بود که
شول یومرینک یرینی اوسطم باشیل و یا نشتر اوجیلله
تازوب و جیقروب اندن یرینی قزمش دمورله داغلوب
و مجفف صاچولرک بعضنی اوزرینه اکوب صاچوب
که ذکر اولنان صاچو باب الذروراند بیان اولنور

اتاشاه صر اوستند اولیجی انجی چورمخی اودا سیله
داغلوب زیرانی اوسطم ایله نیجی احتمالر قان دیکر
واقوب بر وجهله اکا علاج بولتم اول سبدن اودا یله داغله
رواکوبه یلر و نرم تجربه اندک بودر که اول یومری ایری
ایله انک کوزینی کیسون نشتر ایله اویوب و صحت
اوتن قویوب اوستنی ایپلکه دیکوب اوچ کون قاله اندن
تعفین ایدوب اول یومری دوشلوب جقدن صکر
باب الذروراند مذکور اولان مجفف صاچوبی اوزرینه
اکوب بعون الله قویوب صاغلور **اون یدرخی** باب در
ایچند اولان قبار حق علاجی بیان ایدر که عریجه کادر
دیرلر بعضیلر انک علاجی شولیه کورده یلر که قبار جنک
اوستند اولان درئی صویوب وانی پاکر ایدوب طوز ایله

ملودروب بومعنا قبار جملر کچر ایه اما ایری اولوب
 ماده سی چوق ایه درین یاروب پاک اندکن صکن
 بحفف صاچو کر برله انی با صوب واکر شش وار ایه
 اوسته بر د ملهم سورم بود کرا ندی کر قفسن اتک
 جائز و نافعد **راون سکر بنی** باب جراحتلر که درمان بلدر
 امدی بلکل که بر طواری ارسلان یار و له بیطر نامه لره
 ذکر اولمشه که اگر یابیم واکر قیشد اول زخمی صوق صولیه
 یویه لر و جراحت نعد ربوک ایه ده انی ایپا لره دیکیه لر
 و بنعلیه لر واکا قاقص صاچو اکیر زیر صاچو ماده یی
 چمقدن منع ایدر اول سبدن طوارها کد اولور پس انی
 صوق صولیه بود قدن صکن برایت باشق الوب ایچندن
 لسانی چیتروب اندن اول بائی یاقوب سخی ایدروب

قلمدین دید کلری اوتدن اکا قاقا توپ زخمک اوزرینه اکوب
 بر قچ دفعه ده ان شاء الله شغالق بولور اما ندی کرا ندی کبی
 ریتک باشند اولان دیلی چیتروب اندن یاقوب کل ایدر
اون طلقوز بنی باب قبلان یاره منکر درمانی بیانم در
 نیه دلمتر که جراحتی صوق صو و نظرون الیه و یا هند یا
 صولیه یویوب اندن صوقوز بنی لرین الوب قرنلرین
 یاروب اول جراحت اوره بیایی مشل اوج کون بویله
 این اندن ملین ملهم الیه علاج اولنه کرشان ملهی و سلیمون
 و قیرطی ملهمی اکا نافعد ران شاء الله بودید کیر ملهمی
 دخی محلدن بیان ایدر **یکر بنی** باب طلقوز براسی
 درمان بلدر دیشلر که انک جراحتی صو و طوز الیه
 یویوب اندن یرا یچند السز و یاقوز بر اوزون و قزل
 قور اولور که اکا خراطین دیر لر پس انی دوکوب یاره یه

اوروب اندن برهنه زراوند الرب دوکوب وبالاله یوغوب
 یاره نکر ایچنه قویوب نافور ویاخو قدق اغاخذک پرقدن
 الوب دوکوب یاره ایچنه قویله واکر یاره قباروب
 شیشه قیولیا دیدکلری طوپاقدن الوب برقرطوطاقدن
 سرکه الیه یوغوب شیش اوزرینه اوره نافور **یکری برنجی**
 باب دوم و اوق یاره لینه درماتن لهر رشول ذکر اولنه حق
 علاج الیه نیچه اتی درمان ایتمش بعون الله موافق طوب امدی
 اگر یاره اوزون ایه کرکر که پنبق ایلیکیله دیکوب دیکشکر
 اراسی بربره حق دکل ویا زیادجه اوله واکر یاره دن قان
 اقرسه . یکله کدن صکن بود رمانی ایدوب اوره که اول درمان
 بود ایکی قره اش قانی و فزون دوتنی و قلع دس برابرجه
 الوب دوکوب یاره یه اوره باذن الله قان کیله وینه
بر درمان دخی برور که سونکری اریش زفته با تروپ

اندن یا تروپ و دوکوب زخمه اوره بعون الله قان کیله
 پس دیکوب اوج کندن صکن ماده یاره ده ایشلدر هر
 کون اتی پاک ایدوب مخلطه ذکر اولنه حق بخفف صاحبکر
 برله یاره بی با صوب اصلا اکا ملهم د کوریه زیر ملهم
 اوریکر یاره یا شلنور قورومه سی عید اولور اما صبر
 اتی قورتر و سرعتله صاعقله در و اوق زخمی اگر اوق
 دمرنی یاره ایچنه ایلیشوب جغزه اولد دمرن کیردوکی
 یری یاروب چقه سی ممکن اوله حق مرتبه یاره فی نشترله
 قازوب و دمرنی طوطوب ازرازر طشمیه چکه سن
 واکر دمرن ایچده باثوب کوزکزه کرکر که یاره بول
 اندروب و بومنا ایچون دوزیلان طبع الیه طوطوب
 چکه سن واکر دمرنی چکوب جیقره قدن صکن عقبه قان
 پوشانه قان کیچی ذکر اولنه صاحبی اکوب

قاز کسله کن صکه یاره یی قلیوب اوچ کونده در اوزرینه
 صاحبی اکوب یاره ایچنه ماده ایشله کن یاره نکر ایچی
 اوزرلنجه پنجه دن ویا کاغذ دن قیلد وروب و ذکر
 اولنه حق مله قیللی بولاشدروب صوته سن که اول ملهم
 بود مرارینکر علی و غنرویدر اذن هرکون قیلد کثرو
 ماده چقوب پاک اولنجه در قیللی ایشله دوه و بلکل که
 برات سیدن ویا صودن صیر وانه که بومرضه عربچه حمر
 دیرلر اکا درمان بودر که اوچ درم راسخا که تورکجه راستق
 طاسی دیرلر و اوچ درم نبات شکر و اوچ درم مصطکی صاف
 واون درم ثرنگار ویکری درهم کثیره قوسن دوکوب
 حتی ایدوب و بوزنکر هربردلوکنه بواجرا نکر نصن او فرین
 فی الحال ات بودر دن خلاص اولور دفعا که نجبه اولتمدر
 یکر ایچنی باب اته اتش دوکوب یا غمظفکر درمان بلدر

اگر اتکر قیللری یا نوب اتش درجایه ایرمدیه کرکر که
 صواب طوزی اوزرینه صاحب و قره مرگیا سوروب
 وکل ارغنی کلا بله یوغروب اوزر سن واکردری یا نوب
 اهراف اولندیه خالص کلاب و کافور و کرشانی اوزر سن
 درماندک **بری** دخی بودر که کرشان و مرد اسنج و سزاوتی صوفی
 وکلای الوب بر فروش دوکوب اوزر سن اول احتراقه اوزرله
بر درمان دخی بودر که قیل الوب یا قوب و صد فی دخی
 یا ندروب و الیغن اغاجنکر کوئی اوغلان سه وکی ایله
 قرشدرروب اوزرله **بر** درمان دخی که قیلدن انفع قزل
 ضدل و کافور و بومره ای و مرد اسنج برابر الوب کل یا غی ایله هون
 دوکوب اذن سوروب اوزرله اما صافلنجه در هرکون بو
 درمانی استعمال اید **یکری اوچنی** باب ایلان و عرق برطوری
 موقدق انکر درمان بیان ایدر ایدی ایلان برطوری

صوت و غنک علامتی مشاهده اولند و کجش اوستاد لر قول لر بنجه
 ککر که یارم نوکی بهر و آبی قیط دخی اکا کده پس جمله سنی
 سیاه شرابه قرشدروب و آنکه بوزن زینه افتد و ریل **بر** در مان
 دخی بود که بوی که عرچه اکا حلبه دنلور و طوز و صرو کو که
 که عرچه اکا ورش دنلور هر بندن بر جزو الوب درت بلجان
 شراب الیه بر ثلثی قالمجه در قینشدروب اندن سد اب
 او تنک صویله طوارک بوزنه افتد و ریل نافه در از حیوانا
 ایلان زهر بندن قور تلور **دینه** عرپ صومنه شکر علامتی کور لکه
 تر یاق اربعدن حیوانه ایچور لکه اول تر یا قکر صنعتی بود
 جنطنا یا و دقه عیسی و زراوند طویل و قر برابر جه الوب
 دو کوب اندن کفی الفش بال الیه بچون ایدوب سیاه شراب الیه
 ایکی مثقالی حیوانک بوزنه افتد و ریل نافه در **یکری دره بنجی**
 باب اری و سکا صومنه شکر در مان بلدر که و صنعتی ذکر
 آئند

آتش آنکه علامتی بود که صوقیلان یر دو کور دخی الیه سر که
 اوروب اندن بیان صوغان الوب سر که الیه ملهم کبی اولنجید که
 دو کوب صوقیلان یر اوریل نافه در **یکری دره بنجی** باب قودش
 ایت و کلنجی که یاره لرنیک در مان بلدر قودش ایت که یاره سی
 قتالدر اگر انساند و اگر حیواند قتی عریدر دشوار نسته
 اید و کی اندن معلوم اولور که برایت انسانی دیشکده اول کئی
 صودن خوف ایدوب اصلا صوی اکا یعلشد رلق ایتمز اکثر
 هلاکی دخی اندن اولور پس صودن قور قمره ن اول ککر که
 بودرمانی استعمال اید اگر انساند و اگر حیواند غایت نافه در
 صنعتی اشکر عجموری که عرچه اکا قشا الهماردنلور و ابو جمل
 قریوزنک صغندیسی و قوقاز اوقی که عرچه اکا فراسیون
 دیرلر و قارچچی که براسی دخی زر کوله و نه قمر اوت و طمانه
 بورنی دنلور که عرچه خربق اسود دیرلر و آزونی و جنطنا یا

و ان علانی اش که اکا عیجه جاشیر دتلور و دکرمی زرافند صحتی
صوغانی هر بزیدن بر رنجه الوب و کوپ و قهندروب اندن شیرین
مولنگن که کولی صریله حیوانه درت شقال ایچرم لزانسانه
و حیوانه غایت نافعدر درماند کریم کرد و بعضی بیطرنامه کرده
مطهره که حیوانه جمله کوه سی بیان اندیکه قارچگی و سرکه الیه
سوروب و برتر اکویده قویوب اکا اصلا اریه ویر میوب اینحق
ذکر اندیکه میرد سبزوات علف اندوره و کچش اوستا دزر
کتابلرنه دخی مطهره که بومرضهک علاجند مخاطل وار
زیر اطوار بود مردن او کوپ اکا دپندن اوز که چار یوق
انا کلنجه ایصره شکا درمانی بود که مریم اغا جنک کو کخی
دوکوب سرکه الیه یوغروب یاره یه اوریله نافعدر **بر** درمان دخی
بود که از روی و قمر و قاصنی که عیجه اکا اشق دتلور و کیمنج
و مناش بنلری دوکوب و سرکه الیه قیندوب یاره یه اوریله

مانده

نافعدر **کریم التنجی** باب قش آیامند اسکر دمانی فاسد اولوق
انکر علامات و صفاتی کچش اوستا دان دید کلری کبی از ادم بلور
اینحق ضاعتد ماهر اولان بود مردی و سایر لرنی بیلوب فرق
ایدر اکا علاج بود که باشد اولان عرق النواظر الیه معروف
طهرن حاجت مقدار نجه قان الله تاکه رطوبت دموت اندن
چیقه بعد قان النان یری استی زیت یاغیله با صرب
اندن زیت بولانغی شرابه قرشدروب طوا که بوزنه افتدروب
وینه بومرضهک علاجند دیشلدر که بر مقدار بوغدا ی الوب
اش اوزره پشنجیه درقا و تدرروب استی ایکن طوریه قویوب
حیواندک باشند اصوب تاکه انکر بخاری و قوقوسی حیواندک
دماننه چیقه و قش فصلند حیوانی بر استی ریده باغلیوب
زیرا هوا و صوق بومرضه ناموافقدر و صواره قن صویه
بورچاق اوتن قاتوب علفی دخی تازه برسیم و یا یونجه

اوله بومرضه سبزوات پیدر یک خشک علندن انفعدر
بر درمان دخی حلیت قاصیسی وزعفران هر پزند بر خرد
 و کافور و مریم اغاجی کوکدن یار مشر جزو کلابه طور کر بوزنه
 اقد وریله **یکرمی پرنجی** باب یای فصلند انکرفساد دماغنه
 درمان بود که باشد اولان النواظر طهر لرندن حاجت متدار بنجه
 قان الوب اندن صورتن اغاجی صوی که اکاماء الخاقف دیر لر
 لنی کلابه و کافور دن شی قلیل الیه بوزنه اقد وریله اندن بر مقدار
 ارپه الوب قیشد بوغدا ی قاور لدوغی کی قاوروب استی ایکن
 انکر باشند اصفه قریوب تا که بخاری دماغه چقوب صعود این
 و صوابه قدم بنق بولاجنی صوابه ایچوب و بعلقنی دخی یونجه و طلو
 قشکر تاز پیراغنی و عجز و هندی با و مرول ایلیه و الله اعلم بالصواب
یکرمی سکر بنجی باب صدام دیدکاری مرضه علاجه بیانشد در که بو
 مرض اگر یاید و اگر قیشد دماغ فساد ندن صدمه عارض اولور

تنکم افسانه استی مرضه دن مکن بوسام الیه معروف مرض عارض
 اولور و بومرضه اتی کورایر کچش اوستا ذلر تویله دیمیلر در بومرضه
 قان النواظر بنق ملائمت و نلطیف الیه و یونجه و قشکر تاز پیراغنی
 و هند با و عجز که علقنی الیه زایل اولور بمضیلر دخی شول ذکر اولنه بنق
 اشیا یی انکر بوزنه اقد وریله که مریم اغاجی کوی و کافور ی
 برابر الوب و دو کوب کلابه قهرمدر و باندن انکر بوزنه دور لر دی
 و اگر کورمکن خدر اولنور سه بال و ازوی الیه انکر کوزنه چکیله
 و دلمندر ذکر اولنان صدام مرضه مبتلا اولان انکر صاف انوزی
 چون چون سکره اکا اولوم واقع اولور و الله اعلم **یکرمی طمیز بنجی**
 باب ات اعضایی سکر سکر در مانی بیانشد در که که انکر
 نشا نلرین کوروب صدام مرضه دن فرق اولند قدم باقی طهر لر ی
 النواظر دن حاجت متدار بنجه قان الوب بومرضه قان الموقایودر
 اما صدمه اولان طوار دن النواظر وینه صدمه مرضه مخصوص اولان

ما جله در مان ایدوب که علف و مبرد استیالکر استعالی و بورنه
در مان اتمه همد اولنه **اوتوز بنجی** باب باش اغریسی که عریچه کا صداع
دتلور و دخی ماشا دردنگه در مان بیانده در پس باش اغریسنگه
علامتله مشاهد اولندفن اکا علاج بودر که بر مقدار افون و زعفران
سریه قاتوب و اتک بورنه اقدروب اندن کل ارینی و سگری یوزنگ
ایکی یا نه اوم سن ماشا نکر در مان دخی بودر که حیوانک شاه طمیزدن
نیاده چه قان الوب تاکه اکا عارض اولان حرارت دفع اولنه اندن جمله
باشنه بخلنه ذکر اولندحق مبردات ادویه لپن اوروب و یا خرد
خلان و کتیم صوی و د لکو اوزونک صوین اوروب اندن کلاب
و سورتن اغا نکر صوی و کافور و یا خرد بنفشه یا غنی بورنه اقدور
و کوزلینه مبرد سورمه لریکه **اوتوز بنجی** باب ساغلق و ردنگ
علاجده در اگر ستم حد و سندن اتک سمی طریش اوله ککر که سول
حقنه بی قولاغنه اقدور که کندنه صوی بر جزر و اوغلان اش
وزبق ربع جزر اتک طوتوب جزوی اصدروب قولاغنه طمیزوریه

دینه بر در مان دخی بودر که بنفشه یا غنی بورنه اقدور و ریل و کوزلینه
مبرد سورمه لریکه **بر** در مان دخی بنفشه یا غنی و جلاب جزوی
استی ایکن قولاغنه طمیزوریه جلاب او در که شکر و بالی شربندر
بر در مان دخی تورب یا غنی استی ایکن قولاغنه طمیزوریه دینه
صاغر لغه در مان بودر که زنبق یا غنی و سوسن یا غنی برابر چه
الوب جزوی اتش اوزره اصدروب قولاغنه طمیزوریه **اوتوز**
یکبشی باب قولاغنه ایچند عارض اولان یومر جا که عریچه اکا اعلی
دتلور انکر علاج بیانده در اگر قولاغنه ایچند چتوب و آدیه
بشمیوب طواره الم عارضه سی اولورمه ککر که اسکی ساده
یاغ ایله نیت یاغی که اکا بلسان یاغی قاتش اوله و دانه چاطر
که عریچه اکا قنا دتلور بر برینه قمرندروب و انکه اول یومر
یومشته و ریل وینه بیطر نامدوده مسطور در که ارپه اونی
سکه ایله پشروب بولماع ایدوب اول یومر یاوره پس بر در مان

انی پشردوب دوشلدر و دوشلوب اچلدن انی صیقوب
ایچند اولان ماده چیقوب و اکا ذکر اولنه بن مله اوره بن
که اول ملهم بود چام صاقزی و شراب و بال موی برابرجه الوب
اتش اوزره زیت ایله پشردوب اوره بن صاغلنجیه ذکر بولمهی
استعمال این **ادوز اوچینجی** باب قوللرده اولان یاره لر که
درمان بلدر امدی قوللدر ایچند یاره واقع اولوب ایچند
ایرک ماده اقرسه صاغلر درماند ذکر اندیکر حقه لر که
برینی قوللدر اقدوره بن که نافع حقه بود یا سمن یا غی
وز عفرانی الوب بر مقدار استی ایکن قوللدر حله وره بن اوره
قوللدر اولان یاره بی پاک ایدر و صاغلدر صاغلر درماند
نک ذکر اندکرایه بومرشد دخی استعمال اولنن **کرا و تیز درینجی**
باب الفاره نام مرض که درمان بلدر بومرشد دخی است
قوللدر دیند قبار شش شش قور وایه اکا ملین یی

کرا اسکی ساده یاغ و دوه یاغی و اوهر که یاغی بزلری ارندر
شیشه اوره بن پس یومشان قد بر دموهر و جیله اغزن اچوب
اتاشش زیاده ایسه انکر جرم بن آتله داین تکی چیز یله
و دوشلوب اچلدن پنبه دن و یا کافدر بن قیل دوزوب
و تون ذکر اولنن ملهم ایله قیل بولاشدروب دوشیلان بن
صوقیله که اول ملهم بود چام صاقزی و بال موی وزقت برابرجه
الوب زیت بولانقیله پشردوب مرض صاغلنجیه بولمهدن
قیلدر ایشله وریله بجه کسند لر دخی بوقبار حق دوشلدکن
اکا طوز اورلر بعضیلر دخی قلیل شکردن بر مقدار شرب ایله
اورلر **ادوز مشینجی** باب قوللدر بکیشک واقع اولسه انکر
درمانی بود که سرکه و دارشیمان و بال اورلر دارشیمان
عربچه اصل القندول دنلور صدو چچکی و دیکنی چوق اولر **بر**
درمان دخی اق کوکر دغودل و طوز برابرجه الوب رند نیم جود

بربطا از زیت ایله قیندوب اول کجیشک یرینی سورما باذن الله
 زایل اولور **مجهدراوتوزالتنجی** باب ات قولقلیه طامردن
 ویا تملردن برشی دوشوب چمسه انی علامالردن فهم اندوکلن
 ککرکه پنجه دن ویا کاغدن برنیل دوزوب واکا دبق
 اوروب قولافه صوم من قولغه ایچندنه واریه اول قسبله
 ایشوب چیمه وینه کچن اوستا ذلر قوللرجه **بر** درمان دخی بودنه
 صاغ قولافی برایپ ایله بغلیوب واول الملو قولافه برمقدار زیت
 دوکوب اندن برنش وصله من قولافه صوقوب تشکطیش اوجنی
 اغز وکه قویوب چکه من قولافه هنکه واریه باذن الله چیمه
اوتوزیدنجی باب کوزه اینن صاری صور درمانده در سقما
 ذکر امتدک که صرو صو وکوک صو کوزه دوشیجک انلر علاج
 یوقدر لکن لازم کلدکه کوزه صوانمکن منع ایدیچی بعض
 سورمه لر بیان اتمک که کوزلر دخی هلا ویریحیدر زیراکوز
 یدیه

یدی طبقه دن مرکب اول طبقه لکر اولین دخی بیان ایدالم
 الشبکیه والشمیه والصلبه والعنکبوتیه والعینه والملمحه
 والقرینه در کوک و صرو صولر قرینه طبقه منده اینرلر
 زیرا بو طبقه سخت و صافدر پس صوکوزه نزول ایتما منکر
 سورمه سی صغی بودرکه اقلیمیا الذهب و اقلیمیا الفه وغیره
 هر بندن برر جزو اق بیر و دله کک انجو و بکروطانی ونمک
 اندرانی و نبات شکر هر بندن یار مش جزو دوکوب والیوب
 کوزه چکه نافعدران شاء الله تعالی بومرضک ازاله سی قی
 عیددر و بوندن قورلق مکر نادراوله اول سبیدن درمان
 مختصر قلدق واسد علم **اوتوزیدنجی** باب کوزه اینن کوک
 صو و صفند در بو صودن قورلق امر مجالدر لکن بعض
 نعلیندن اکا ثویوزدن درمان اندیکه شکوت اغا هبه
 ایکی چوق الوب کولکده قورتر ووب اذن یاغره

اوریلون آتش گذر رفتگی و اینجه کتان رشته سی که تفتک
 اولی اوله صابون ایله یویوب قورتدروب اندن اول چوئلکه
 اوجنی اینجه لدوب و بوتفتکدن اوزرینه شی قلیل صابون
 و کوزکالت قباغنه کچروب ازرا ازراوست قباغنه و اینجه انی
 سوقوب تاکه اول صوی کوزدن چکوب اله و بر ساعته قوموب
 چکه جقم اندن ائک کوزینه یومرده صروسی و از کنون و کل
 یاغی جزوی استدروب اوره اوج کون دکیه اندن چوزوب
 و کوزه صوانمکلکی منع ایدن ذکر ایدم چکزه سورمه دن ائک
 کوزینه چکه و بومرضه دخی است کوزینه یوقاروسند آتش
 ایله بر نقطه و اغلیوب تاکه ماده انمکدن منع ایدم **او نوز**
طعنه نجی باب کوزه عارض اولان ریح السبل ایله معروف مرضه
 علاجنی بیان ایدر ائک درماتی ملاطفت و سورمه و شفاف
 ایله اولور سورمه نکر صنتی بودر که ایکی قره آتش قانی که عریجه

اکا شادنه فضیه دنلور و غنرروت و اق ببر و قره ببر و مرده
 وز غنران بر ابرجه الوب بر خوش دوکوب اندن ثمن جزو شکر
 قاتوب و الوب کوزه چکه نافع و مجرب **بر** درمان دخی بودر
 قزل شکر دن بر جزو الوب کندنه صوینه قاتوب و کوز جف
 قنادنه تللی ایله کوزه چکله **بر** درمان دخی مامیدان و شکر
 و کلک اودی و کافور و ببر بر ابرجه الوب و دوکوب الوب
 کوز چکه نافع در بومرضه قان التز اینجی کوزک یوقاروسند
 آتشله بر نقطه و اغلیه تاکه اوست کرپک یوقرویه چکله
قره نجی باب یای فصلند کوزله عارض اولان رمذالی درمانند
 کرکدر که ابتداده کوزک ایکی قباغندن حاجت مقدار اینجه قان
 الوب تاکه کوزک قیزرسی و حرارتی قلیل اوله اندن چنار
 یبر اغن الوب و دوکوب و صربن صقوب کوزه اوره نافع
 بعون الله تعالی **بر** درمان دخی یومرده اغنی کل یاغیله کوزه

چه نافه در بر در مان دخی قبح اشک سودنی کوزه چه اولدخی
 نافه روق برنجی باب کرپلرک طش سده چستان قبارچه
 در مان بلدر که عرچه اکا صاصیه دیرلر انک در مانی بود که
 وانک دمویری اوجیله داغلوب واوزینه قزلشکر طله در رب
 اوج کون قویوب اندن قبارحق او غنچه بولنان در ثی صویوب
 وصف اولنه حق بحفف صاچولرک بمضیله انی باصوب بومرضه
 وغیریه بحفف صاچولرک صفتی بودر جلتار دیرکلری قزل
 پیچکر که عینیه انار چچکنه مانند اما صافی سرخ پیراق ایچنه
 اصلا نخی اولوز وایکی قره اس قانی وغنزه وتی برابرجه لوب
 دوکوب اکیله نافه در ان شاء الله تعالی روق ایکنی باب کوزه
 عارض اولان کنه دیرکلری مرضکر د مانی بیاند در علاجی
 بودر مقد ماذکر اولان بارزکی طمندن قان لوب اندن
 یومره اغنی بر مقدار بوره طوزنه قاتوب کوزه چه نافه

بر در مان دخی غنزه وت وشنکر و طافور و د ارفلعل هر بندن
 بر رخرو دوکوب والیوب کوزه چه در مان دخی طوبلاق
 هنده وغنزه وت و قاقیا برابرجه لوب دوکوب والیوب
 کوزه چه نافه در ان شاء الله تعالی روق ایکنی باب کوزه ایچنه
 ضمر دیرکلری قبارحق در مانتد در انک علاجی بودر که کوزرک
 الت قیانت بر مقطه طوب صیفه سن ایله ایدر بحکر اول
 قبارحق طش به جیه اندن ایکنه ایله برایلر اکا طقوب
 کوزدن طش به چه سن و اوصطرم اوجیله انی داکمی
 کسدن طرائق کی چیه اندن اکا طوزا و سن پس کسلدکن
 صکر انک عقبنجه قان اقرسه اهل انیوب ایکنه و صرو
 هر ایبلکیله دیکه سن زیر بونوعه جوق التردن قات
 انقدر بعض التردخی رطوبت خشک کندن اعنی اولمدر
 پس کسلدکن صکر یاره لری دانلیجی و هوا طوقفندن

صلیبی قول ذکر اوله حق سورمه دن چکه سن که صفتی بود در نمک
 هندی و صارونمک و نمک اندرانی و نشادر و بر هر پندن بر
 جزو دو کوب الوب کوزه چکه نافع در آن ساء استکفا
رق در بنجی باب کوزه ارپه حق ظاهر اولی حق در ماندر
 بوقبار حق کرپکار السند چقر پس کرکر که کوزی بال موی و کل
 یاغی ایله بسان و بومضک علاجند کجش اوستاد در عیشله
 که ات سکلمنیک برین الوب باشن الوب اندن اول سکک
 کوه سله السند ارپه حق اولان کیرچی اوغه سن بعون الله
 نایل اولور **رق بشجی** باب کوزه دیندا توتة ایله معروف
 اولان قبار حق در مان بلدر پس کرکر که اتی یا توردوب
 اندن کرپکاری چنکلمله چوروب و اول قبار حق طریق
 ایله یا بنجه یا بنجه قوپروب اندن اق کمون الوب
 چنلیوب و کوزه توکروب بعد نیمشت هومره الوب

که بر مقدار اتی اوله و بیا ضکنون و کل یاغی الوب کوزه
 اوروب و بخلیوب اوج کون قویوب اندن یاغی چوروب
 و قول ذکر اوله حق سورمه کوزینه چکه سن و یا بخلند ذکر
 اید جکر سورمه لک برین استعمال اید سن اول سورمه نک
 صفتی بود در ثنکار و اقلیم الذهب و نشادر و بکلوطا
 و نبات شکر هر پندن بر رخو و دو کوب و الوب کوزه
 نافع **رق التبنجی** باب کرپکاره حاصل اولان ناصور
 در مان بلدر پس لازم اولان بود که کرپکار ایکندن
 حاجت مقدار بنجه فان الوب اندن ناصور اولدوغی
 کرکه قنطریون دقیق و نمک هندی و ثنکار هر پندن
 بر رخو و دو کوب با صله **بر** در مان و غی صری طوز
 و کرتن کلکز زبلی که عربچه اکا بعلمه و ن دلمور و الیفق
 افاجنک کولی و نشادر برابرجه الوب و دو کوب ناصور

اولدوغی کرپکه قونیه **بر** درمان دخی اق کنون وژنکار و قنطاریون
 و شاب و عنزروت هر بزدن بر رجز و دلوب و کرپکه
 اوروب بعون الله ناصوری پاکیزه و صاعقه **قرق**
یخچ باب شکور که درمانی بیاند در اتام رحمه الله علیه
 آدمیاندن و آنگردن بود درمان ایله چوق صاعقه درمان
 صفتی بود که ارکج جگرنی الوب انش اوزره قویوب
 پس جگر اوزرینه کوپکه چتیجی اکان سورمه قانیه
 اتک کوزینه چکه سن وات احوالین بلور جاکر برلری
 بجاد میسر که جگر میاهی اولیوب قزلدن کوپکه
 ضاها اولدن اول کوپکی سحی اولمش دار قلغل الیه قره بر
 کوزه چله مجتهد کجش اوسا فاردن **بر** درمان دخی
 بود که دوه کد سرخ جگرنی اود اوزره قویوب

کدلی

کوچی چقدن اکان اشک قانن قانوب کوزه چله نافدر
قرق کدلی باب ات کوزینه شی طوقوب الم ویرسه
 نکدر که کوکرجن یورسینک قنادندن بر تل قویوب و اندر
 قاننی کوزه صله زوریه **بر** درمان دخی بود که کوزه قش الین
 چکوب و ایرته تازه ساده یاغ ایله سیلونی اوج کون کوزه
 چکه بود زمان کندی بحر با نردن در پس کوزدن اکان یا ش
 کسلوب خوش اولدن شول دکر اولنه حق سورمه کوزینه
 چکه سن که صفتی بود زعفران و کل یاغی و یومره و سی
 و ساده روغن بر برینه قرشد روب بر تل الیه کوزه چکه سن
 یاره اوکوب کوزه خوش اوار قنینه شول ذکر اولنه حق
 سورمه ایله و یا خود سورمه یا بلندن مسطور اولندر که برله
 علاج ایله سن که سورمه نکر صفتی **بر** **ککک** اودی و قزل
 شکر و نمک اندرانی هر بزدن بر رجز قوسن دلوب الیوب

کوزه چکيله نافه دران شاه الله **قرق طعنه بنجي** باب کوزه اقب
 دوشد که اکا درمان اولنجا بيانند در مرموم اتام ديش ایدی که
 بر طوار سود لکن اوتن یسوب کوزه اقب دوشه یا لکن تازه
 ساده روغنی کوزینه چکوب خاص درمان بود در دیدی
 نینه **بر علاج** دخی بود که طلعو صوالیه اتکر کوزین یوبوب
 اندن کم یاغی و قزل شکر و چنار ییپراغندن بر جروالوب
 دوکوب بر تل ایله کوزه چکيله **بر** درمان دخی بود که اینک
 یاغن الوب اکا دوکلیش واللفش اریپ اوئی قرشد روب بر تل
 ایله کوزه چکيله **اللبنجي** باب زیاده استیلکدن زیاده صوق
 وقامردن کوزک نظری کیدوب بر سنه کومر اولسه کرکدر که
 ایکی کرپکدن قان الله تاکه کوزدن حرارت زایل اوله بعد
 متول ذکر اولنده حق سورمه دن کوزینه چکيله که صفتی بود در
 یومرده اغنی و کل یاغی و اریپ یولماچی هر برندن بر جروالوب

وکوزه چکوب حرارتی دفع ایدر وکوزه جلا و بر **بر** دریات
 دخی بود که قورق صونجا کوزه چکه اگر بولنزه صوملله و زیاده
بر درمان دخی بود که کافور و یومرده اغنی و زعفران و ترکیبن
 که قدرت حلواسیله معروف حلب دیارند شبنم کبی اسجار
 اوزرینه نازل اولور هر برندن بر جروالوب قرشد روب
 بر تل ایله چکيله **اللبنجي** باب حرارتدن کوزه عارض
 اولان سلاق درمانند در سلاق دید کلری بو مرضدر که
 کوزک قباقلری قرا مره و ب کوزه الم و ریجی سیدر انک
 درمانی بود که حرارت سوندریجی مبرد آسیای قان اللذند
 صکر کوزه چکه و بود کر اولنان سلاق اکا مشبهدر که
 انسانک اغزند جکر حرارتدن حاصل اولان الم که اغزاتی
 صوبلوب و دری کیک کبی و وکیلور پس اکا سورمه بیان
 ایدم لغزروت و ککلک اودی و نبات شکر و کافوری

برابره الوب دوکوب الوب کوزه صاچه نافه ان شاء الله الی یمنی
باب بوزندن قان اقدنم انک درمان بلدر مرهم انام دمی ایدی
که براتک بوزندن قان اقه راس الیه معروف سوجی بوزندن
طله ورور فی الحال قانی کسر و بنم تجربه اندک بود که سرواغاجک
قوزی و مازی و شاب و جلتار هر بندن بر جرو الوب دوکوب
الوب اندن بر قش الیه ات بوزندن او فرم لر و بر ساعت انک باشی
یوقارویه طوت لر باذن الله قان کسلور مجید بر درمان دخی
بود که قان زیاد اقب دیکه بر کاغدی یا قوب کل ایدوب
اندن قاقیا و راکد و شاب و افیون و کافور و زاج و جلتار
ومازی و انکی قد اش قانی قانی برابره الوب دوکوب الوب
اندن بر قش الیه ات بوزندن او فرم لر قان دریا کبی اقرسه
باذن الله دیگر یور الی او یمنی باب اته عارض اولان عنکوب
مرضک درمان بلدر بو بر مرضدر که انک بور فی اینجا حدو

درمان بلدر
که در قان
مکمل

ایدر و اتک نفس طوت در جسن ایدر بوزندن رطوبت و قوتش
ماده اقدورر عارضی بود که اگر ظاهرا یه انی بر کسکوت
دمور الیه کسوب اندن قلعطار و سرکه الیه سون بر درمان دخی
بود که زراوند الوب زیت بولانفی الیه پشوروب و اوزرینه
طوز صاچوب عنکوبه اوره باذن الله زایل اوله بر درمان دخی
بود که شنگار و قلعطار و مازی برابره الوب دوکوب
و سرکه الیه یوغروب اکا اوره نافه دران شاء الله الی یمنی باب
قیاشه دید کلری مرضک درمان بلدر ایدی برون طشم مند
قیاشه ظهور ایدر اکا درمان بود که نشا دری دوکوب
زیت قهندروب بر قح کرم اوره زایل اولور مجید بر درمان دخی
قلعطار الوب سرکه الیه دوکوب اوزرینه اوره نافه در
ان شاء الله الی یمنی باب القصاص درمان بلدر بو مرض
بروند زکام کبی حدوث ایدر پس انک بوزندن اقه انک

بوزنه اندک عراقی او فروپاشد دخی اولد کلو اقصم که جمله بوزنه
 اولان ماده و رطوبت طشم چیتقه بعد نشادر و عروق و زعفران
 برابر چه الوب و دو کوب الوب کل یا غلیله کوند اوج در هفت
 اتک بوزنه طملمه و ریله **بر** درمان دخی باز میکنی طملمه زن حاجت
 د کلو قان الوب اندن زیت بولانغی و شراب و کدوس بونلری
 بوزنه اقتدر و ب نافع در ان شاء الله **اللی التبنجی** باب بوزنه
 سلوک یا پیشه اکا درمان بود که اتک بوزنه زیت طملمه و ب
 باذن الله سلوک ثابت اولیوب بونغا زک ایچند ایه ده و شر
 کید **بر** درمان دخی سماق و زیت طملمه و ریله نافع در ان شاء الله
اللی التبنجی باب اتک اغزنه حرارت و ساق واقع اولد سنک
 درمانی بلدر بر موم اتام الادر عین طملمه زن قان الوب اندن
 ذکر اولنه حق انچه ایلد اتک اغزنی مسا که در روی بغایت نافع
بر درمان دخی زیتون پرافتن الوب و دو کوب اندن اتک

دلمنی

دلمنی طشم چیتقوب قیلدن بر چول پارچه سیله بر خوش
 سیلوب اندن اول دو کلمش زیتون پرا غلیله اتک لسانی
 اوغدی بغایت نافع **وینه** کجش اوستا ذکر بر علا جایی
 دخی بود که صومق الوب و دو کوب زیتون پرا غلیله اتک
 لسانی اوغدی و غی کبی ایلد **بر** درمان دخی بود که قلع طای
 دو کوب و اکا بال قشدر و ب اتک اغزنه سورم نافع **اللی**
سکرنجی باب طماق درمانی بیاند در که طماق ماده اینوب
 الله غایت الم و بیدم بدن مانع اولور امدی قان ماده سی
 طماق اینوب ششده کن کر که بر ایری یخ ایلد و یا اوچی
 سیوری چوب ایلد طماق دن قان الوب و طماقی بر مقله اوغ
 تا که جمله قان اقوب چیتقه اندن طوز و سماق ایلد طماقی
 بر خوش اوغوب اگر یاره بول اولوب قان دیکر مه
 اده علف اون و یا کیک و ریله **اللی صقوزنجی** باب دیشکر

التي يميلوب ديش اندن عاري قالورسه الادرعين طمرلندن
 قان الوب اندن عقرب النوب كوز اوزرند پشروب بعد
 انكله ديشلري والي اوغله نافعدر **بر** درمان دغي بودر كه
 كبر اوتنكر يداغتي سر كه ايله سحي ايدوب وانكله ديشلري
 اوغله **بر** درمان دغي بودر كه چورك اوتي زيت ايله پشروب
 اندن بيان كوكي ايله سحي ايدوب دو كوب وسر كه ايله بوغروب
 ديش التي اوزرينه اوريله نافعدر **التنبهي** باب اكر لاساني
 التند ضنير ايله معروف قباريق ظاهرا ولدق اكا درمان
 بعدر كه الادرعين طمرلندن حاجت دكلو قان النوب
 اندن قلعطار و مازي برابرجه الوب دو كوب سر كيه
 قرشدروب اكر اغزني انكله سواكله وريله **بر** درمان دغي
 بورچاق اوني و مازي و طراشيت و قرض بونلري دو كوب
 سر كيه قرشدروب ات اغزني سواكله وريله نافعدر **بر**
 درمان

درمان صوقور بغه سن الوب صوايله پشروب و اكللي اكر
 صويله اصلدروب هر زريت ايله اتد اطعام اولنه
 بو علاج كچش اوستا ذلردندر والله اعلم **التنبهي** باب
 اكر طود قلري قباروب ششمه منكر درمان بلدر اكر
 ديشلري و يا طود قد شش ظاهرا اولورسه لسانكه
 ايكي اوجند اولان الادرعين ايله معروف ايكي طمردن
 حاجت مقدارنجه قان الوب اندن آيوه صويني و بالي
 برابرجه الوب قرشدروب طود اقه اوريله نافعدر **بر** درمان
 دغي پشدر كه خام اناري دو كوب صوين چيقروب قورق
 صويله قرشدروب اوريله نافعدر **بر** درمان دغي چام
 تخمه سنكر دو كوي و بطباط تخي كه عربچه اكا بزنج دندر
 و جكم چچكي كه اكا عربچه جمد دندر و چنار يداغتي
 برابرجه الوب پشروب ات سواكله وريله و يا خود زيون

پیراغی صویله اتکراغزنی اوغده نافدر **التمش** **ایکینجی** باب
 اتکراغزنی زواید از و چقه که اکا عیجه ضری الفضول
 دیرلر پس شول زواید از و لری سبیل حیوان یم علندن
 قالور و غایت الم ویر پس لازم اولان بودر که شول نمونه سی
 وضع اولنان بکستین ایله اندری چهره ب اخراج اید لر
 که اول بکستینک صفتی بودر **قلم** شکلی اوله
 الا که قلمدن اوزون قدر و بای یار قدر و اگرانی چکد کد
 او و انوب کوکی قالوریه اندن الم یوقینه دلد و کک و نش
 اندر چهره سی ممکنه اول کوک قاله ده اته زحمت ویرمز
التمش **اوچینجی** باب ات دیشلری کوشکلنوب دیرنم سنک
 درمافی بیاندم در امدی اگر براتک دیشلری کوشکلنوب
 دیرنم شول دکر اولنم حق در مان ایله یکشد ر لکر کرک
 که اول در مان بودر هلئت قاضی و شاب و کوک

سرکه ایله اتی ایکن دیشلرک دیلارینه طلمند ویرلیه بودر ماندن
 دیشلر قویجه و پرک اولور **بر** در مان دغی چورک اولوب
 و هلئت قاضی و شاب و کوک سرکه ایله ارندروب
 دیشلرک دیلارینه طلمند ویرلیه **التمش** **دردینجی** باب طماقک
 ایچ اوخندن بوغازه وارنجی بکشک اولان ایکی وصله
 ات که اللوزین ایله معده فله در اگر بونلر شتوب قبارسه
 کمرکد که لسانک ای طرفدم الادرعین نام طمر لردن قان
 الوب تاکه اول شش اکریله اندن قور و کل غنچه سن
 الوب و کوک قورق صویله و یا آیوه صوینه قرندروب
 انکله حیوان لسانک الی اوغده سن **بر** در مان دغی
 بور جاق پیراغی و دوکلش مرین الوب سراب بالچفته
 و قنچق اشک سوده قرندروب انکله حیوانکراغزی اوغده
 نافدر **التمش** **ششجی** باب اتکراغزی قومه سنک

درمان بله که ذکر اولنه حق درانی بورنه
 افتد و در اول درمان اسکی نسخه ده سهوا یا زلیوب بیان
 اولنامه **المش البخی** باب دل کلمه نی و دیکه یاره نی
 بله امدی اگر آنه جنون عارضه سی ایروب و علفه زیاده
 اشتها سی اولوب کندی دیشلری ایله دینی کسره و یا خود
 تکرلنوب باقی اوزره یقیلوب اغزنه اولان کم زورندن
 دلی کسلورسه اصلا اکا بر علاج یقله رلیوب اگر در کجا
 یندات اغزنه صوبیدر و اگر دیکه بر مقدار ی کسلوب اغزنه
 معلق قالبوب لونی قمراره بر قج آنه اندیکز کی اوده فردر
 ککون دمو را یله انی کیوب بر معنا او صطلح ایله کسکدن
 اولی وهم آنه زیاده الم و رفر و اتکر کثنه سی کفر
المش بدیخی باب کم دمو زدن اتکر طماتی یارلیوب
 قانی اقه اول قان کلمه سنه درمان بود که بر مقدار

اون الوب چابوت اوزره قویوب و یاره نکر اوستنه
 اوروب اوست اککدن بغلو قویوب و بو صاچوبی
 و یاخده صاچولر یابند ذکر اولنه حق قان کیسی صاچولر
 بر یله درمان اولنه که اول صاچونکر صفی بود در زاج
 و مازی و سوخته بوینوزد و کوب چابوت اوزره قویوب
 بغلیه اوتیه ذکر طور اندن چوزوب کیده مدت مذکور
 دفعی آنه اریه او فی علف ویریه زیرا اریه ویریه انی چند که
 سبیل جلاحت اچیلور بزم ایدوب بخریه قلد و غم بود و الله اعلم
المش کزخی باب سلوک اتکر اغزنه ایلشمه نکر درانی
 بیانده در اگر سلوک اغزنه یا پشوب ات اغزی قانتیه
 نزد بان دمو آتله اتکر اغزن اچوب اغزی و بوغاز
 ایچنی کوروب اگر سلوک ظاهرا ولوب چیقتمه سی
 مکن ایسه بو نرد بانکر ایچندن الکی صوقوب قوپه سن

نزد بان صفتی

و اگر سلوک کوزکنز ایه اند بر مقدار زیت ایچوره سوز زیت
 انی اولدروب اغراج ایدر و یا خود ساق صون ایچوره سن
التمش طقوزنجی باب انکر درمانند در که ات علی
 بید که انی یو تمیوب کیر و اغزندن طشرم به آتمقدر
 بونکر سبی بود که اتکر اغزندن یا ره اولدوغندن و یا خود
 طماقنکر ایچورسند جراحی و امردر ارپه سختلکندن
 انی یو تمغه مجال بولسوب کیر و اغزندن طشرم به اثر
 بونکر درمانی اول علاج ایلد اولور که اغزنی یوشتر و
 جراث اوکد و ریجی اشیا ایلد در کرم یاغی ایلد شکر
 کبی و یا خنوب رتی و بادام یاغی کبی بونلر قتی نافع
 و مجربدر و کچمش او تا ذلر و میله در که پنجر صولجی
 و نظرونی اتکر بوزنه اقدوریلد **تمشنجی** باب برات
 کلا اکن صوارلد قدم اول صو بوغازندن پنجمیوب
 بونزند

بونزندن کیر و جقد و غی درمانیدر اکا سبب بود که عرب
 اتلری کبی کم ایلد صوابچک معناد اولدوغندنر پس
 کمر که صوارمق و قسند انکر کنی جقروپ صواریلد
 و یا خود طماقند و بوغازندن جراحی لری اولوب صو
 اولد جراحیته ایدر کچه انی یوده سیوب کیر و طشرم اندوغی
 اول جراحیته اندر انکر درمانی دخی اغزندن یمنی طشر
 آندوغی کبی ایلد اولور بو مقاله که یتش بر بادر اوش
 تمام اولوب بوندن صکره دخی جزو ثانیته مقاله سنه
 شروع ایدم کامل الصناعین ادلوکتابک اصلندن
 نقل اولمشد **ایکینجی مقاله انکر باب اولی** باشد اولان
 سراجنه نکر درمانی بیامند که اکلا السند بوغازه
 مجاور اولور پس کرکدر که اکی اوسط ایلد و یا قزمش
 دمو ایلد اوزون اوزادویه یاروب سول شرطله

سراج اولدوغی یرون غیری کسمیه اذن ایچ درئی سراجیه
 ایرنجیه دکر طر نقله یاروب و قوپروب ازرا زر هقروب
 و اذن صاقنه که شاه طهم برقی طوقدریه زیر شاه
 طمر لراکی طرفدن اککر کوخاکر الشدا در اگر بو طمر کیلورسه
 بی شکر حیوان هلاک اولور انی کسمدن حذر اید اما طمر
 یاریه سنه لازم کلز قانکر کسمیه سی قابله طمر دخی اوکلور
 وات اذن رحمت چکر اذن سراجیه برینی بر خوش قازوب
 پاک ایدوب سراجیه دن اصلا برستی قومیه زیر اذن شی
 قالوریه کیر و بتوب حالت اولیسنه دوز اذن یاره نک
 ایچنی آذشله داغلیوب وطن دن انکر اغزنه دخی
 اود ایلد دایم چکه و اتکر اککلرینه هر طرفدن اکیشر
 مطرق داغلیه اتکر کرد انی دخی داغلیوب تاکه هر
 طرفدن سراجیه نک سرائتی کیله واکر سراجیه اتکر

کوزینه

کوزینه ایرمش ایه و یاخود بر آخرین سرائت انمش ایه
 اول مکان طمرینک اوستنی ذکر اولنه حق کی اوزون
 اوزادویه نرد بان داغلیه سن که اول نرد بانکر صنفی بودر
 واکر سراجیه دن کوز ششوب واکر سراجیه دن کوز ششوب
 قیائنی ایه و دخی اتکر یکانی ششک ایه چوم لرینی
 اود ایلد داغلیه واکر سراجیه بر اور بجی طمر اوستند دکل
 ایه اولیری اتش ایلد دورته و سراجیه کیلوب اوپنجی
 کونن اذن ماده ایشله یه قیل چلدن بر پارچه ایلد کیلوب
 پاک ایدوب اذن اککر و قهران ایلد باصیلد و صاغلنجیه دکر
 هرکون انی پاک ایدوب سیلنه و ایچنده سراجیه اولان کوزیه
 ساده یاغ و اشق قاضیسیله سورمه لیه بودر مات
 کوزیه سراجیه دن پاک اندرر و یاخود ذکر اولنه حق سورمه
 با بایرنه بر حار سورمه کوزینه چکیلد بزم کندی اندکیز

بخت سنی بود در دانه علم **دیکتی باب** سقاوی در مانی بیانند
 اگر السند و یکا قلده شش ظاهرا و لدق مبرد با صغیر کر
 بر لیه و یا خود شول ذکر اولند حق با صغیر الیه علاج اولند
 که صفی بود از روی و قر برابر به الوب مدر و سر که الیه
 یو غروب و یا خود کشنج صوبی و د لکوا و زو منکر صوبی
 و از وی و خطمیه الیه یو غروب کوند ایکثر کر شش
 اوزرینه اوروب اوج کوند دکر اول شش زایل اولور
 خوش والا انی یومشد در شی الیه علاج اولند تا که ایچند
 اولان ماده حل اولوب پشه پس ایچند ماده ایشلیوب
 و حل اولوب یومشان دق نشتر لاجوب اول ماده
 اخراج اولند انی تمین ایوبی اجزا بود را سکی ماده
 روغن الوب داند چاهرا الیه ارتدروب اور لیه و یا خود
 کوکربن زبلی دو کوب تا وق یاغنه قر شدروب اتی لکن

اول شیشه سوروب پس یومشان زوب ایچند کی ماده حل
 اولند قزمش دمور او جیلده اچوب و صیقوب تا جله
 ایچند اولان ماده طش حقیقه اندن ایچنه قطران
 اقدور لیه تا که قلالن ماده پشوب حقیقه اندن بولای
 ایدوب اوره که شنگار و بال مومی زیت یا غیل
 ارتدروب پشروب بزقیل اوزره قویوب یا رای صوبه
 ملهم یاره نکر ایچند و طیشند اولیحق جمله ماده جتو
 یاره اوکیوب خوش اولور شول ذکر اندیکر اتی
 سقاوینک در مانلیدر اما بارد سقاوی لازم اولان
 بودر که اشبوز ذکر اندیکر ملهمی یاره نکر طش منه
 اوروب و اتک بورنه کل و یا سمن یا غلین اقدور لیه
 ویای فصلند بنفشه و کل یاغی کوند یارم نوکی مقدار لیه
 استعمال اولند تا که سقاوی ایچودن کسیده زیر باهر

ستاوی سره اولدوغی سببدن ایچرودن اچیلور حرارتی
 اولماغله ماده پشوب چمتعه قوت بولمات دخی
 اغزندن کوپک اتر پس لازمده که تاز رند و غروب ریغی
 وشکرورند ایله اتک اغزی ایچتی اونه **اوچینی** باب خنازیر
 ویدکری یومری درمان بلدر بومرض اکثر طایله اولور
 اتلری یوشق وکوده لری اینجه اولدوغندرس لازم
 اولان بودر که یومرینک اوستند کی درئی یاروب اذن
 اوسطی اوجیله انی کوب و جملن چیقوب اثریت
 قویوب عصبیجه قان اقه اکا قان کیچی صاچو اولر
 که صفتی بودر انار قویغی وزاج و مازی جملگا دوکوب
 یاره یه اولرله ویاخو مخلص ذکر اولنجه صاچور باند مطو
 اولان صاچور که برله اوله پس قان دیکوب داکر بولای
 استعمال ایدر که صفتی بودر جام صاقری دبالوی و زرق

وثرنگار برابرجه الوپ زیت بولانغیله پشوب یاره اوکولنجیه
 اورله **دوبینی** باب خناق درمان بلدر خناق برهارمضه
 که اتک بوغازین ششردر و قوتدر برقتال مرضه رادی
 انکدرمانی بودر که اکامبره اشیا ویرمک و بلاطفله لشم دن
 تلین ایتکدر بنفشه یاغی و صورقن اغاهی یاغی که براسی
 دخی بیان فستقیدر عربجه اکادهن البان دیرلر وحتا
 چچکنک یاغی اتک بورننه طمزدروب و اغزی ایچنه قوت
 ربی و بادم یاغی و تاز که یاغی وشکر ایله بادم یاغی
 اقدروب و بوغاز کطیشنی ساده یاغ و شیر لغانله ویا اهی
 بادم یاغیله سوروب مرهم اتام ذکر اولن ان خناق درمانه
 اتک بویننه خناق ایپکنن چروب طبعدی بودر ده درمان
 اولنجه اول ایپکدایله ایلان بوغشیدی برخوینجه علاجه روا
 صاعلنجیه ذکر اریه ویریوب انجی یونجه و قش یهراغناک
 تاز سی و هند با و قصل ویرلکد کر **بشینی** باب اته اوکسر

مرضی در مانند بیانند در بواو کسرک اوج نوع اوزر در
 بری صوقدن و بری استیلکدن و بری ریه ده حدوث این
 المندر ریه دید کهری قمر جگر بتشکر اولان قزل جگر در
 بونلرک هر بر نیک در مانی ایر و الووب کمرک که بر بر ذکر و بیان
 قلیه لم تا که هر بر نیک کمرک اولان علاج استعمال اولنه پس صوقدن
 اولان او کسرک در مانی بود که شول مجتبی قیناری و بر نیکر
 صفتی بوی و رازیانه و آنسوزن هر بر نیک بر بر خرد بیان کوکی
 و یار بوز کوکی هر بر نیک یار مشر خرد قیندوب و سوزوب
 اندن اکا شکر و ترکیبین حاجت مقدار ^{اول} صوبه قاتوب
 اوج بطمان دکلوانه ایچور لیه و علفی بهر کون بر مقدار قور و
 بورچاق و بونی ار پیه قاتوب اطعام اولانه و هر کون بر نیک
 زیتی کل یاغی و یاسمن یاغی یار مشر نوکی اقتدر لیه وینه گاه
 اولور که یکی شاه طمر کرد اوز لرند بر رنقطه و اغلر دق

وینه

وینه صوقدن عارض اولان او کسرک **بر** در مان دخی بود که صفت
 دریت وارد ج اغابی که عجبچه اکا اهل دنلور و کون و نامخوه
 برابرجه الووب بش بطمان شرابه قیندوب بود در مان الیه اته
 علاج اتکر دله و کلن کیجه یار و سندن صباحه که علف و بر میوه
 اندن صباح و قندن اشبو قینار دن یارم بطمان اوج بطمان
 صوقا ملش شراب الیه ایچور لیه نافع **دخی** صوقدن حادث
 اولان او کسرک **بر** در مان دخی بود که مازی و حلیت قانسی
 و ریت و رازیانه برابرجه الووب دو کوب و بال الیه بر غروب
 یوالق حبلر ایدوب و اول دموردن دوزلر ان نرد بانن اتکر
 لغزیه قویوب و الکر صوقوب شول یوالق حبلر دن یارم بطمان
 یوه و ریه اما او کسرک استیلکدن ایسه نشا نلین لیدر که
 یومره تا و قدن چقد و غی وقت الووب قهر غی یومشا نجه
 اوج کون سکه ده قویوب اندن یه اول دمور نرد بان الیه

اند اغزن اچرب هر کون درت یومره یوتدریله نافعدر وینه بر دران
 دخی بودر که قور وانجیر و شمشنی صود ایصلدوب واول صولیک
 اوزرینه بر مقدار بادم یا غلیله درت یومره بکر بیاض و صروخی
 قاتوب اند ایچوریل و بومر صند انکر بورننه بنفشه یاغی و حنا
 چچکنکر یاغی اقدوریل تا حارت سونوب زایل اوله واکرا و کور
 حکسرخ که ریه ده بر جراحندن ایسه اکا نشان اودر که اغزند
 کما کبی بر بیاض ماده ویا کوپکر چیتربس درمانی بودر که یغازر
 ایری کوکی اوزره اوسدن بر نقطه و آلت طرفندن دخی بر
 نقطه داغلیوب اندن بیان کوکی رتی بادم یا غلیله ایچوریل
 و دخی سول آتی البیان تجربه اندیکز درمانی ایدوب ایچوریل
 صفتی بودر بر بلمان قور وانجیری صود ایصلدوب ایرتیه
 قویوب اندن اول انجیر که خاصیتی صویه چقنجیه در قرشدر ووب
 سوزوب بعد اکا ارپه صوبن قاتوب اندن طلع غباری ایل

بیان کوکی رتی قاتوب که هر برندن یا ر مشونوکی اوله بعد
 ورت یومره بکر صرو و بیاضنی قاتوب اوچ کون اند ایچوریل
 اگر اوچ کوند صاغلیله یدری کوند در ایچوریل غایت مجرب
 و مفید در وینه بومر ص ایچون بر درمان دخی بودر که چام فستقی
 و کثیر و صمغ عربی و بیان کوکی و بوی و پنبه چکر دکی و قونغان
 صولیس بادم و نبات شکر بر ابرجه الوب دو کوپ بر نوکی
 مقداری الکی بلمان سود ایلله اند ایچوریل نافعدر وینه بومر
 ایچون بر درمان دخی بودر که سمز اوتی صوبی و دلوجه بقله
 صوبی که عرجه اکا ترمس دلمور اوزرینه بر مقدار بور جاق
 اونی وکل یاغی قونیلوب استی صوایله ایچوریل و اوله
 اوکسر که اکا علاج فایده لایمه درمانی بودر که الکی نوکی
 دخی الوب استی صوایله حل ایدوب اکا بر مقدار زیت قاتوب

انه ایچوریه نافع در ان شاء الله **البخ** باب ات قوه منک و رات
 لیدر کر که کویکی اوزره اتش ایله ایکی مطرق داغلیوب اندن
 قویان الشدائی ایکی طرف طهر لیدن که عریجه انهم الحارم دلو
 حاجت دکلواتلون قان الوب لیدن اوزم اصد منک تازه دالده
 بیدروب اگر انک زمانی دکل ایله شول نافع دماندن ایچوریه
 که صفتی بود رفیق دانه لری که عریجه انبر باریس دلو و دخی
 انار دانه لری و قورق دانه لری و فستق طیش قوی و یارپوز
 که عریجه نفع دلو بونلر که هر بندن بر جزو الوب قیند و ب
 شکر ایله ایچوریه وینه بر مجرب در مان بود که مکنون و فستق
 طیش قوی و یارپوز صایله قیند و ب جنوب رتی ایله سوزو
 ایچوره لرنافع **یدخی** باب ات صلیچر کن قور فیه یوسه
 و علامتدن بلنه کچن او شاذلر انک علایجی خصصه شول
 و عیار که صوفور فیه لری الوب وینه صایله بشروب اندن
 زنگی

اتکی اول موایچند ایصله تروب اندرید وریله نافع در
نخجی باب لیدن حاصل اولان موقه مرضی درمانده را اولاکه که
 اکا حار علفله ویرلیوب بوی و بورچاق بوی و انک اوست
 طود اغی اوزره ذرت مطرق داغلیبه که اوزون اوزادویه
 اولیوب عرضاً اوله و انک بورزنه شراب و صغله یاغی که بجز
 اکا سیه السایله دلو مطهره تروب و یاغی کل یاغی و زعفرانی
 اقدوره بزم بجزب اندریدن بود وینه لازم اولان ایکی شاه طهرن
 قان الله **طوبیجا** باب صوق شدتدن طباره حادث اولان
 قصر دید کلری مرض که استکریلی وال وایا قلدی قور یوب
 طوتنر اولور که که که فی الحال اتی براسی برده قویوب چوین
 یاوشاه که عریجه اکا شیخ دلو یا قوب قرتزدروب وینه
 جالی یا اندروب کچه لرو عیار انک صرینه و پویننه اوروب
 و حار علفله ویروب بوی و بورچاق اوچ کوند که بیدروب

اوج کوندن صکن اول بوست زایل اولوب و بونین اشاغه
 طوب صاغه صوله د پردسه انی برشی الیه بخلیوب انجخت
 چمنی یاوشاه الیه تو تونوب و بونینه که و عبال صاروب
 خوش اولنجیه دکر و اگر بوست قتی اولوب بونینی اشاغه طوب
 دپتمزه و کونکر نظری ترسنه دوزوب بوزلر نیکر د لوکلر
 اچله اولوق بونینی و قولقدی اراسی و صرتی زیست
 و صرتی و طوز الیه یاغلوب و یاخود اسکی ساد یاغ و کون
 و سداب و طوز الیه سور و بونینه قون پوستی صاروب
 بورننه یاغی و یاغن یاغنی اقدوره و یا شراب و نظرون
 و زیت طلله دروب اندن صغری یاغی و ارچ یاغی چتلمه صغری که
 عجب اکابطم دیرلر بونلری قینده روب سیر کورد سنه
 سورلر نافدر و دلمه در که ساد یاغنی جزو یجرا صیده روب

صی

صی انکه قولقنه اقه غایت نافع و اگر اکی هفته مهرندن
 صکن ذکر اندیکز یاغله و تدبیرلر و اشعی علفلر کار ایتوب
 صاغله که کر که که قور و غنکر دی یا شند اکی مطرق
 و که انکر اوره سند اکی مطرق و اوزینه قریب کرد ان
 دیند اکی مطرق داغلیه بعد یاغله و توستولر الیه
 و عار علفلرله صاغلیجه دکر مداومت اولند کچمش اوستا دکر
 بر حواند بومرض عارض اولدق حیوانی فشقید کوبوب
 انجق نفس المغه بورننه سی د کور هیوب بوموال اوزره دیر
 کون کوملو قورلردی اندن چیقروب سول ذکر اولند حق
 یاغ الیه یاغله درلردی که اول یاغک صفتی بودر طکوز یاغی
 و جام صاقزی و چتلمه صاقزی و طوز برابرجه الوب د کوب
 اود اوزرند ایتدروب و جمله انکر کوردینی قیللورند غیرینی
 سوروب و بورننه سول ذکر اولند حق درمائی اقد درلردی که

اندر صفتی بود بر و نظرون و بوی برابر به الوب سختی اید و ب
استمال اید و روی **اونچی** باب هو و صودن حیوانک طهر لری
بور یوب تشنج اولدق انک در مانی استی مکان و تو تسبی
و یا غلر و ذکر اندیک حار علفله در نته کم مقدمه ذکر اولندی
و بومرضه داغ او رکه حاجت یوق **اون برنجی** باب دایم الحود و
مرضک در مان بلر بوند دخی علایجی اوصطلم الیه یار مق
و یا قرمش دمر او جیله و اکا قریب اولان طری آتشله داغلیه
اون ایکنی باب ثعلب در دنگ علاجه در که بومرضه در
حیوانک تو پی دو کماور اکا در مان بود که و لکو یا غی الیه
و یا طکوز و ارسلان یا غلیه سوریه **بر** در مان دخی ایت
یافنی و چتلمک و انه لرنیک یا غی الیه سوریه **بر** در مان دخی
بوی تنخی و کتان تنخی ایت و آو یا غلری و دغه یا غی و سیلغاه
و دغفرانله سور لرنافدر **اون اچنجی** باب یله قیلادی

یله

د و کلمه تنک در مان بلر امدی باش و لیه نکر قیلادی دو کلمه
که کدر که باشی و یله پی طیلو صوالیه و خطمیه الیه یو یوب
ایه کوچی صویله کسجه اکا ملوخته دنگور و یا خود اوغلان
سدوکی اشک سدوکی الیه و یا پنجر صویله یو یوب یونیلوب
یا ک اولدقن صکته ات یا غی و یا دغه یوق تنک یا غنی سوریه
و یا خود چورک اوقی الیه و شیرلغان الیه سوریه و یا بود ذکر اولندی
در مان الیه سوریه که صفتی شیرلغان بر بطمان و شیرلغان غلی
که اکا کبه دنگور یارم بطمان انی شیرلغان الیه ایدر و ب
اوزرینه بر درهم زعفران و بر چکدر که غنزدوت قاترب قویق
یولد قدقن صکته یا غلله و ره انک قلی بتوب اوزانه **بر** در مان
دخی دغه یا غی وات و دوه قوشنک یا غلری الوب انسان
سدوکی و پنجر صویله یو یله قدقن صکته سوریه نافدر **اون**
در دنجی باب کدان المنک در مانده در بن حقیر چند زن

طوار که مردم که تکرار نمکن و یا بالایی صیقلوب سیم و شکر کن
و یا بیلدن بویونلری اکیلوب چوخی یشایوب هلاک اولدی
بخت اوستا ذلر انکه علاجه خصوصه دیمیلر که اتی بوخی
اگری اولدوخی یا ننه یا تور دوب و کردان اوستنی بر خوش
با صوب تا که سکو کلرینه یرینه کله اندن بویون اوزنلغی تخته
دو زوب و اول تخته لری کجه الیه قبله دوب بونیکر ایکی
طرفدن محکم با غلیوب قریوب و ملین یا غله اتی یا غلیوب
اندن زیت و بلجم و ساده یاغ الوب دانه جاطر و متلی بویاغله
ایچنجه ارتدروب سوم و بن بلدو کم بودر که بویون خطر لوشید
دکی حیوان اندن نجات و شفا بولدا **اون بیتی** باب شانگاه
قبار حنی در مانند در اتکر صرند ظاهر اولیجی انکه دایر سینه
تکلیتی کوب و بویا صقوی ایروب اوزرینه اوره که ازوی
وتر و تراب الیه اصلمنی انجیر دو کوب ملهم شکلی ایروب

بر چایوت اوزره قریوب اوره نافع **اون البیتی** باب الحان
دره نکر علاجه بیانند در ذکر اولنان دره ایکی اموز یا شلر نکر
سکوکی او و انقدر پس اکا در مان بودر که سکوک او و انوب
دریدن طش حقیقه انلری قریوب حقیقه بر صنف
سکوک قومیه اندن طاهر بایند ذکر اولنجه حق ملهم که برنی اوره
واگر سکوک او و انوب ایچرود قالمی ایلم ایروب پکشدور
یا قولیه با صه **اون بیتی** باب ایکی اموزده شطآنکه در مان
ملهم راهی ککر که اوزرینه لم ایروب پکشدور یی یا قراوریه
که صفتی بودر قره کونک و چام صاقری و ایکی قردانی قانی
هر بزدن بر رخو اتش الیه ارتدروب و بر مقدار چهرش قاریب
بر چایوت اوزره قریوب یا پشدر و الیه انی چیتدوب د کدر که
لازم اولدقن اتی صولیه یویوب یومستاندق قریوب غیرین
اوره خوش اولوب صا غلجیه ذکر اولنان یا قوی اوره

اون سکر بنجی باب قول لموتی در مانند در آمدی بر حیوانک
 الی و یا ایغی طوبی بدن و یا امزدن اوزیلوب چینه
 اکا در مان سلجم یاغی و کتان یاغی و ساد. یاغ ایله بر خوش
 او غوب یا غلدوب الملو اولان ال و یا ایاقه بش کونه دک
 پیوند طوبوب بودر مان ایله سکو که یرینه کلنر سه اکازفه
 یا قوسی کر که صفتی بودر قره کونکه وزفت الوب حدنه
 ایر بنجیه دک قینه وب اندن چابوت اوزره قوبوب اول
 اوزرین یرع اوره سن و اوزرینه قر قلمش یا بق قویه سن
 اوچ کونه دک حیوانی یا تور تمبوب ایا قلی اوزره طوره روه
 اندن الم اولمیان یکا دن ایانند پیوند طاقوب یدی کونه دک
 کز دور یله اندن استی زیت ایله اول یا قوی قوبوب اوت
 درت کونه دک دکمین اگر قلاع بولمبوب صاغلر سه قول
 باشند مراد اندو گلر کبی بر شمس و یا خور نمونه لرین یاز یله حق

دافلمه که انرا غندن بری ایله داغلنه **اون طعوز بنجی** باب
 المزق المنک در مانند در اندر عالجی ذکر اولنه حق یا غلر له
 و یا ایکی ساد. یاغ ایله دانه چا طر ایله اولور نه بر بو یاغ غایت
 ملیندر اگر او کلبوب صاغلر سه بر مق کیم جک دکلو حیوانک
 اوزرینی یاروب و اکا بر قش صوقوب اغز که نفسیله چکه سن
 تا اکا دک که ایجرو با توب اند یا شق ایلمش اولان در ی
 یوقه و یرینه کله اندن یاره اغز نه از اجوق زیت و یا نقت
 یاغن اوره سن وقت حسینجه اگر قش و اگر یایی بودر در بر فیه
 که حیوانک در و نند بمنج اولان یل طیش سمتنه اوزوب
 حرکت اندکمر حیرانک الدی و انقلری و بعض یرلرین قباردر
 اول قبران یرلری نشتر له اچوب بر یخ یرندن قان الله
 تا اول یل جیفه کبد حل اولنه اندن طوزر ایله اوزوب ایرتیه
 قوبوب اندن زفته بولا شق چا بوقی صوقوب قول باشند

و دوشیلان بر لب یقین آتش طوب اوج کونه در بر شکل ایدوب
اندن اکا کرشان و سلقون و شیر لغان اوریل و یاسر که ملای
پس دری پاک اولجیه در بر بدیری اتکد کرکد **بجی** باب
برای اوزند دیشلیوب آتن قوپرسه و یاخورد بر الم
سبیله اقتضایه کوم درمان ایچون حیوانکد اتی قزمش
دور اوجیله کسله ککدر که قابض علاجله واتی لحم
ایدوب قاوریدر یی با صقولر ایله درمان اید با صقولر کر
بری بودر ازوی وقر واشو قاضی برابرجه الوب
سکه ایله ازوب و سدر ایله یوغروب اوزرینه یا پشدوریل
بر درمان دخی جام صاقزی و ازوی و بالی تو تعالی
برابرجه الوب صوالله آتش اوزره حل ایدوب و اکا جیش
قالب یاره اوستنه یا پشدوره قویوب صاعلنه غری
علاجه حاجت یوق و یاخوه زفت یا قوسن اوروب

اندن اوزرینه بر شمشه داغلیه **یکری** **بجی** باب حیوانکد
برکوی قوپسه اندر درمانی ممکن اولورسه اول قوبات
کوی یرینه دوندروب اندن قوی و قابض یا قور ایله
علاج اولنه که صفتی بودر چتک صاقزی و جام صاقزی
وداند جاطر داشت قاضی و قافیا و مغاث و انکی قوراش
قانی برابرجه الوب قینه و ب اندن اکا جیش قاقوب
استی الکن اوزرینه یا پشدوریل و اول کوی قوپش یری
محکم قایش و چا پوتلرله بر خوش صاروب بوشوال اوزره
اول اوریلان یا قویی یری کون قویوب اما حیوان
دپر نمکد کرکد پس یری کوندن صکر اول یا قویی کیدر
غیرین اوروب اوج کون طور اندن ها و ج کوند
بررکت اوتوز کونه در یا قویی دکدروب تاکه قویان
ککدیرندن ثابت اوله قرق کونه در کیدر کوریرندن بر

قرار اولدقم شول نطول صوبيله اوليري يويوب تاكه تاز
 قالب قوروميه اولانطوك صفتي بودر اوزك برنوكي بوي
 و برنوف و شراب و كچك برابرجه الوب صوابله قينسدوب استي
 ايكن انكله اوليري يويوب اندن اتي ازر ازر كزدوريله و اكر
 اوتوز كوندن صكتم او كيوب اقصق و الم زایل اولمسه توپان
 كوكه يقين اكاه موافق داغ باصيله كه خورما افاجي شكند و باشه
 پس داغله قدن صكتم يري كون قويوب تاكه كامل قرق كون
 اوزرينه كچش اوله قويمه نكر مدتي بودر بوندن صكتم صاغلزسه
 اول حيوانم خير قالمز بوغلمقدن اوزكه چاه برق كرك خاص
 ات اولسون فكر بار كير اولسون **يكيمي اچيني** باب اتمك كوكي
 او و انق درماند در اكرات كوكي و يا طوبق كوكي
 و يا قصه قابورغه او و انسه اول حيوانه علاجه دن فايده اولوب
 انده خير قالمز و نيه ال و يا اياغك اوز و نرق كوكي بالكلية
 قديمه

قير يويوب او و انسه انده دغي خير قالمز اما او انق اوزون
 اوزاد و يه اولوب و بالكلية او انمويوب كوك يارلسه بر
 عسير دمه در لکن قويمق درماند ذكر اتمك يا قدر
 اور منله و محكم صرم منله اميد يري و امرد كه خوش اوله
 پس ككدر كه تخم دن و يا خورما جهيدن چيوقلر قير لان
 كوك اوز نلغنجه دوزوب و هر طرف دن انك اوزرينه محكم
 باغليه قويوب قرق كونه در خوش اولوب صاغلزسه شكند
 اولان عضوه يقين داغ اوزيله و داغله قدن صكتم اون
 كون دغي قويوب تاكه اوزرينه التي كون كچش اوله كوك
 او انمنسا مدتي بود كلودر اكر او كيوب قاوشنسه
 انده خير قالمز بلش اولسن **يكيمي اچيني** باب الكرك در مانق
 بلدر بوكر ك ديد كلري بر المدر كه دير كد باشنه ماده قار
 نزول ايدر اكثر بو معنا ارپه و علف كشتدن عارض

اکا علاج بود که اندی از راز و یروب وشول کرک المند
 با صغور با صوب تا شش زایل اولد و حیوانی صوق صوبه
 کیدر ووب اوج کون کامل الیجه اید سن اگر الم کتمیوب
 دره اکسلسه ملینلردن و یا خور شول ذکر اولنه جوق
 ملینی استعمال اولنه که اسکی ساد یاغ و دانه جاط و کورجن
 زبلی استی ایکن یا غلدوب غایت ملیندر اگر فایده و یروب
 انی یومشند و یروب قزمش دمورا و جیله اچوب ایچند
 اولان ماده یی جیقروب اندن بال و عنذروته بولا شوق
 فتیلی اکا صوقروب و یا ات ییجی بعض ملهرا اورسلیه
 منوال متروغ اوزره ماده جقوب و لحم اولوب اوکولنجیه کر
 بونکله مدامت اولنه و ذکر اولنان کرک یومرسی ظاهر
 اولوب درمانند اهل اولنه بعض اوستاذ لر انی
 کورده یلر که اول یومرسی یا زروب اخراج اولنه و یا قویجه درمان

اوروب اول درمان انی بیوب ازالداید وینه انی کورستم که
 ذکر اولنان کرک یومرسی آزوب بیومکله اکا قیلدن بر بوغوم
 کچروب طبعش انک طریق بودر که قزمش دمورایله انی دلوب
 او بر طرفنه و ارنجه قیل کچروب اندن دلوکدر بر بوغوم بورلش
 قیل قویوب صباع و اخشام اول قیلای یاره اوزره دپردوب
 طاغده و رله بومعنا چور وک ات کیدر تمه سی ایچوندر کسوب
 جقر تمه سی قابل اولما مغله بوقیلی انچون ایدلر تا که اول قیلار
 دپردوب طاغده قچه چور وکرات اکسیلوب اولات تمام زایل
 اولدقدن مکته یاره قاوتدیریجی ملهم اورلن کرک شنگار ملهمی
 و یا د اخلیون ملهمی کی ان شاء الله بوملهملری محکمه ذکر ایدر
یکری در بنجی باب کوکس سراجیه سی درمان بلدر ذکر اولنات
 سراجیه نکه علاجی دخی یا ش سراجیه منکه درمانی کبیر که درغی
 اوسطن و یا اتشله یاروب و طرناق ایله دری التند اولان
 حاجت سراجیه اوزرندن کیدر دوب پس بریق سراجیه ایدر کج

آهسته آهسته طرقتله قور یوب لکن صاقنوب کوکس طری
 که القناه ایله معروف قول کرکنه مجاور در اکا دکیه
 زیر اول طر جکم متصله کسلورسه حیوان هلاک اولور
 تحقیقا شاهد ایتش که اول طر کسله ایله قان بوشانوب
 عاقبت قان کسلوب لکن طر کسله قانمخله حیوان
 یشایوب اولدر پس سراجیه بی چقروب یری پاک اولندقد
 یاره نکر ایچنی اود ایله داغلیوب وینه لشم دن آتشله
 اوزرینه دایر چکیله واکر دویشد بر طر اورسه و یار
 طر آموزه در و غیری بر بوکله اول اوران طر اوزر تلغنج
 نرد بان داغ اوریه نیکم باش سراجیه سند ذکر ایتش
 و سراجیه نکر سار چیقان کوز لری اود ایله داغلیوب پس سراجیه
 کسدر کندن صکته اوچ کون قویوب تاکه ماده ایچند ایشلیه
 ماده ایشلیجه انی بر خوش پاکلدوب قطران و کرج ایله
 بامله

باصیله اندن هر کوز چقرجه اهاال ایتوب دلنه تاکه
 قور یوب زایل اوله **یکری بشنجی** باب کوکس زربه ایله
 معروف یومری ظاهرا اولدقد انکر درمانی بودر که اوزرینه
 مبر داسیالرا وروب کشنج صوبی و خولان کی و یاد کو اوزرینه
 صوبی و صیغله یاغی و یا صرو یا یحق و سرکه و یا خود اکابو
 باصقوبی اورمر که صفی ازوی و قر و کینج و مقل و مغا
 و اورغلان ایتی که اکا جا و شره نلور و صنع عربی و خطیه و ابره
 الوب سرکه ایله دوکوب اول یومرینکر اوزرینه اوریه و کیمش اوتاد
 لر انکر علاجه دعیله در که انی آتشله اورتا سندن اچوب
 چور سنه دخی آتش ایله دایر چکوب اچیلان برده بال
 و طوز قویوب اما بر علاجه بخاطر و اهر فی الحال حیوانی
 هلاک ایدر اولدر زرا شول کوکس زربه سی حرارتدن
 و استیکدن حاصل اولور یور که دخی یقین و مجاور در
 اتشدن و یار لمقدن زخمی بالکلیه از و المی مز داد

اولوب هیوانی اولدرر اما تیرید و تلطیف الیه علاج اولنسه
 ساکن وزایل اولور چوق اتلر کوردم که بودمده . مستلا
 اولوب ویشایوب ها کدر اولور **یکدی التیمی** باب
 حصر مرضه علاجه بیاندن در بو مرض علت کثر تندرست
 و صودن حادث اولور برات بودمده . اوغراسه کر کدر که
 ایله کونن اتلر بوینه ایپ کچروب برز صیقوب و بورتنه
 کلاب الیه کافر اقدروب و یاخود صغراودی الیه صوغان
 صوی بوزینه طله دروب اوچ کون اکا ارپه ویم ویرسوب
 انجق علی یشل اولتی و یونجه و قش اوچنکر پراغی اوله
 بعض کنه لر دخی شاه طرلرندن قان الورلر زیر ابو مرضه
 قان طرلرده چوغلور اوچ کون کچوب مرض منحل اولنسه
 ذکر اولنجه استیای صوایله قیندوب و اول صوایله اموزلرین
 یولیه اول استیا بونلدرر اوزملک و بیان یاربوزی که عجبچه

اکا نفع الماد لور و سداب واسکی انجیر و کپک و برنوف
 برابر جالوب صود . قیندوب صواستی ایکن اموزلرینه اوروب
 یولیه اندن هواد کیمک ایچون عبا و کچه لرله برغوش اورتوب
 صودن صافله زیر اهو طوقتی اندکی یوست و سختکی
 خرداد اولور یری کونندکر برصوی اصیدوب یولیه اگر
 یری کونن یومشانوب حل اولنسه ایکی اموزینی ملین
 یا غلرله یا غلر و ب که اوردرک یاغی واسکی ساده یاغ و لجم
 یاغی الیه اوغیلر اندن الصفا قین طرلرندن حاجت معده
 قان الله بعضیلر دخی الوحشیات طرلرندن قان الورلر
 بعضیلر دخی طباندن قان اقدربلر طباندن قات
 التی دخی اوچ نوعدیری بودمکه طرلرین کسوب
 و طرلر اوک طرفندن قان الورلر و بعضیلر طبانات
 اورتا سندن اگری بچا غله الورلر مرحوم اتام نشترله

طبائک اور تاسیدن الوردی اکثر تمام طرقتن کوب طبائی
 پاکد کردن حکم طبائک اور تانجه درستی نشتر باشیله
 صوب و حاجت دکلوقان الدقن مکة نشتری رفع ایدر
 و اول درئی برینه قاصد روب یاره یی پتانه روب صاچونر
 و درهانشرقان کسلوردی بومضنا قودن یکر و آسانر
 بعضی در فی القناه طمندن قان الورلر اول طمدر فی حیوان
 دیزینکر یوقار و لغند درت بریق دکلودر پس انی
 اوصطع ایله یاروب اول طمظاها اولدقم هو الذله
 دلوب و حیوان قلی الیه بغلیوب حاجت مقدار نجه اندن
 قان الورلر و قان النقدن مکة اکاچابوت صروب
 بنگلر **یکری بدنجی** باب اکثر دیزلرند عارض اولان عظام
 درمانند در عظام اودنرکه دیزک کوزند بر سکوک بتمکر
 که اوزون اوزاد ویر اولیوب عرضاً اولور اندر علاجی انرا الیه

تحمل نموده سی یازیلان داغ کی عرضاً د اعلی در اول نموده بودر
یکری سکرنجی باب الکوت
 دید کلری مرض درمائی بیاضند در بود فی بر دکر می کوکر
 دیزک کوزند حادث اولور یندر اکثر علاجی تشله د اعلی در
 اندر اوزرینه تول نموده سی یازیلان داغی اورمق کرکر و یاخود
 کئی مراد اندوکی داغی اوره **یکری طقوزنجی**
 باب انصبابه نکر درمانند حیوانک بر بعضونه ماده المخله
 ششور انی بر بارم باصفوا یله باصوب که شیش نافدر صفی
 بودر ازوی و تر و سدر و سرکه کی و صوق صوبه کیر دروب
 علی ازاز و یروب باسدم اولان النواظر طمندن قان الوب
 جوق کن دوم بوتد بیر الیه زایل اولور و اگر زایل اولیوب
 ماده جمع اولنسه انی یا غلله یومشد روب نشترله اچه
اوتوزنجی باب برات علفدان طاشنه دیزین اوره کرکر که
 بترد باصفو کرکر بیله انی درمان ایروب اگر فایده ویر فرسه

اسکی سادہ یاغ و دانہ چاٹر و زیت و صرستی و کوکر جن زبلی
 ایلہ یومستدروب و یچندن قان الوب صبح اخشام کزدوریلہ
 اگر یومشانوب خوش اولز سہ کوکر جن یورین الوب ارقہ سندن
 یاروب اتی ایکن انکراوستنہ اوروب یومستانخجیدر
 اوچ کون قویوب اگر یومشانوب اولز سہ قویوق یاغی
 و دودہ یاغی و دودہ قوی یاغی و سیاہ اوزوم و زیت و کوکر جن
 زبلی و صرستی برابر جہ الوب دوکوب و کالیکی شقال نفت
 قاتوب اتکر دیزینہ اوروب اندن ملایم ادیک سختیان ایلہ
 دیزینی صاروب درت کون قویوب طاش کبی ایسہ دہ
 بودرماندن یومشانور کاه اولور کہ کندی کندن دوشلن
 اچیلور پس یومشق اولیجی قزمش دھور او جیلہ انی اجوب
 ایچند اولان مادہ یی چھروب و دیز کرطہ سندن زفت
 یاقرین یا پشروب بعض کمنہ لریا قوی صاقر لردت

دریغ

ایدوب اور لیر اندن کاغدن قسیل دفرروب سول دکر اولتہ حق
 ملحمہ بولاشدروب یا رنہ انقرینہ صوفیلہ کہ صفی ژنگار و بال
 موی برابر جہ الوب زیت ایلہ پشوریلہ و صبح اخشام اتی کزدروب
 تا اول مادہ دن پاکر اولوب خوش اولہ **اوتوز برنجی** باب بخشش
 درمانن بلدر بر عسیر مضر کہ قاتر وائلری عمل مانند ادر بخشش
 اوستاد لرا کالندکاری درمانلری و بزجریہ اندکر علاجی ذکر
 و بیان ایدلم کندی مجربا تمزدن بودر کہ ایک شش جقوب
 ظہور اندکم اسکی سادہ یاغ و کمنہ تخمک یاغی و دانہ چاٹر
 اتی ایکن اکا اوروب پس یاغلروب استی برده قولد قدم ان دنا انہ
 زایل اولور **بر** درمان دخی نکس صوغانی و دودہ یاغی دوکوب انکرا
 اوزرینہ اورلدقم زایل اولور • بر درمان دخی غرول و نکر اندرانیٹ
 برابر جہ الوب اینکر یاغیلہ و پنجر صوفیلہ یوغروب اوزرینہ بغلیو
 قویوب نافدہ بر درمان دخی کتون کرمانی و نکر ہندی دوکوب

قون بویکی یاغیه و اینک یاغیه قشدروب اوریه زایل الطبع کورنجید که
 بودرمان ایله مویخت اولنه **بر** درمان دخی عقربله الوب زیت یاغده
 قشدروب دانه چاظر و قوزاچی و نمک اندرائی الیه هوانده و کوب و اینک
 اوزرینه بغلیوب یاذن است زایل اولور درمانلر **نیک بری** دخی بود که ترکس
 صفائی و قویق یاغی و اینک یاغی و نمک هندی برابرجه الوب و کوب
 اوزرینه اوریه بودرماندن یومشانده قدم یاروب ایچنده اولان ماده بی
 چینه و ب سحر و لکش فون دو تونیه باصوب اما بنم قدم بو علاج غلام
 و ارجوانی صقلندرر زیر بومرض صکر اوستان اولورانی یاروب
 شوق اریک صکنه غایت ضری و اوره بعض نعلند ان دخی دیمدر
 انک اوسته داغ اوروب بو ذکراندکن درمانلر مفید اولر سه دغدن

اوز که اکا چار یوق اوله انک صفتی بودر

صکر اورتاده اولوب ایکی طوق ایچرودن و طشدن اوله **اوتوز ایکنی**
 باب که درمان بلدر قش فصلده طایل بومرض عارض اوله قد

اعضائه

اعضائه کچه لراوروب استی طوقوب و اول الله حول ذکر اولنه حق درمان
 سوریه که انک صفتی کنه تخمک دانه لرینی دو کوب الکی ساده یاغ الیه
 و حار بالدرینک کوی الکیله استی الکن سوروب و ایم یاغده و ریه
بر درمان دخی قاز و تاوق یاغری و دوه یاغی دانه چاظر الیه و کوب
 استی ایکن سوریه **بر** درمان دخی صقله یاغی که یچ میقه السایله
 دنلور و اینک یاغی و صرست و طوز بونکر جمله لرین دو کوب استی ایکن
 صکر اوروب اما کچه اورتوی صرستدن و سایر اعضا سندن اکسایتمیه لر
اوتوز ایچنی باب صکر ماده انک درمان بلدرر اکا علاج بودر که
 صکر یوقرودن بر ایپ الیه بغلیه لر تاکه اول ماده صکر و الس طوفنه
 اقوب منجم اوله اندن نشتر او جیله انی لوب ایچنده اولان ماده چنده دن
 صکر اوسته ذکر اولنه حق یا قورکر برین اوره و یاغد زفت و یا صافر لر
 یا قشنی اوره و قان النان یاره زفتدن غیری شی سوریه صودت
 و یا شدن صاقله زیرا قان النان برین فریدر اکا یاسو ذکر کن
 انه عظیم الم و بر و اتی صقلندرر رومیان دن برکنه کوردم صکر

ازان ماده تندرمانتی درمانتی سوله الیه که صکر که اغزی بجاق اوجیل
 اچوب جمله ماده طلع اقوب چقدر دن صکره قان التان یلوسنه کچه
 یا قوب انکله داغلوب برعلاج الیه اکر صو و اکر ماده صکر دن زایل اولدی
 اما برین مخاطره و اهر **اوتوز در بنجی** باب صکرده دوکوم واقع اولسندک
 درمانن بلدرر انک درمانی بود که دلوکو ککک ایلکنی اسکی زیت الیه
 قیندوب صکر سوروب اول دوکومی ازاله اندر بر درمان دخی
 شیرخان و اوردر یاغی و تاوق یاغن الوب اندن کتان تخمه لعابنی
 و متل ازرق قاترب صکره اورده نافع **بر** درمان دخی سوم و بوی
 و کتان تخمی برابرجه الوب دوکوب قورق یاغی و شیرخانله یوغوب
 دوکوم اولدوغی یه اورده یوشا تدروب تحلیل ایران شاه **اوتوز در بنجی**
 باب انکزال و ایلانند اسکی مرض اولوب عملدن قالسه اکا درمان
 ویرمکلن بلدرر پراکا تحلیل ایدجی یاغلر کر که یاغلر کبرلری بود که
 ذکر اولور اسکی زیت و سلیم یاغی و اوردر یاغی و اسکی ساد یاغ و نفت
 و صوق و طوز بر برینه ترشدوب دوکوب صکره اوروب یاغلر و اوله

ربعض

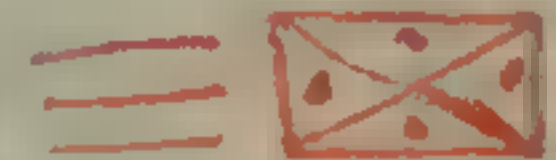
و بعضی کسکه لراکا سوزدن درمان ایتشله در که ات انکرا اوکر طرقتی
 اوسن دلوب اکا ایپ کجروب و اول ایپ انکرا و کجه بغلیه قوروب
 بومعنا یی انچون ایرلر تاکه انکرا لی اوزانوب طوغوله بود درمان
 امر محالدر اندن فایده اولز کن بعضی نعلینده ان بکادی در دانه چاقر
 صولیه قیندوب و اول صواستی ایکن انکله انکرا طویقنی و قیچنی
 یویوب اندن یوشا در بنجی یا غلر سوروب پس اول یوشا کیدوب
 انکرا لی طوغوله و اکر صکر قوتدن انکرا طبانی اکیلوب اکر ی اولور
 انی عقب نعل الیه نعلنه **اوتوز در بنجی** باب صکر یا رلنک درمان
 بلدرر پس اکر صکر اچیلوب یا ریلورسه صکر صافزله یا قورسی
 اوریل و یاغ و شول ذکر اولنجه باصقوی اور که نشاسته و صمغ
 عربی و کشیم برابرجه الوب دوکوب یومرده اغیله یوغوب
 و چابوت اوزره قویوب صکر اچیلان یرینه اورده نافع
اوتوز در بنجی باب انتشار مرضک درمان بلدرر بومرضه سبی

ان زیادہ یورپ صقلیہ دن والی چوق چوق قویوب انک زحمندن
 حاصل اولور اکثر ناس کا شویرزدن درمان اندیکہ ابتداده زیت
 واق کمون ایله اتی ایکن اوروب اوغلر و بعض کمنه لوطوزی صود
 اصله وب اورر لاندن اوستنه قرقیش یپاق قویوب بغلر بعضله
 دخی بوغداي بالچی صرالیه یوزوب واکا ازاجی ارپه اونی قانرب
 انتشار اوزرینه بغلر لکر بونلر کارا یتیم صافلند اکا صافلر
 یاقین و یا قابض یاقر کر برلین یا پشدوریه **اوتوز سترنجی** باب
 الشظا دید کلری مرضه در مانند در پس لازمدر که اکا زفت
 یاقین اوروب تاکه اکا یا پشوب قاوشدوره بوندن غیره علاج
 یوقدر اگر یاقین فایده اولزب مشش در مانند ذکر اندیکر
 کبی انی داغلیه **اوتوز سترنجی** باب صکرده واقع اولان یاره لکر
 در مانند در امده اگر صکرده جراحت و شوب صکر که اوزر لغنی
 دیالینکنی کندیسه اصلا اوستند اولان درئی دیکوب زیرادی

دیکلورسه ماده صکرده ایشلیوب صکرده فی کوروب صقلندور
 انکری بوستندن دخی صکر که جوانب اربعه سی قویوب خشک اولور
 پس انی دیکوب دکر دارچینی سی ایله معروف که عربچه اکا مرینه دنلور
 انی دوکوب ریه قاپله وب صکر که قاوشته غایت نفی وارد
 اندن تول ذکر اولند حق صاچری اوزرینه باصوب قوی که تخته
 چورکی و دکر دارچینی و قوروزفت برابرجه الوب حق ایدوب
 باصیله نافدر و یاخو ملهم بالرنده ذکر اولند حق باسلیقوت
 ملهی اوریه و دنلکه عظیه ایچی و طکوز یاغنی دوکوب اوزرینه
 اوریه کسایون صکر که قاوشدور و صافلند **قر قنجی**
 ترهل در مان بیان ایدر ترهل اودر که حیوانک الی و ایاقلی
 کوشطنوب یوردکر صاغه صوله صالندور انک در مان بودر که
 حیوانی کتر روب و صوق صوب کتر روب مبرد باصقور سوریه
 که قرل بالچی و سرکه و ازوی و قوروسدر و سرکه در کچش

اوستا ذلر دیشلور اگر طوره ترهل واقع اولوب الری وایا قلمی
شیب قیاسه مثل ازرق وکیخ وازوی وکلوز یاغی
خطیه ویرکه ایله یوغوب ترهله اوریه نافه درینه ترهل الیه ال
ایاق ششمه منه درمان بودر که شراب و قلاق کیری و جلتاری
سکه ایله پشروب اتکالریه وایا قلمی سوریه نافه در درمان
دفی خطیه و ابو جهل قریوز تکر ایچی برابجه الوب دوکوب
سکه ایله یوغوب ترهل واقع اولان حیواند الریه وایا قلمی
سوریه **فرق برنجی** باب عظم البق درمانده در عظمه البق
دید کلری قول کوکیر اکا درمان اتشله داغلمه در داغلمه صفتی بود
 و بعضی کسه لر اوز نلقه واینلکه اوج
مطرق داغلمه یضیلر دخی چرمه سه حلقه داغلمه **مرقن**
اتک جاز **فرق الیمنی** باب نفرین مرضه درمان بلدر قول
نفرین دید کلری حوشب کوکیر ایچنه برکوکه کاه ایچرودن وکاه

منه

طیمن چتر اتک علایجی اتشله داغلمه در اول داغلمه صفتی بودر
 فرق اوچینی باب اتک اموزی اوزره بش دید کلری
یومرینه علاجه در اتک علایجی توت درمانده ذکر اندیکر کبی
اود ایله داغلمه و اوصطرم ایله کوب ات دوتجیه دکر حاد در مانده
با صوب اندن بوسا چغوالیه قور و تدوریه که صا چغون صفتی بودر
قلطار و مازی برابرجه الوب دوکوب الوب با صیده نافه
فرق درنجی باب اصطکا ک بیانده در اصطکا ک اودر که ات
یور رکن الری بری برینه طوقوب الم ویر بومنا نعلتت
اولور اکا درمان بودر که طوقی اوستده اتک الی اوزره کزیردن
ویدریدن حاجم صاروب بغلیوب تاکه او برال طوقه قد الم ویریه
ونعلن دکر روب غیری نعل اور **فرق بیخی** باب اول در دکر
بیانده در که اکا قروح الشهدیه دنلور بومرضه و اوست
صدلر دن الت صدلرم اقان ماده دن حدوث ایدر واتک

صوبتی اوستنی شیش و رالم و ایافه اولور کچم اوستا ذل از عیضه
 دیمکه که ایچند ماده اولان ششکری باقون آتله فرمش
 آتله اچوب و ایچند ماده طش چقچیه و کصیب ایش باج
 یاغی و زفت الیه علاج اولنه درمان دخی اشق قاضی و کومش
 برقی و کرشان و یاغش باقری بر اجه الوب و کوب بال موک
 و زیت ارتر ووب اوریله نافه درمان دخی خردل و اق کوکود
 و اغوا غا جنک بر اغن و کوب اول فرمش باق آتله و شیلان
 دری باصه نافه **رقق التبی** باب سرطان درمان بلدر
 بود دخی ویریکه کوکودن بر غیری کوکودت نرسکی اکا بر علاج
 یوق الا آتله داغلق که دلمه صفتی بود
رقق التبی باب عن درمان بلدر و نلدر که بر حرارت در رسکه
 ظاهر اولور بریج درمانی و اهر که بر لری بود که که اول اتی
 انی صواله پاک یوب اندا اکا سرکه مله اوره که اول

ملکه صفتی بود و مرکز الوب حق ایدوب زیت الیه و سرکه الیه
 هواند و کوب اوریله **بر** درمان دخی صغراق الوب
 اختامدن صاحه که سرکه ده قویوب اندن اول اتی
 یاروب و اوزرینه حق اولمش از وی اکوب طر کر اوزرینه
 بغلیه قوی نافه **دین** بر درمان دخی بزر مرکز الیه معروف
 تخم الوب سود الیه یوغروب اندن بر چابوت اوزر قویوب
 عن اوزرینه بغلیوب هر کون دکتروب غیر سن اوره
 نافه **بر** درمان دخی قزل طوپراق که عیجه اکا مغرم و نلدر
 و مازی برابرجه الوب و کوب سرکه الیه یوغروب اوزرینه
 بغلیه نافه **رقق سکنجی** باب بر اوزون طر یزدن قویوب
 بر کله انی کیر ویرینه کتو یچون اوزرینه یا قوا ووب نصیه
 اولزمه سرطان دخی کبی انی طراق داغلیه لر بعضیه
 دخی اکا درایم الیه استی قطن اوزر شد اما نزلد یکر بود که

اندر زمانی یافت و در اغدر **رقطه زنجی** باب لقباش مرز شک
 بیانند در که لقباش حدوتنه سبب بود او مستندن اقات
 ماده دندرس کرکر که یوشا یخه اوزرینه قورق یاغی اورو
 یوشاندق افش الیه لوب و ایچند اوان ماده چیتوب
 اندن ذکر اولند بقی مله کر بریه و یاخود بختف صاحب غزالیه علاج
 اولنه و لقباش کر بر نوعی او کلوب صاغله قد یرند اندن
 قبارجه مانند بی قالور اندر زمانی الکر در مانند ذکر
 اندن اتیجی درمان کرکر تاکه انی دندن که اندن
 صاغله کرکر ملهم و یا صاغله علاج اولنه **البخی** باب ال
 سبندن معاده دن قارن الیه به ارایی یعنی قاسقه بریر
 اچله بواسلا کیر و قاشوب لحم اولزیند اچق قالور پس کرکر که
 اوزرینه قورق یاغی طوب و یا اول ذکر اندن کرکر که مله
 علاج اولنه و دخی عروق و مرد اینج دو کوب کل یاغی و بال

میل

مویه از وجب انکه علاج این **اللی بنجی** باب سخن دید کر
 الکر در زمانی بیانند در کرکر که اوزرینه قورق یاغی اورو
 کر تر ایل اولزسه اوزرینه مراد اند و کر داغی داغیوب اورو
اللی ایکنجی باب شقاق مرضه در مانند در که اندر طر نقدن
 طوبقته دکر یاریوب یارقلا اولور پس کرکر که استی صواله
 یویوب و کفه الیه طراقتن کوب انی قورق یاغیله و یا چوبکر
 زفری الیه و یا سرکه مله یویوب پاک اندن سور مسنه
 مداومت ایدوب بعضی کسه لدخی اکا نمل قاقه نخلک
 التند کچه و یادری اورر **اللی ایکنجی** باب اندر طبانی
 و طر نقری اوزر یوب طار حق اوله سی در مانزله
 کرکر که اندر طبانی طرسند اوزون اوزادویه بش
 طرق داغیوب اندن داغری بچاق الیه یاروب
 قان اقدق دو ککر طوزا الیه بر خوش اوغوب اندن
 کفه او جیه طبانکر ایکنجی قازوب ایچ یاغیله طور

ویری سونکره یویوب اول قازیلوب ایچند یاغ قونیلان دلوک
 اوسته قویق یاغن اوروب هر دت کونده دکنروب قویق
 یاغن اورمکن و نعلتتمده مداومت اولنه تاکه قرق کونده دک
 اول طراحق طبیان کیدوب یرینه ایری طبیان حقیقه **اللی**
رونجی باب الطابق مرعی بیاندن در بومرض بر طوار عارض
 اولدق قردان اوندن قریب اتش الیه دلوب فرست موراجله
 پس دلمزکن ایچندن صرو صواله خشخاش داندر لرنجه مادقا
 جیقه اندن اوزرینه قویق یاغی واستی قمران قویوب
 بعض کنه لر دخی د لنان یرم حق اولنش زاج و مازک
 و شاب قورلر بعضیلر دخی اکا اتش یقلد یویوب بچاق الیه
 یارلر و قویق یاغله قمران قویوب زیت و اللامیا الیه
 سورلر اغرنی دخی مقدمات السلاق و الطابق درمانلرن
 ذکر اتدکن استی الیه سوا کلد **اللی** **بشخی** باب اتک
 طبانی اوزره چاتلق واقع اولسه اندر دمان بودمه اول
 چاتلق

چاتلق یرکه دیمنی قیل السدن عرضا اتش الیه انی بر خوش
 چیزوب اندن جمله چاتلق ایری دوزخی الیه قان چقه حق
 حدنه او یوب اندن کچی بوکرکی یاغی و صرو کورده عجب اکا کرکم
 دنلور براسی دخی ورتدز چتلفک اوزنلقی اوزره بغلیوب
 اندن طبیان التی و طریقه کنه الیه کسوب بعد طبیاننه ایچ
 یاغی اوروب و صغیه دید کلری دوزنخل الیه نخلدوب
 و چتلفه قویق یاغن قویوب بغلیوب متصل چاتلق دینه
 قویق یاغی و اوزنلقنه ایچ یاغی قویوب و طرنقی اوزراندجه
 کوب پاک ایدوب تاکا دک که اول چاتلق کیدوب قرق
 کونده کیرینه غیریسی بر صاغ و سلیم بتوب جیقه بودرمانی
 مجرب است **اللی** **بشخی** باب النخله دید کلری قبارحق درمان
 بلدر ککرکه انی لچوب ایچند اولان عفونی چیتروب
 اندن قزل خرمه و صرو خرمه و سوندر کرج الوب
 اوغلان سه وکی الیه یوغروب انکه اوزرینه بغلیوب بر درمان

صفی انرا تا آنکه پیراخی و صرمق و خردل برابرجه الوب دوکوب
 بکمی بر کرکی باغیله و ذکر اندیکز صرو کوکرا ایل یوغروب
 انکر اوزرینه باغلیوب بعون اسد کوکدن قباروب ازاله
 ایدرودنمدر اگر زیتون پیراخی و چوغان صویلی ایل قشند
 اول صوالیه انی یویوب بعد بو ذکر اندیکز در ماندرک برین
 اورسه لر بالکلیه کیدر زایل اولور **الی بدنجی** باب ینه ات
 طبانده ورم دید کلری درمک علاجه در که انکر المی
 متدن حیوان النی ین د کور یوب یوقر ویه طور پس ذکر که
 طبانی التی کفه ایل بر خوش کوب تاکه اول المکر برنجی
 عیاناً کوروب متاهه اید پس بچاق اوجیله کوب
 ایچند سیاه ماده بولور اول الم آزمشی ایه ایچند جمله
 ماده چیتروب پاک ایدوب اندن اکا بو ذکر اولنه حق ملای
 اوروب کدستی زیت ایل کر جدر واکر اول الم پشمیوب ایچند
 ماده یوغربه انکر اوزرینه استی سادہ یاغ ایل کبک قونیل
 و میانه

حیوانکد ایه سند و کلش ایچ یاغی اوروب کچه و درری ایل
 صروب قبله دروب نم و صود کور کدن احتیاط اولنه
 تاکه حیوانکد اقصه سی کیده پس اقصق خوش اولدقد
 اگر اول الم طبانکد اورته سند ایه انی دوزنمل صنیجه
 لایله نعلل دروب واکر الم اوکدن ایه یقی نعل قافله **الی**
بدنجی باب تمشیته بیانده در بولم اند میخلدن عارض
 اولور پس لازم اولان بودر که طبانن اچوب یوقلیر
 اگر طبانده برینج قریوب وصله ی قالمش ایه انکر برین
 اوروب چیترویه خردل دکلودخی ایه ده قوسه زیر طبانده
 حی نالورسه حیوانکد اقصه سی زایل اولر انی چیتروب
 کیدر تمشیجه اگر انی چیتروب اهل و تغافل اولورسه
 الم سائر طبانده یا یلوب بالکلیه تلف اولور پس قیریلان
 یخ پارچه نی قوپروب اخراج اولدقد انکر دلوکته ایچ

یا غی طلمه دروب و اشق قاضی الیه اوله لوی قیادوب
نعل قاقلم میخه غیری دلور اچیله یکی میخاری اولکی
میخاردن یقنوق اولنه اندن طبانه استی زیت الیه قطران
دو کوب نمدن و صودن صافینده و بعض حیوانات
واسه رکه و قره و بوز کر اولنان تمشیشه المنه بتلا اولوب
انکر اچین صبر و تحمل اتمکله الم سیرایه منه سرایت ایدر
طریقه ایریکر اندن اچیلوب الیه اولیجی لازم کلور که
طبانهک السداجله ماده ایشلدوکی یری قورق و اوزرینه
استی زیت الیه کوج اوره اگر الیه ایتمزه انکر ایدر
تا طویقدن دوشوب حیوان صفتلنوب عملدن قالور یغفر
نعلند انلهی کورم که ایه بی قورقوب استی صافر لریاقوی
اورلردی اما بزانی استی کل الیه قورقارز و هرکون کولپ
دکتر دوب تاکه جمله غنی چکوب و قورقوب ماده ی کسیده

صبره زیت و قطران و دوشلن شاب اوروب تاکه باش
بالکلیه کیدوب اندن صغیره دید کلری و وز نعل الیه
و یا بیانی نعل الیه نعلله دور **القشبی** باب ات بوررکن
طرناغن طاشه چار یلق درمان بلدر پس یوقایوب کوره
اگر نعل یوقه ایه اندن اغرو یقی بر غیری نعل الیه
نعلله دروب میخاری دخی اینجه اولوب و اگر کفده الیه
اتکر طرناغن زیاده یونیلوب اتده اندن افصق و لقر
اوله نعلن قورقوب و طبانه استی ساد و یاغ و کیک
اوروب و صغیره دوز نعل الیه نعلله دروب اندن طرناغه
زیت و قطران سور **التمش برنجی** باب حیوان بوررکن
طبانهک اینجه سکوک و یا الس و یا غیری نسه کیدوب
باتسه کر که رکه انی چقروپ اندن بیچاق اوجیله اولدور
و یا سکوک یا پشه و غی یری چپ جورم قازوب یوقلیر
اگر اولمیدن بزسه قیدیلوب و طبانه بانیوب قالدریه

ینه قورپروب اندن برشی قویوب واکراوانوب باغش شی
 یوغیه زیت ایله قطرائی قیندوب طبائی اورتا سندن
 اول چیقان سکوک ویا اکسر ولوکه استی امکن دوکوب
 تاکه هوادن ونمدن برضراولیه زیرا بو معنادن زیاده
 طبانه قیرق درد اولز اندن حیوانه الی محکم صروب
 بغلیوب واکرا اول کورک ویا اکسیری اوکلیوب ماده سی
 چیترا یسه شاب و نشا دریا دوکوب سخی ایروب اوزرینه
 صاچوب و اوستنی استی زیت و قطران ایله سوریه
التمش الیجی باب اکرات تکرانوب الی ویا یاغی
 مرتقی وایه سی اکلسم اکا درمان بودر که اول اکیلان
 یرایاغ ایله باصیله تاکه یرینه کلوب طوغوله اندن
 استی زیت واق کنون ایله اوغوب و طبانه و طرناغه
 کجه وچا بورت صاره قویوب بو ذکر اندکی ی ایکی
 ویا اوچ

ویا اوچ دفعه ایله سن نافدر و بعضی الگری کوردم که
 ایه منک و طرناغندر اهو جاجی بر درمان ایله اوکلیوب
 پس لاز مدر که طبائی و طرناقی چورمه آتش وصله لرین
 دیزوب اوستنی بغلیه قویوب تاکه اول قش انی اکلکدن
 منع ایله بوکا جیار دنلور ویا خود زفت ملهن اوروب
 انکله خوش اولور **التمش اوچینی** باب جهره دید کلری مرضه
 علاجین بلدرر اکا اتشدن اوزر که درمان یوقدر سول
 ذکر اولنده حق داغ ایله داغلنه
التمش ردیجی باب اتمک طبائی اوزره شش عارضه سی
 اولسه کرکدر که حیوانه علفی از ویروب و صوق صوبه
 کیردروب اندن شش ازاله سنه نافع مبرد باصفولر
 باصیله اول باصفونکر صفتی بودر از وی وقر و سبکینج
 و سرکه و سدر در بودرمان کندی مجربا تندر در

و نمیند اندر بر لری بکادی در کتان یا غنک کسبه سن الوب
سرکه ایله یوغروب واتی صوق صوبه کیر دروب علفنی از ر
از ر ویرلیدن صمک کوده سته شورله اولشش زایل
اولور بعضیلر دخی شیشی یاروب استی قطران و دراریم
اوروب ایچند اولان صو جلتا اور کیر وینه کورستم که
قرمش دمو رالیه شیشی یاروب ایچند اولان جمله صوبی
جیقلمقدن صمک اوزرینه زفت یا قوس اوروب بعون
الله اولشش زایل اولدی اندن بر غیری اته بو درمانی
اندکن اتمک طویقی ششوب قریوزه مانند اولمشدر
بو علاجدن مخاطره و اربعضی اوکیلور و بعضی اوکمز
پس بوزدر اولنان علاجلدن اته بر فایده اولمز سه
ششکار اونقنی شبکه و یا خورها اغاجی و یا غیری داغ
و اغلیه **النش البیجی** باب اتمک بر عضوی قوسه علاجی

بودمکه اول قوپان کورک اوزرینه تجربه اندیکر کی صاقزلر
یا قوسنی یا پشه وریوب اگر فایده ویرمزسه زفت یا قوسنی
اورلق کورک تا که قوپان عضو یرینه کلوب قاوشه و اگر
بو یا قودن فایده اولیوب اول عضو یرینه دونوب قاوشمز
اوزرینه بوشکل خورما اغاجی داغلیه **النش البیجی**
النش البیجی باب قمع درماندن در بوالم دخی علف کثرتدن
اولور اندک علاجی بعدر که صوق صوبه کیر دروب و ذکر
اندیکز مبرد ادویه لر الیه درمان ایروب علف از ویرله
اگر کیروب زایل اولمزسه اندک جمله سنی یاروب اندن بر
چا بونه طوز قویوب بنفلیوب و سلجم زیتنی قیندوب
اول طوز صمک سن اکا باتروب یا ریلان یرم استی ایکن
با صوب بعون الله زایل اولور و بوالمک درماناری
چوقدر اما بزم تجربه اندیکز بودر **اویجی** مقاله اندک ابتدایی

من کتاب کامل الصناعیندن ایچنی مقاله نکر ابداسی
 که اته عارض اولان امراض که بود وقورق ویل وارقد
 وکوکد وقورغه لر وپورون وچکر وپورک وریه وپورک
 و مفصل و حیوان یوب ایچدی وکی زهناک اشیا لرک
 درمانن بلدر **ایچنی مقاله** ایاق سراجی درمانند
 اما ایاق سراجی سنک وصفی و صفتی بیان اتمدک
 ایانک یوچکر یند حدو ث ایدر طشا قلم مجاور اولان
 القناه طهرنکر اوستند چیق سراجی نکر ایک خبیث
 وچتیزکی بودر صاعله سی دخی عیددر بویردخی
 مخالف ایراید وکن مرحوم اتام بکا بلدروب انک کسمه سن
 تعلیم الیدی باش وکوکس سراجی لری کیانی اوصطه
 ویا انشله یاروب واند اوستند اولان حاجن اولان
 یوقه ات درینی طهرنقله دلوب سراجیه ایردکم

ازرا زر قوروب اما صاقنوب القناه طهرنی یاروب
 دکیه لر پس انی چقروب سراجی پاک اولدقم وصف اندو کم
 کبی دری ایچنی داغلیوب وایچرودن یاره چوم سنه
 انشله دایم چکوب واکر سراجیه یالوب ایچ طهرلردن
 برطهر اوستنه ایروب ویا دهر سمنه ویا بوده ویا القناه
 طهری اوستندن طوبقه دکر سراجی ایروب اولاشمش
 ایسه انک اوستنه نرد بان داغنی داغله روب چوم سنی
 دخی انشله دایم چکیل برغیری یرده اندن بر اثر ظاهر
 واریه انی دخی قوموب داغلیوب سراجیه کسلدکن
 اوچ کون صکر پاکلیوب واکا قظران وکرج اوروب
 کز دریلوب صباح لغشام ایچیه ایره لر وانی شاهد ایتشم
 که برات کد کند سراجیه لوب اندن انی اندن داو الفیل
 کبی عمری اولدچه ایانغی ششک قالمدر **ایچنی باب**

ایا قلدی لمبا نلینک اینچندن حاجت مقداری دکله قان الوب
اندن ذکر و بیان اتدیکر القناه طرینکرا و ستند اعضا اوج
داغ اوروب اندن اتد ایاغنی زیت و طوز و صرغ و یا تحلیل
ایزنجی یاغلوک برله سوروب و بعضی کسند لربو مرض ایچوت
اتدک طببا نندن قان الوب لرتا که طمر لردن قان اوقیب کیدم
لکن اول ذکر اتدیکری بزجربا ایتش طمر بورلر سندر یاغنی
بود که انی کچش اوستاد لراستعال ایدر لردی فریون و قندز
خایه سی که عربچه اکا خبر باد ستر دنلور و مقل و اشق قاضیلر
و کوکربن زبلی و لادن و دفته میشی و نظرون و توربیا تخنی
و قلفونیه بر ابرجه الوب دوکوب دفته یاغنی و طکوز یاغنی
واسکی زیت الیه ایدر و ب طری بوریلان ایاغنه اوریلر
نافذ **التنجی** باب ریح الجمال درمانده در معنی دوه لر
یلی دیکر اکثر نعلبند لربو مرضی لمر لربو درد که اتی

رقتة

افصد در رانی علاقه نندن لیچر مفصل الصیاردن بر بر مق
دکلو اشاغیرک بودی نشتر اوجیلر یا روب اندن یاره یه
برقش قویوب او فروب سرما ایا می ایه اول یاره یه اوج
درهم نفت دوکوب و اگر اسی وقت ایه اکا کویم زیت قویوب
اندن اول یری نشتر الیه بر قچ یرده دور قویوب و طوز الیه
او غوب اصلا اکا اتش یقلش بر لیه پس یری کون قویوب
اندن کز درمه سنه مداومت اولند **یدنجی** باب دبره شقاق
واقع اوله سی درمانده در اما دبره یارق دوشسه اکا
بارد اشیا سوریکر کرک شیرلغان و سلیقون کبی و یا یومرده
صروسی و کل یاغنی و زعفران الیه و یا خود بود زمان استعمال
اولنه که سرخ صندل و کافور و کرشان و یومرده صروسی
دوکوب بر برینه قرستد و روب سوریلر و یا خود ذکر اولند هج
کرشان مله یله و سلیقون مره یله علاج اولند **مکرنجی** باب

التجسير في الدبر ياتنم در که دبر ده شش و حرارت حدوث
اوله سیدر اندر دمانی شیشی از الدایه بجی بتره امیا که قمرت
اوزومی و کشنج صوی و بال مومی و کل یاغی ملهم شکلی ایدوب
سورول و یا خود کافور و کشنج صوی و لسان المحل صوی و هو لا
و بال موی شیر لغانه از تروپ سوریه و ملهم با بلندن ذکر
اولنه حق سلیمان ملهمی دخی استعمال اولنه **ملکوتی** باب
میاصله در مانند در اندر برنج در لودر دمان و علاجی واردر
بعض کنند لرمیاصلی بحکم باغلیب قرلر تا که کندی کنند
دوشه اندن بعض قابض صاچو الیه بصارلر بعضیلر
دخیانی کسور اقا بزیم تجربه اته بکن بودر که دو کلمش طوز الیه
میاصلی جلنآ اوغوب اغزلری اچلنجه اندن کل یاغیله
یاغلدوب ایچوریه برلرینه کیرورده اولنلر و بوساچو الیه اصله
که صفقی یاغش کاغذ و مازی و زاج و جلنار برابرجه

ایوب و دوکوب استعمال اولنه در مان دخی زاج و مازی
و انا رقبونی و شاب و راست بر ابرجه ایوب و دوکوب میاصلی
باسه نافدر **اونجی** باب دبر ملشم چقه سی در مانند در بونکر
در مانند توله کوره مکه سونیدر کرج الیه باصوب و دبری
ایچوریه کیرورده ایوب اندن طیشنی اصنمش ریتایله وردر
در مان دخی قرل و صرو خرم ل و کرج و زاج باصوب
اندن کل یاغیله یاغلدقن صکره کیرو ایچوریه ایدوب
نافدر **اون برنجی** باب اتقان زحمته مبتلا اولدسی
علاجندر اندر سبی بغر سقلندن جراحت اولدوغندندر
درمانی بودر که حیوانه قان کیچی در مان ایچوریه که صفقی
ایکی قره اس قانی و خشخاش قیوخی و مغاف هر برندن بر
جز و ایوب قیندوب قرل شکر و مثلث شراب الیه سوزلر
نوش ایدورلر در مان دخی مازی و انا رقبونی صووسر که

الیه قیندوب اتی انکله حقنه لدوب واکا لبلاب پیراغنت
 اطعام اتد ورله بر درمان دخی دانه چاظر کوکی و حواره اونی
 و قوز قبوغی بونلری بیا طر شرایله قیندوب اوزینه بر مقدار
 ملکز یاغن قویوب اتد ایچورله **اونی ایکنی** باب اسهال و داء
 البقر در دلی درمانده در علاج اسهالی کسچ قایض
 اشیا الیه اولور قاقا ویش اریه علفی و حمیر پیراغنت اطعامی
 و قاقا ویش العربه الکز بر ایچورله **دینه** بنق و جلنا و سماق
 بر ابرجه بالسوتیه لسان الحمل پیراغنی صولیه ایچورله بر درمان
 دخی قورق دانه لری و قاقا و قیرس بالچقنی بری برینه
 قیندوب اندن حمیری طوایله قیندوب اکا بواجرا حی
 قاتوب ایچورله اما داء البقر درمانده بعضی بیطر نامه کرده
 ذراید هر که بوبر مرضه که اکا علاج یوقدر و حیوان اندن
 نجات بولمز اکا علاج بود که کهر با و طباشیر و ستر اونی

تختی

تختی نذر قطننا الیه بر ابرجه العب و دو کرب لسان الحمل صوبه
 قاتوب ایچورله **اونی ایکنی** باب اتکر قیندن قورم و و تندی
 درمانده در اکا علاج بود که حیوانه ویرلان علفه ابو جهل
 قریوزند چکر دکن بر مقدار قاتوب پیر یوب حیوانکر
 قیندن اولان صمله قور دلی اخراج ایدوب طش اتر واکر
 مذکور چکر دکن ویرلزمه شرفس و لیوف و اترنج و قنبیل
 بر ابرجه لوب دو کرب اندن دلوجه بقله صوالیه قیندوب
 جزوی اشیا ایکن اکا بواجرای قاتوب ایچورله بر درمان
 دخی یاوشاه که عرجه اکا شیخ ذنور و قنبیل و ابو جهل
 قریوزند تختی دلوجه بقله صوالیه قیندوب واکا قش بالی
 قاتوب اوج بطنان ممداری ایچورله قیندن نقد قور
 واریه چیر کیر **اونی در دخی** باب اتد برن اولان اری
 درمانده در اکثر قاتر و اشکه اولور طوار نقد علف

۱۰۰۰ اندون زبون اولور علاجي بود که نعلبند که شاکردی
 الینی زیتله یا غله وب حیواندر دبرنه صوقوب اندر یا پشت قلعه
 یر الیا بردکن چیتفه که هیتده سیاه اری کیدر لر و چقره
 یر لر نی زیت الیه سور نافه **راون بدیخی** باب اخلاط در مان
 بیانند در که بر مهمل عیدر کئی قضاوت صرند لکن خلقت
 اراند بللنوب پولماجه مانند ترسلنور علاجي بود که
 بویوزدن و یا قرغیدن خلالتد وزوب خلاکد بر او جی
 و گرمی و بر او جی سوری اوله اندن حیا الیه دبر اراستی
 خلاکد سوری طرفله دلوب بغلیه قوی نعلبند لر که
 بری بکا دمی در که قضاوت بود در عارض اولون یا ره
 تازه ایکن ایکنه و پنبق ایپکلیله دیکوب اوزرینه قایم
 صاحب لر اکوب لحم اولوب صاغلنجه مد اومت اولنه
اون البدیخی باب قضاوت حیا سی طش چقه سی در مانند در

بر سناطون حق محله و زخیر مرضند قوتندن واقع اولور
 که قضاوت حیا سی طش به بر وزیر کچش اوستا دان اندر
 علاجنده در مشلور که قضاوتی یرم یقوب ارقی اوزره
 یا ندر دوب قیچا رینی یوقویه قالدروب اندن قون کوزی
 اولتغنی براسی دخی یا پادیه که عریجه اکا یا یونج دنلور و اگر چه
 یونجه که عریجه اکا اطلیل المکر دنلور برندر قینا لکش
 صویل قضاوت المکر فرجن یویوب کوشکلنجه اندن ایچر ویه
 رقه اندوب و دیکوب بول چقه حق دکلو دلوکرا حق قویوب
 بعد بری کوندن صکره انار قیوغنی شراب الیه قیندوب
 حقنه اولنه نافه **راون بدیخی** باب بجل در مانند در بوجل
 جکرده اولور قیش ایامند حیوانی ست ایدر و یای
 فصلند انی صیرولند در علاجي اودر که قوغل الیه
 کبر اولتغنی دبرند تحیل ایدر و رله بر در مان دخی

حیوانک سارمفضلدرین داغلیه و سینه پر کسنة کورده که دانه
 مختص اولان شیشی قزدروب حیوان قور و غنک دیندن
 یوقر وید که بر قارش دکلوصوقوب اما بزم اندوکن درمان
 بومرضه ابتدا سنده هر کون بر مشقال دکلونظرون دبرنه
 قویوب قیس آیمند علی استی و حار استیالروای فصله
 مبرد علفله و یروب که تازه قمش او جلهری و قریز و یولش
 ارپه ویریلر بن حقدرفی بعض اند کرمش که بومرضدن
 بودی ششوب قبا روب ایری طغریق کبی اولوب اندن
 طمر او جلهزندن ماده اچیلوب بومرضدن نجات بولدی
اون مکنجی باب برقه ااق که یوکلواولرجه قولونی قرینده
 لموتوب القا اتمندک درمان بلدر بومعنا قرینه اولان
 رطوبتدن اولور اکاد درمان بودر که اردج اغابی که
 عجب ابل دنلور و حندقوق و مازی و سرو قوزی

برابر به الوب ااق تراب الیه قیندروب قراغدا یجورله
 بر مقدار دخی ببر و زنجبیل و زعفران و حلیت قاصنی
 و سلیمانی شکر و تمهندی هر بندن بر جزو الوب قیندروب
 کوند بر بریطان ایجورله و کچن اوستا زردن بر درمان
 دخی بودر که قوری انجیر الوب سود الیه پشروب اندن
 ارپه اول سوده قویوب پشروب و قورودب هر هفته
 اندن برکته ییبرروب اوچ هفته یه وارجه نافع **در اذن**
ملکوزنجی باب بر قولون قراق قرینده مرد اولوب انکراغابی
 علاجه در موشه سبب دخی اندن اولور که تری طاز ^{میت} حق
 اولدوغندن و یا خوه اناسی قرینده دورلوب و یا مرد اولور
 سبب دن طش جمعند بر حرکت ساید و کندز پس یوقلنوب
 کورله اگر مرد اولوب اندن بر عضو طاهر اولش ایسه
 ابتدا اول چیقان عضوی کسوب بهر ذکر اولدق منوال

اوزره ایچنم قلان اعضایی کسوب چیقره و کسندک طریقی بود مرکه
 اوستاد اولان کشتی النی بنفشه یا غنه با توب اندون قضاغاک
 فرجه صوقوب که برستلوی اراشدن کچرک اوسطله اوله اندن
 الیوب کورم اکر قولون طوغرو اولوب یاشی اوکده ایسه
 کچرک چنگلاری کوزندک واککک کورکینه و بونشک دبدن
 الی تروپ از رازرطش چکه و چکزدن اول قضاغاک
 فرجی قیون کوری اونی واکریجه ییخه اوئند قینا نیش
 صویله و بنفشه یا غیله یویوب تاز له تروپ تاکه اول
 مره اولان قولون بوتون چیقره والا که دؤرلسن ایسه
 ویا بونی اکیلوب انک طوغر غم سی ممکن دکل ایسه اول باول
 راستا کلدوکی عضوی کسوب اندن برشیه قوموب پس
 بار لروپ چیتد قدرن مکهن قندز غایه سی وکون و طوز
 الیه قینا نیش زیتی فرجه حقنه ایدوب ویا کتون چلیت

نامی

قاضی مرکه الیه حقنه اندن رسته بولاشق ییاق الیه فرجه
 قبادوب بعد بوغدا ی اونی وکون وزیتی بولماج ایوب
 قینه وب اشی ارکن ایچروب وکچ وعبالره ارقه سنی
 قیلدوب یاوشاه الیه توتوز لوب نافعه درید نامدن
 بر اوستاد نعلبند بکا خیر ویریدرله دوجی الیه معرف
 عثم براولش قولونی قضاغ قریندن علاج سز بوتون
 چیتد مرکه اول قضاغ خوارزم بکلندن القیمری
 نامدن بر بکا ایدی قیلدوغی معنا سول ایدیکه قضاغاک
 بوزن پرکه طوتوب بر ساعت دکل نفس الیه صوب
 بعد براوغوردن صالیوریدکن قضاغ زور الیه نفس
 چیتد مقله فرجی بوللنوب قولونی طشریه بوتون اتوب
 اندن ذکر اندیکه بولماجی اوج کون ایچروب ویا نکل
 مذکور بکن ویا بکندن بوضاعتی ایدوب قولونی

بونون اخراج اند و یکچون اون انکی بیک درهم مقدار عیب
 بخیش المندر **یکری بجنی** باب قسراق یوکلوا اولیامه سی
 بیانند در پس قسراق یوکلوا اولیوب طومنایه انک
 علاجی بودر که قسراق فرجینی عرب یود قلمی کی صوالیه
 پاک یویوب اندن یا من یا غی ولادنه با توریش و کلش
 قسط ایله بولاشق ییا غی یوالق ایروب قسراق فرجینه
 قوشله **بر** درمان دخی طوشان اودی و قند زخایه سی
 و سکر ولادن برابرجه الوب نار دین یا غیله دوکوب
 و یولدن یوالق ایروب اکا پاتروب قسراق فرجینه
 قوشله **بر** مجرب تعویذ دخی و اورد که قوشله و اللم نام
 ان شاء الله انی محله بیان ایریز **یکری بجنی** باب
 قسراق یوکلوا اولمندن منع ایریچی استیای بلر بوسی
 یازوب قوشق اگر چه خطا در زیر شاید برید کار

کهنه نامر اندنه بونکله اذ اویره کنن کتا بز هر فدن محمل
 املق ایچون بو شیکد تحریرین ایجاب الیدی پس کرکرده قسراغه
 ات چکه رکده و قند طوشان مایه سی انک حیا منه اوروب
 و عقبینجه قطران بولاشق ییا ق یوالقی صوفه و یاخه اولو فند
 اتکد ذکرنه قطران سومن مجرب **یکری بجنی** باب میاصلا ایله
 دبرده حدوت ایدن سطر درمانند در علاجی بودر که نشادر
 و قلیه دوکوب زینه فرمند روب سومن **یکری بجنی** باب ات
 ذکر نیکه درسی صولینک درمانند در بوخود برنجیب مرضه
 اند ایله قسراغه اولاشور و اگر در صافده ایله تحقیق انه
 اولاشور اکا علاج بودر که اتکد ذکرینی پنجر صودی و نظرون
 الیه یوبه و یاخه دکشج صودی و سکر و زعفران ایله یوشله **بر**
 درمان دخی اتکد ذکرینی ایچنه کلاب و زعفران اقدروب
 و لیشتی قزل بالحق که عرچه اکا مغز دلمور و شیر لغان ایله

سوم یکم در دنجی باب طشاقله اولان یل درمانیدر کمر که
 اتک طبا ندن حاجت دکل قان الوب اندن بوبا صفوی
 طشاقله اولریله که اریپ اونی وبقله اونی هند با صریله و صوا و زره
 بتن یشل اوت صویله که عیجه اکا ملحب دندر قاترب طشاقله
 باصه و کبریت کولی ایله کتان تخمی و طکوز یاغن دخی اوره
بر در مان دخی مقل ازرق و کرشان و قرم کونک و بقله اونی
 و قیون کوزی اولغنی اریش ایچ یاغیله پشروب طشاقله اولریله
نافه یکم بیجی باب بجل مرضدن اتک قاسی و ذکر یک
 ششکه درماندن در اندک علاجی استی زیت ایله سورکه و یاخو
 اق کون و بقله اونی و تخم سر قور و اوزومی و کوب سحر
 اولنمن قاترب دنجی و زیت ایله با صیله **بر** در مان دخی چکر کس
 قور و اوزوم و چتکه اونی تخم کرا یاغی و کونک و اق کون و سر
 برندن بر جز الوب و کوب کل یاغی و زعفران ایله قرش

قاسقه اولریله **بر** در مان دخی بالاموی و سیرغان و سلقون اش
 اوزره پشروب قاسقه اولریله و برکسند بر شیشه بر خطره
 علاج اندوکن کورم اول علاجک صفی بودر که قاسق شیشنی
 نشتر اوجیله بر تیج یرده و در قوب اندن طوز ایله زیاده اوفو
 اول کونک اریته سند اتی ساتزلر یا قونی اوزرینه اوریکله
 اول جرات اولش یاو لرا چیلوب ایچلرندن صرو صوجوب
 اول شیش زایل اولوب ات شغالق بولدی اما برغیری انه
 بو علاجی اندک شیش آرتوب اولات تلف اولدی **یکم**
البجی باب اتک سد و کی طوله ی درماندن در بو مرض
 اکی سیدن اولور بری بودر که سد و ک چیقعه حق بر یل زیاده
 بنج اولغله سد و ک چیقعه مانع اولور اندک در مان صانجو
 در مان کبیر که محلنه ذکر و بیان قلنور بری دخی قاسقه
 طاش اولد و غنددر پس لازم کلور که اتی یزه ارقه سی اوزره

یا تدریب بوحقنه ذکرینہ افتد دریلہ کہ صنعتی بودہ ایکی چکرہ کہ مسک
والاکوہ قندزخایہ سی و زیتون یاغی بری برنہ قرصہ روب اندن
حیوانکہ ذکرینی زعفران و شراب الیہ یویوب حقنه لہ **بر** درمان دغی
اقشیاف و بنفشہ یاغی و قری سودی و قنقوش شکر سودیلہ
حقنه لہ **بر** درمان دغی قاسق طاشنی اوادوب ارتدر صنعتی بودہ
سنبل و اق بر و تورب تخمی و خردل و هلیون تخمی هر بندن بر جوف
دو کوب طبلو شرابہ قند روب ایکی نوکی مقداری اتکر بورنہ
افتد دریلہ سدو کر طو لسنہ **بر** درمان دغی او غلات ایی شراب الیہ
ازوب بس بطان مقداری اتہ ایچوریلہ **بر** درمان دغی هلیون
تخمی الوب صوره قیندوب و اکابیا صر تراب قاتوب اوج بطان
مقداری اتہ ایچوریلہ **یکری بدیخی** باب حیرانا تکر فشا تہولین
کوب خادم اعککہ بیانندہ در بومعنا علما حکما تبارین مکروہہ
علما انچون انی استکراہ اندیکہ رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم

ند

نسل کسکدن نفی الیہی لکن بزانی ایکی وجهدن روا کور سز بری
درمان ایچون و بری نفع ایچوندہ درمان ایچون اولان اودرکہ خادم
ایتمککہ چوق دردم نافعہ جنون و قود رقی و بوکرکہ المنہ کلی نفعی
واسرہ و عیون الاخبار کتابندہ تویله مسطور کومرہ مکہ المقسم القبار
فریری علی بن الجهمک یوفقہ طببا لمر بر رخشی و اریہی پس انی
کوب خادم اندککہ طببا فی یصیلنوب بویوہی و اما انتفاع
حقنه شاہلور و سا بوضاعتکراہلندن طوار لرین خادم
ایتمککی تکلیف ایدوب اللم چندان بخش و احسان اندککہ ایچون
بومعنا یہ اوستا ذکر رغبتلری دوشمدر بوضاعت دغی
درت وجه اوزرہ در بری اتش الیہ در کہ قنہ ن یکرکہ و اسان ذکر
ایکنجی کسک لیلدر او چنجی طوقاغله اور مقلہ در دورنجی
چکوب قویر مقلہ در نتم کچیہ ایدر لہ اما اتشله کسہ منکر طریق
بودہ کہ حیوانی ارقہ سی اوزرہ یا تدریب و قیچلرین یوقر و فالرہ

اندن طشاقلرین طوقوب دیندن پنبه ایپ الیه ویا کذیر الیه
 بر خوتی بغلیوب اندن طشاق دینی قزمش ککون دمور
 الیه اوزون اوزادویه یا روب تا اکاد رکیم طشاق اوستنه
 اولان حاجه دن طرم منه طشاق یومره سی جتوب عیان
 کوزکه اندن انکه دینه مشقاص طیقوب و طهری قزمش ککون
 دمور الیه کسوب اندن اریش زفتی کسیران طمر باشنه طلمتدروب
 زفت دخی انکه اوستنه یا پشور قورور طشاقکه او بر تکین
 دخی اکاکورن اغجاج ایدوب طمر او جه زفتی ایدوب تاکه قان
 القوب دیکه اندن دیلرند باغلان ایپی ششوب یاره نکه
 ایچنی و طیشنی زیت و طوز و صرمتی الیه سوروب اتی کوزرکه
 مواظبت اولنه و اگر طشاق طهری کسلدکه قان بوشانوب
 کسزیه اندن الم یوق زیرا ایلر کورشم که طشاقلری طمرلرند
 برکون برکیجه قان اقوب عاقبت دیکوب انده ضرر اولما سدر

اما اوسطی الیه کسه شکر طریقی بودرکه مرحوم اتام نورالدین
 الشهد نام شاهک حضرتند کس و کی کبی تقریر این لم اولای
 ارقدی اوزره یا توره وب اندن طشاقکه درین طوتوب
 قاوشدروب درئی کسدکن یومره عیان کوزکور پس انکه
 اوستند اولان حاجه کیدروب اندن دینه مشقاصی طاقوب
 و طشاقی اتشله کسوب زفت الیه پیکیدوب و یاره نکه ایچی
 و طیشنی زیت و طوز و صرمتی الیه سوروب بومعنا به اندن
 کیدرکه کرک تاکه هوا اکادکیم و اما دوکرا الیه کسه منکر
 طریقی بودرکه اتی ارقدی اوزره یا توره وب اندن طشاقکه
 ایکی طهرن طوتوب و بر مقلله زیاده اوغوب اندن طهرلری
 انزلیه دیشایوب بعد فرنگی مشقاص طاقوب که اول مشقاص
 اغاجدن دوزلرند اندن اغجاج طمر قاغدا اول مشقاصی ادرور
 تاکه طهرلر که کولری ازلیه پس برایکی کوزدرکه طشاقلر صولوب

دوشلر بعض انلر بر معنادن طشاقلر شيراندن اچيلوب
 ايجلرندن ماده اقر لکن بر معنا قون اشد وقير قدر و اما طاق
 قوبارلسنک طريقي بود که طشاقلر کي طرفن ياروب پس
 ظاهر اولوب کوزکن اوزلرندن اولان حاجت ازاله ايدوب
 اندن هر بيرنک طري اوجي بر چيوغه صروب و چوقلري بوروب
 تا طرلر چوق اوزرينه صاريلوب تا اکادکر که طراري دندن
 قوباريله بعد زيت و طوز و صر مستق ايله ياره يي سوروب
 و انده طون کيدروب تا هر اکادکيه بومعنا دغي اتم دشار و عيتر
 انجی کچي و صغرلر مخصوصر شقامر اودر که صغدي کچي دوردن
 چتاللا اولوب اوشاقلري دغي سنت ايدکچر اني طاقينه اوجله
 ايله کسملر ويندلملر که انلر و صغر و کچلر طشاقلري بر
 نوع ايله دغي کسملر پس طريقي بود که طشاقلر دغي برايپ
 ايله محکم و قريجه بغلوب و قوريب تا که طشاق لکدي کنندن

کسلوب دوشه بومعنادن حيوانه زياده زور و الم حاصل
 اولدوغی سبدن ايتملر **مکري سکرنجي ياد** باب حيوانک ايجکنر سود
 طکوب اقمسي درماندر امدري ککر که فروندن چتمش اتي
 اتمکرا ايجي زعفرانله بولاشدروب ايجکه اورو و يا خود پنبه ککر کند
 ايجي و آيو تختي و خلان هندي بالسويه بر ابرجه الوب و کوب
 سرکه ايله ملهم کي ايدوب ايجکلر اوريله **بر** درمان دغي سکینج
 و معاش و هليت قاضي بر ابرجه الوب شراب ايله يوغروب ايجکلر
 اوريله بومرضه دغي ککر اولان بودر که حيوانه علني از و يروب
 و شاه طرلرندن قان الوب اندن ذکر اندک درمانلري ايد
مکري طغوزنجي باب ايجي ايجکلر قايروب ششمي درماندر
 بومرضه سود ايجکه طکوب شيشک و معلقه غريبيد اکا ماده
 اقمدرن حاصل اولور و يا خود مصوملر خواتين ايجکلرين
 ديسلر کلي کي طاي قصر اکر ايجکني زور ايله چکوب ديسلر کندن

در پس یاره کی اولر شیشور اکا علاج بود که کل ارینی و کلایی امجکله
 کونده ایکیشور کوروب و یاخو کشیخ و عی عالم صولای الیه خولانی
 سوروب یاخو بنفشه یاغی و نیل فرایغه خلان و کشیخ سورین
 قاتوب ملهم اولنجیه اوده پشروب بر تل الیه امجکله سوریه نافه
اوتوز برنجی باب امجکله ن چوق چوق سودا قندک بیا نده در بر
 معنا ندن اولور که امجکله انژی زیاده اچله و غندن و یاخو د
 قهر انگر سودی چوق اولور و غندن و یا طای از آمد و کندن ایدی
 کر که که همه لری صفایوب جمله اولور و چوقوب اندن کل یاغی
 و یومره صروسی و چرستی سر که الیه یوغوب سود چقد قند صکر
 له عجله اولر الیه نافه **اوتوز برنجی** باب قورق قیریلوب اولانه
 درمانن بده بر بومرض دخی برع یر در باخوص قورق قیلدری
 چوق اولمخله قورق قورق دینه و کولرینه درمان و اوکارتمق ایر مر
 و نه صنق یراوستنه اولان جمله قیلدری کوب کیدر عجله است

و قییم اولور باخوص صولور کخیلان اوله پس اقتضا حسبیل
 قیلدر کسله کدن مکه اکا صنقلی درمانلری سورلدر کدن مکه
 صنق یرک چپ چو شنه یونلس اغاج و صله لرین دینوب
 محکم صاروب بغلیوب خوش اولنجیه هارچ کونده برکز بومرول
 اوزر ایدیه اما صاقله که شکست اولان یراگری قاوشیه
 انکر قور و غی چرکن اولور انجی سول باغلوب صاریلان مقوی
 انجلی دپدوز دینوب صاغلوب خوش اولنجیه دک
اوتوز ایکیتی باب عزل الیه معروف مرضک درماننه در پس ذکر
 اولنان مرض لندکه قورق دپی اوستنه اولان درئی بر قارش
 دکلو یا روب اندن درئی ایکی طرفدن بر مقدار یوزوب تارقه
 دپی اولان کنگه که عیجه اکا عصص دتور ظاهر اولر پس ذکر
 اولنان کنگه ایکی طرفدن اولان اتی کوب و قوری نشتی الیه باصو
 تا که قان بر شانوب اقیه اندن ایکی ناهیه کدر درینجی بر بریته

قاشد روبر باغ ایلد بغلوب صودن و تمدن صا قلوب
 و اوچ کون بغلو قریب اندن اول باغی ششوب یاره اوکریجی
 ملهم لوروب علاج اولنه بعض کسه لر دخی باغی چونده کلن یاره
 اوستنه سرکه و بال سرپر **اوتوز اوچینجی** باب ارکا قیلدرمانده
 انکدرمانی پاکلوب و اول قلی جلتا حیوانک قور و غندن
 یولوب اندن حیوان قور و غنکر دینی اوزون اوزاد وید اوچ
 برتق دکلو یاروب ایچنه طوز قریب بعض کسه لر دخی
 قور و قی پاکلدران صکره قان الله حقیره قان الوب
 پس قان جراحی خوش اولوب صا غلده قور و غندن اول
 ارکا قیلدر و کلیور و انکریخی انجیر صریله یوریه لر بر
 درمان دخی خطمه صریله یونلوب اندن صغرا و دخیج
 قور و غنه سوروب بر قچ کرم ایلد ایدیک اول قیل زایل اولور
 کیدر بر درمان دخی استی صو و نظرون ایلد یوروب بعد

ملیت

حلیت قاشینی سرکه ایلد ازوب سوریه نافدر **اوتوز اوچینجی**
 باب قورق قیلدری و کله سنکدرمانده در انکدرمانی
 معده مایله و آلن صاچنه ذکر اندیکدرمان ایلد درکه یوروب
 پاکلدر و وصف ایلد کیزیا غلر سورمه قیلدر پشوب و وشنز
اوتوز بیستینجی باب انخالدرمانده در انخال اولدر که حیوانک
 بیلی طوتز اولور و ایاقلری اوزره طور مغه دخی مجالی
 قان انکدرمانی حیوانک بولنه زفت یا قورن یا پشدروب
 و چوکر او جلیخی ایکی دزینده در صالکندر و یوروب ویدی کون
 طوره روب اندن استی زیت ایلد اول یا قورنی کیدر و یوروب
 اگر حیوانک بیلی بر مرتبه شتد اولوب خوش اولدریه
 ویدی کوندن صکره ایاقلری اوزره طوره روب بر یا قور
 دخی اولدریه و الا که اوکیوب خوش اولدریه اتمام اندو
 درمانده کورم اکانفت اولدریه انکدرمانی بودر که نفث

و نیز ریاضی بر ابرجه الوب بر دو مور کچا ایچند قیندوب اندن
 اتر بیلای وزره اوروب اما اولدقم غایت اشی کرک
 اندن یرندن دیرتوب یردی کون طوره روب بعد از
 اذکرز دوریه بعض کسه لر دخی بر انحلال مرضی اسکین
 ایسه اتی تعلیق الیه تعلیق که دخی طریق بودر که اللری
 السند بر چقور وایا قاری السند بر چقور قازوب
 اندن دو شبکه سن الوب که خورمالیفندن اولور اتر
 اللری وایا قاری اول شبکه دن چیتوب قاری اول
 شبکه نکر اوسته اولدقم اول شبکه بی مکانک طامند
 بغلیوب بو تعلیق عبا الیه اصمقند کلزکر بعد اکا
 رفت یا قوش اوروب و نغنی قیندوب اوریه بو مرض
 ایکی اولوب شدتدن ات ایاق وزره طومغه مجالی
 اولدقم بو تعلیق ایروب اصاقورلر واکریا قورلر

نفت

و نقت و تعلیقند اکا فاید اولوب اوکتر سه بیلند بو دخی
 اوریه و دخی حوال مطارق
 و افلری بیکر السند ایکی طرفند اوله
او قور البخی باب ریح السوس در مانند در مر حوم
 انا م بومرضه بن وصف اند و کی در مان که نرانی بحیر
 ایتمز صغی بودر که یومره صدوسی وکل یاغی و نقت
 بر ابرجه الوب قره دروب اندن بو یاغنه ال بولاند
 اتر دیرنه صوقوب ال بیکر تابوتنه اس بیکر ایچدور
 سور اولیل باذن الله زایل اوله حیوانک علی دخی
 یلی ساکن اند و ریج اشیا الیه اوله بوی اوی کی
 و بورچاق کی و سلی طیشدن زفت الیه سور بویل
 ایچون بر مجرب حقنه دخی بودر بوی و کتان تخمی
 بر ابرجه الوب قیندوب کل یاغی و یومره صدوسی

قاتوب استی الکن استعمال اولنه پس حقنه دن مسکن
 اسکی نیت و یومره صروسی و نفث ذریجیل الیه الکی
 باتروب حیوانکه دبرنه صوقوب بو یا غدن بیل تا برتنی
 یا غدن سن نافهرا **او تو زیر بنجی** باب الزوال در مانی
 بیانند در بوزوال دید کلری اسقده بر صانچا اولور
 اما اضلالدن و ریج الوسدن آسانر که در مانی بود که
 تحلیل ایریجی یا غلی سوریکه که اسکی ساد و غن
 و بلجم یا غی و صرستی و کنون و طوزر آتش اوزره طوتوب
 بر مقدار آتی الکی اوزرله و یا خور محله یا غلر بیانند ذکر
 اربع جگن یا غلر که برین استعمال اولنه **او تو زیر بنجی** باب
 ایر با صمدی در مانند در پس ایر اتک صرینی با صوب
 یا غراته اول یا غر دایر بنجه تکلتی اویوب اندن
 طوزر الوب صوالیه خوانند و کوکوب بر چابوت و یا غلر اوزره

تعیین

قویوب یا پشدر و سلیه وانی چوقلو بنویوب راحت ویرد ویر
 بعضی کسینه لر دخی بودر مانی یا تمکه که برغدا ی اونی یومره
 لغنه قره روب چابوت اوزره قویوب یا پشدر ویرد یعنی
 نعلبند لری کورم م که قوری انجیری سرکه ده اسلدر
 اندن دو کوکوب و اکابر مقدار اوزی قاتوب اندن چابوت
 اوزره قویوب اوزر و اگر اول بصمد یا غی شیشو
 ایچنه ماده جمع اولش ایسه کر که آتش و یا نشترله اچوب
 جمله اول ماده چتنبیه که صیوب پاک ایدوب
 اندن یاره اغزنه طوز و چوغان و یا صابون و طوز
 اوزوب اگر انکرا ایچند چور و مشات و ارایه اندن
 طشم اوستند صاقزلری یا قوسن اوزره پاک اولوب
 صاغلنجه و اگر یا غره چور و مشات و ارایه و ارقه
 ایچند با عش ناصور و ارایه لازم کلور که ناصوره

اینجیه دک دری یاروب اندن چو مکر ات یجی صا جغو
 که صاری و قزل خزینه لر و زنکار و چو غان و طوز در
 ناصور که دهنه دک قویوب چور و کر ات کسلیوب پاکر
 اولنجیه دک بو صا چغری استمال ایدوب اوریلر و اوکوت
 خوش اولنجیه دک اوستندن یا قوی کیدر نیمه لر و اگر
 یاغر بیو بکر اولوب ایچند ات چور و مشایه لازم
 کلام که چب چور سندن ایشالیه دایر چکیلر تا که
 یاره یا لیب طار حق اولوب اوستنه دری قابلنه
 و اگر یاغری هر بار یوبوب پاکر ایتمیوب و ایچند
 اولان ماده سی قویوب انکر سبیل قورم متولد اولش
 ایسه شغتا لوی پر اغنی کولکه ده قور ووب و دوکوب
 انکر اوزرینه اکیلر جراحت و یاغره اولان قورم ی
 اولدر در برمان دخی چور و کر اتی یوب یاغر لر عیب

قوی

قور تد رر که صفتی بود در قلقدیس و شاب و زنکار
 برابرجه الوب دوکوب یاغرم صاچه بر درمان
 دخی یاغرم نافع کرج و بور چاق اوئی و دانه چا طر
 برابرجه الوب یاغرم اوزرینه صاچیلر بر درمان
 دخی عنزروت و الکی قرداش قانی و دانه چا طر و متر
 و ازوی و قه کونکر و فزون دو تونی برابرجه الوب
 دوکوب یاغرم صاچه الی ملهم ایدر مکر ساده یاغ الیه
 یوغروب یاغرم اوریلر نافع در اوزرینه **بایقورغی** باب قورغ
 قورلمسی درمانند در پس اتکر بر قورغ سی قورلموب
 اولانسه صنفه نافع اولان یاغری و یاغود بو یا قوی
 ایدوب شکست اولش قورغ اوزرینه اوریلر که صنفی
 بودر چنکر صا قزی و چام صا قزی و اشق قاصنی
 و لامیا و قاتی و معنات و الکی قرداش قانی و ازوی

و مّر بر ابرجه الوب نو خود صوبله قیندوب و چویش الیه
یا قرایدوب قیرلان قورغه اوزرینه یا یشدوروب
اتی کن درمیه لر اوکوب خوش اولمینه یا قو قورلمیه
ترقیخی باب اته استقاء زقی مرضی عارض
اولدقم انکر درمائی ملین اشیا لر در تاکه صرو صو
لطراج اولنه پس صرو صواخر اجه کجش اوستا ذکر
بر درماندی بودر که ذکر اولنور تاوق زبلی و تاز
کو کرجن زبلی یا رم بلمان مقدارن الوب شراب و زیت
و نظرون الیه قارشدور یوب حقنه اولنه انذن صکر
بودرماندن صوار یله که صفتی بودر اشک عجوری
صفندینه ن بر بلمان که عربچه اکا قشا الحمار دینلو
و شراب الکی بلمان اته ایچوروب صرو صویح
اسهال ایدر **بر** درمان دخی قزل بویه که عربچه فوه

دینلور وینج ویزر قشونا اتکر علفی اولان ارپییه قاتوب
انذن و اوغلان اش سودی و قرم زرکوله و ازوی بالسونه
بر ابرجه الوب ایچوره اسهال اولنور وینه بر علاج دخی
وامر راما انذن مخاطم و امر صفتی بودر که کوکب التندن
اوچ بریق دکلو اشانی نشتر او جیله دلوب انذن
بر اینجه باقر امرکی قویوب صرو صودخی اول
امزکدن طثم جیقر تاکه حیوانک جمله قرندن اولان
صوجیه انذن قابض صاچغر کر برله یا ره یی
با صوب و بر باغ الیه بغلیوب باغی حیوانک ارقدنه
طولاندوروب واتی کم الیه صواره تاکه چو قلق صو
ایچوب قرنی ششمیه و اتکر صرته زیاده چول
اوروب کونشدن طوره وره تاکه کوده مندن صو
ترا الیه بیله چیه و علفنه بوی و بورچاق قاته

تا که اکثر بقیه سی زایل اوله برکتی بو علاج الیه براتی
 صاعقه شد **فرق برنجی** باب استقاء طبعی در مانند
 بومرض بغرسقلده. اولان یلدن حاصل اولور که اکثر
 قرن ششردوب طاولکی ایدر اکثر علاجه حقنه
 و یل سوروجی اشیا لدر پس برحقنه بیان ایدر لم که
 بومرضه نافع اولوب یلی ازاله ایدر که صفتی بوی
 و بورچاق و تورب نخ و هلیون نخ و کون برابرجه
 الوب صوالیه قیندوب اندن اوزرینه کل یاغی قویوب
 اتی اکن اتی حقنه لدر **بر** حقنه دخی بودر که تازه
 سوسم و صویارپوزی و قیون کوزی اوتی و اگر بجه
 یونجه و مهد کوش برابرجه الوب صوالیه قیندوب
 و سوزوب اندن اوزرینه شیرلغان و اوردکر یاغن
 قویوب اتی اکن حقنه لدر و اکثر علنی بوی
 و بورچاق

و بورچاق و قوری اوت اوله اندن بودرانی ایچورلر
 بیابانی یارپوز و بورچاق و بیابانی پرچولی نخ و زنجیل
 برابرجه الوب قیندوب و اکثر ترکیب قاتوب سوزوب
 بو حقنه دن صکر کوند برر بطمان ایچوریلدنا فودر
فرق ایکنی باب یل شدتی حیوان قرنکر بررین
 سوکوب بغرسقلدی چقه اکثر برعرب درماتی واردر
 که سر قوزی و مازی و طراثیث و جلنار و قرض
 برابرجه الوب دوکوب صوالیه ازلمش بالق توتقالی
 الیه یوغروب و برچابوت اوزره قویوب اول سوکیلان
 یس اوزوب ارقد منه دکر براوزون بیدر الیه باغلیه
 و دندلکه بو چاتلق مرضی کچرک طایه عارض اولسه
 اول طای بیویوب طثاغن صارقد قدم خوش
 ویدر الی اما ات ایری اولوب چاتلق بیوکر اییه

اشدن غیری اکا علاج یوقدر پس کرکدر که اول چاتلفک
 چون نی اتشله داغلوب و چاتلفک اوزرینه اتشی
 یورندروب بومرضه مبتلا چوق طوامر کوردم تورنج
 و قریوز دکلر اولوب اما یوک قالدروب و بیستلوب
 یوردکم اصلا اکا الم و یوسوب اول یومری دخی
 یوسوب و آرتسوب بوسنی داغک فایده مند ندر
رق اوچینجی باب حیوانک قرتند یاره واقع اولوب
 بغرسقاری چقمندر درمانن بلدر مرهم اتام ذکر اندکی
 کبی انک علاجی بودر که قارنکر ایچ دریننی قنادلو
 قرنجه ایله قاوشدروب اندن طیش درئی پنبق
 ایپلکیله دیکه قرنجه ایله ایچ دری قاوشدره منکر
 طریقی بودر که حیوانی ارقه سی اوزره یا توردوب
 ایاقلرنی قالدروب تاکه بغرسقار ارقه سمنه دورلوی
 ری

دری اوزانه و طش حیقان بغرسقی کیر و ایچوویه رد
 ایدوب اما ایچوویه صوفردن اول بغرسقی ایصنمش
 شراب ایله یوسوب و ایچوویه کیردروب اندن ایچ دریندر
 اوچلرن قاشدروب و قناد لو قرنجه لری طوقرب
 بربرر قوروغن صیقوب تاکه اغزن اچه پس اغزی
 اچلدقم درینکر ایکی اوچن اغزینه و یروب اولدخی
 المدن اتی دیشله کد مقصالیله انی اورتاسندن که
 نینه برغیرین الوب اکاکورم اید یاره بی یاشدن باشه
 قرنجه کر اغزلریله قیلند ورلیه هر ایکی قرنجه نکر ارالغری
 بریق دکلر اولد اندن طیش دریننی ایکنه و پنبه
 ایپلکیله دیکه دیشکر ارایرلری ایکیشو بریق دکلر
 اوله تاکه بل ورطوبت حیقته کید پس طیش یاره سنی یاشدن

باشد و بیکدیگر صاحب خور بایند ذکر ایند بکنر صاحب خور کر
 برینی اوزرینه اکوب اندن یاره اوزر نلغجه چابوتاور و
 اوستنی قایش شکلی اوزون باغ ایل باغلنه و بومدند
 اندر هلفی یاش و بر د اشی اوله تا که طبعیستند لیت
 اولوب قبض اولیه زیر اقبض اولیجی ترسلوب قشاندند
 قارن متعلیه سبیل اول دکیلان یاره ل سوکیور
 اندن یاره یه قریب صاقر لری یا قوس اوروب اوچنجی
 کوندم دخی اولکی صاحب خوری دکشروب یاره اوکود و
 قاوشد و ریجی ملهم اوریل خور یا ملهی و زفت ملهی کبی
 اوله بودرمان ایله چوق اندری علاج اندر غون باری
 ایله صا غلوب خوش اولد یل **قرق در دخی** باب معصومه
 کو بکلند حادث اولان یل کبی طایر کر قرنلند حاصل
 اولان

اولان یل در مانند در پس اندر علاجی اودر که ایصنشن ریت
 ایله کنون برسونکر ایل اوریل و یا خود تازه خرنوچ
 ملجم یا غیل قیندروب اتی ایکن باصیل و چالتق ایل
 یل علاجنه مختص اولان درمانی اید که صفی بو در
 کل یا غی واق کنون و بومرده صروسن دوکوب اندن
 اسکی پنبه یی اکا با تروب کو بک اوزرینه اوریل نافعدر
قرق بشتنجی باب اندر دویشتند قولاندن حاصل
 اولان یاره در مانند در بودخی یا غر لردن عد اولور
 یا غر لردن درمان اولنان صاحب خور و لهار ی صاحب خور
 باصق و امثله یاروب چوم سنه اتش چمک
 و لیشتدن اوستنه یا قر اورمقدر یاره اغزند
 دخی قورم ظاهر اولسه اندر درمانی دخی یا غر
 علاجنه ذکر و بیان اندر کزدر و احیاناً واقع اولدیه

قولان یاغری زیاده آذوب بویوب تا او د کله اولد که انسان
باشند و این منجه اولوب پس اکا لطیف در مالک ایماز ایل
هون باری ایل اوکوب خوش اولمدر **قرقالبخی** باب
التحرک مرضه بیانی و در مانند در بوبر عظیم شکل درد در
که حدوث اولدوغی کوند حیوانی اولدر سببی دخی
یورکن و حکم و ریه ده قان ارتوب بویوب قیناد غننه
علاجی بودر که قولان التی اولان طمر لدن و باقی طمر لری
اولان النواظر دن بی توقف فی الحال قان الوب بمض
التی کور شز که بومرضه ذکر اولنان طمر لدن شتر
اورد کزده اصلا اذن قان چتوب نشتر دخی غیری
حیوانانه کیمد و کندن ایکی قات زیاده طمر لدن کروب
تا اثر ایتموب اند سببی قان بخار ایچنه منجبر اولدوغننه
پس قان الذقن مکمل کر کدر که سزاوتی نخنی وراوند جینی

وقد طوبراق که عریجه اکامض دندور دوکوب صوایله
صوایله و یاخود تور و خورهای دوکوب بولماجه قرینه روب
ایچوریله یا یک استی ایاملری ایله قرپوز صوی ویریلوب
وعلفنی سزاوتی ایل قرپوز و تازہ یونجه اوله و بوزنه
صوایله کافری طمر لدن و صوق صوایله تازہ لندروب
قارنی طفل اعر و سرکه ایل سور بعض تحرک دخی است ایل
دری اراسته چتوب طولو طفر حق کی کورنور مرحوم
انام بونوعه اندوکی درمان نشتر له بر قج بر نیج
یاراردی حیوانکه قوتنه کورم و یارمه سی شو شکل ایری
که قرینه اولان جمله شیش نشتر اوجیله دورتوب
نتکم اموز یاریلور اما قارن اموز کی زیاده یارمغه تحمل
یوقدر زیرا یوقته جقدر بعد یاردوغی بر لری و کلامی
طمر لدن اوغوب تا اکاد کریم ایچنه اولان جمله صرر

صولاقوب چیه و اول کجه طوز برالده قالب ایت اولوق
 اوزرینه صافز لریا قری یا پشدور لیه الیه کوردیم که بودمان
 الیه ات خوت اولوب جمله اول قرند اولان صوکیدوب
 زایل اولد **فرق بدیخی** باب بغریق کلمه تنک درمان
 بلور بومرض تحرکین اشد و اندن قنیر قدر زیر ابو مرضه
 قانک کز تندن و حور تندن بغریق کسلوب علف حیوانک
 اغزند و بوزندن حیر اول سبدن اکا مرض التقطیع دنلور
 زیر بغریق کسلور و اکا علاج فایده ویر زیر بغریق
 قاندر لیه بی و بغلقه سی قابل کله لکن طوام علاج اولدر غنه
 ایسی ندر امت جهامک ایچون و بوکنا بزم هر فندن مکمل
 اولوق ایچون بومرضه ملاطفتنی تحریر اتمک ایجاب الیه
 پس بونک علاجی ینه تحریر علاجی کبیر مبرد استیا الیه
 و تازه علفله و قولان الی اولان طهر لردن قان الم

اوله **در فرق کندی** باب ت صجلا سی درمانده در بومرض
 امعاء الاعور یعنی کور بغریق حبس اولنان بلیدندر
 قتی عید مرضه حیوانک یا نللی ششوب قبار و دخی
 ترسلنکدن و قشامقدن قالور حیوانه بر حائل در در
 اکر اولیل بغریق قالب تنفس ایتزه و اگر ترسلنک
 و قشامق اولیل حرکت ایدوب چیترا یه حیوان
 خوش اولور بونک درمانلری چوقدر لکن بز مجرب ایدوب
 نفیس کوره کز درمانی بیان ایدلم پس کرکر که سورمه
 بایند ذکر اولند حق بومرضه مختص اولان سورمه بی
 کوزینه چکوب و اگر قشراق کبه و کلایه بوندت
 ربع درهم مقدارینی چکش صاپی اوجیه حیا سنه
 قونلقد اکر ایغر و اگر قشراق فی الحال قشانه
 و صلیت قاضینه ن بر مقدار چاپوته صا روب

یولاری دموهنه بعلیوب ویاخه انسان نجاستی ایچوریله
 نافدر بر درمان دخی بود که الکی بطلان ایصنمش سترابه
 اق کتون قاتوب صواریله و بومرضه بر حقه دخی بود که
 عصفرتخی که عربچه اکا قراطم دنلور او انمش اوله و پنجار
 و خطمی و بوی بر ارجه الوب صوالیه قیندروب ووزوب
 اکا بر مقدار شیرلغان قاتوب الی حقه لیوب پس حقه دن
 صکه صوه قاینانش حلیت قاضی که اکا بیاض شکر
 قاتمش اوله قاینه قدن صکه ایچوریله بر درمان دخی
 بود که بر مقلر وکی حیوان دبرنه صوقوب انده یا پتوب
 قاتمش زبلی اخراج ایدوب اندن بال قوی اولنجیه دک
 اتش اوزره زیاده قیندروب واکا محوه دن قاتوب
 یوالی طاب کبی ایدوب حیوانک دبری ایچنه قویله
 بعون الله یل قنده ن زایل اولور و دخی برات بو

مرضه

مرضه دوستوب ترسلنوب قشائزه وقرنی شیشره
 کمرکه که نعلبنده شاکردی الله زیت سوروب
 حیوانک دبرنه صوقوب الی مثانیه ایریجه الت طرفه
 بر مقلری اوجیله بر خوش اوغوب اما کرکه که طرنتلر
 کوب اندن صوقه شاید طرنتلر مثانیه الم ویروب
 حیوانی اولدور و برد فقه طرنتلر اوزر انمش کن بر حیوان
 دبرنه ال صوقد و غده اتام بنی نفی ایدوب سو یوزدن
 ترصیه الیه که برده دخی طرنتلر ک اوزرون ایکن
 ال صوقیه سن بنده خجی جواب ویرد که طرنتلر اوجی
 درین اولان عفونی نه طرنتلر اخراج ایدرم اتام اندی
 مثانیه بر من اوجیله اوغنه سن اما صاقوب طرنتلر
 قاتمه سن بعضی کندن اردخی انک کوزدن طرکسمک

روا کور را تا بمضاد ن فایده اولن نهایت بونی انچون
 کسور تا که ات کدی قرننگر المن قویوب کوز المیله
 مغول اوله بمضاد ن خود اتک دردی براکین ایکی
 اولور بمضاد دخی قولان الی اولان طمر لردن قان اولور
قرق طلقوزنجی باب قولنج درمانن بله بر بوقولنج المی
 صنجو مرضدن آسانز کدر زیر قولون الیه معروف بفرستده
 یل متوله اولدو نمندن اولور قولنج اسی قولون ب
 بفرستدن مشتقد اتمه بر مقدار صانجو ویر انک
 هرکندن ات دخی صافه صوله باشن اکوب یا نلرینه بقر
 لکن انک نجاستی و بولی طولک اقامخل صنجو سنک
 بفرستی که الامعاء الاعور که انجی براغزی وارا انچون
 یل اند مجوس قلوب جقمغه یول بولنر بوقولون

بفرستده

بفرستند خود ایکی لبق اغزی اولخله ایچند ل جوقلو
 حبس اولیوب تنفس ایدر عاجی بودر راز یانه و آنون
 الیه قینا المن صوا یچور یله و یا طلو سراب ایچورده لر
 و یا دبرنه بر وصله صابون صوقوب قویوب لر بونک درمائی
 دخی سخل صنجوسی درمانلرنیک بر نوعیدر انک سائر
 درمانلرن بومرضه دخی ایدر لر احتقان و صوامق
کبی البخی باب یرقان که صامولق درمانن یلدر پس
 اکا علاج بودر که باش طری الغواظردن قان الوب
 تا که حرارتدن باشه چیقان بنار اکسل و قویقدن
 قان الله تا که بفرستلر و بوکرز و حکم مجاور اولان
 حرارت ضعیف اوله اندن حرارت سیدریجی اشیاء
 مبرده حیوانک بورننه اقدور یلر کلاب و کافر
 و صورقن افاجی صولی کبی و یا بنفشه یا غن طرندور

و ملغی با بره ایست
که بیخه و زبان خشک
تا زده و زخمی
و مضبوط

و نیز سزاوتی تخمی و قزل بالحق که هر چه اکا مضبوط دیند
صولین ایچوره و تازه بر سیم بید و ریله قصلک زمانی
ایه دخی قصل و ریله و نیز سول ذکر اولنه حق در ماندن
ایچوریله راوند چینی و سزاوتی تخمی و عجز تخمی برابر الوب
دوکوب ترنجبین صوینه بر خوش سوزوب ایچوریله بر قانه
نافع در **بر** در مان دخی عجز و خیار تخمی و قزل سندل
و دانه چاهر هر برندن بر هر جزو الوب کوند اوچر نوکی
بر بطمان سوکوت پیرا غنک صویل و لبلا ب صویل ایچوره
الی برنجی باب حکم در مان بلدر بوجهر بر مر ضر که
حیوانه علفدن و صودن حدوث لیدر انک در مان
بود که شاه طردن قان الوب تا که قان سیر کور بندن
حیقه اندن بود در مان ایچوره که صفتی گمان تخمی و حبلی
کرفس برابر هر دوکوب کذنه صویل و شراب الیه ایچوریله

بر نوع دخی تازه کثانی و بندن کوب صوکر فنی و فارسی
کند نه الیه دوکوب صوین صیقوب و اکا تر نکین قاتوب
بنفشه یا غنله اته ایچوریله **الی ایکنی** باب هیضه در مانده
هیضه او در که زیاده اسهال واقع اولمغله ریس کرکر که
قولان التي اولان الکی طردن قان الوب زیاده حاد و ریله
تا که حکم کرانلغن کید اندن صووزیت و باله نظرون
قاتوب ایچوریله تا که اسهال ماده سی کسبله بورننه
دخی شراب و نظرون اقد و ریله **بر** در مان دخی بود که
قورق دانه لری و جلناری دوکوب جهیز پیرا غنی
صیقند می الیه و پنجر صویل ایچوره که حیوانه علفی دخی تازه
اوت اوله تازه اوتد زمانی دکلایه قوروش اوتد صود بال
سبوب اطعام اولنه و کچمش اوتد اوله دیمیلور بوجهر مضبوط
علفی مریول و ایم کوچی و ملوخته اوله **الی اوچینجی** باب
مرض السل در مانده در بود دخی امراض طاره دندر انک

درمانی بود که شکر قند کوفتی صوبه قانوب صواب بود مرضه نافع
 حقه دخی بود که اسکی سرکه و شیر لغان هر بندن بر رخو و اردج
 و کنون دن بر رخو و قنوند و زنجبه قور و خورما حله من صوده قند و
 و بر مقدار صوت روب اندن اوج عد دیورده قیروب اکا قند روب
 حقه لن نافع و نیز بمرضه بر حقه دخی بود که تازه سود که هنر
 انجکدن صفا لنتی اوله و زراوند و قز لطر پاق که مغرم در قند روب
 بر مرتبه استی ایکن حقه لن و بمرمده اند علی بار و استا اوله که
 هند با و غور و قز پوز و قصلدر و بوزنه بنفشه یاقی و بیان
 فسقی یاقی که اکا ما خلات و زلور کلا بله افتد و رله اکا ارپه و ریکور
 یولیش ارپه اوله و دخی یونجه و تازه قش او جلری و صو کر فسی
 الطمام اوله **الی دردی** باب حنان یا پس درمانند در بومرضی
 از آدم بلور مرهم اتام دیمند بر کتی بومرضه درمان ایدوب
 که لونغه هرق دیشی بچیند الدین و ایقلین بغلیوب دیری
 ایکن با قون بر قرانه قیروب و اکا بر مقدار ارپه قانوب

و بر بومرضه زریقادی کلری او دندن قیروب اندن او زینه صو قیروب
 و اولقدر پشروب قینند تاکه اولچینک سارلی کموکت
 آریله اندن صوبنی سوزوب اند صوبند کونن ایکی شر بطمان
 ایکی نوکی خالص کل یا غیلله ایچوریل بونکه علاج ایدردی **الی**
بشخی باب حنان الرطب درمانند در که اکا سراج طیار
 دندر باش و کوس و ایاق سراج سی کی یا کز بریده بتموب
 بلکه حیوانک سار کوده مندم یا یلوب طاهر اولور و بر قز برندن
 اچیلور ات دخی اند المندن استمالنوب بوزنه دن قوش
 و چکن ماده اینوب بومرضه جکر علت لندند بلغم انسانه
 مرض ویرد و کی کی بود ختی برودندن حاصل اولور اسد تعالی جل
 شانه صفای اوده و قان جکرده و سودای طلقه قلوب
 اما بلغمه مختص مکان اینوب سار کوده ده ساکنه بر مکان
 اندن خالی دکل اول سبیدن بومرضه دخی انجلین حیوانک حله

کوه... سند ظاهر اولور اکا علاج بودر که بوزنک ایکی چتورن اولان
 ایکی طری کوب که انلیم العرائین دنلور اندکسه شکر طریقی
 بودر که اوزرلندن اولان درئی اوسطن الیه کوب اول طهر
 کورنه کن اکا چوالدز صوب واسی دمور آتله بالکله کیله
 بونله صکر اولد قلیچون اصلا قضا فرار پس کسلکه ن صکر اوزرینه
 قزل شکر طله روب و اوج کون قویوب اندن اوستند ظاهر
 اولان یوقته درئی کید روب کرج الیه باصیله خنان یا بس
 . مانند ذکر اذیکز کچی صوبی یومره صرولیه کوند بر بطمان
 ایچوب و هر کون یارم نکی ایچي بادم یا غنی بوزنه اقد روب
 و اگر ساجه کوزلندن نی اچیلور سه انی آتله دلوب کرج
 و طران الیه با صوب هر کوز اچله قیچر الیه اولنه و بومر صند
 کرکته که الکی اوستندن ایکی قولقلدی دینه وارنجه آتله
 داغ بکیله بعضی دخی دباغک اور تاسند اوچر نقطه داغلیق
 و کوبی

و کوبی اوزر. عرضاً اوج مطرق و اغلر تاکه حیوانک اعضا سندن
 ماده در طوبت قورویبه اکثر ملنی دخی قور و اوت و قار و لیش اریه
 اوله و صوار لدغه صریه بور جاق اونی قاتیله کچش اوستاذ کر
 گابلندن و بز تجرید اندیکز بر درمان دخی بودر که قینا نلش بقله
 صوبی کوند اوچر بطمان اق شکر الیه ایچور الیه **اللی البخی** باب
 یور کر اغرینه در مانی بیاندن در پس انی نشانلندن بله و کلک
 اندر کوشدن **وقولان الی** ایکی طهرندن قان الوب اندن بر
 در مانی ایچور کرکه سفتی بودر راو ندچینی و صنع بری و کثیر دن
 برابرجه الوب د و کوب و کوند بور نوکی اوج بطمان تاز و استی
 سوده قاتوب ایچور الیه بر درمان دخی خلاف نی و بیاض شکر
 برابرجه الوب صوالیه از و ب ایچور الیه قول ذکر اذیکز منوال و زره
 بیوی کوز صواروب و صول بورنی دلوکنه بر مشقال زنده است
 قلاب و سرکه الیه اقدوره و دایم صوار دغه صوبه شکر تشکر کول
 قاتیله یور کر اغرینه بقایت نافع **اللی یدخی** باب خفقان
 در مانند در یور کر اغر سی غنیه خفقان واقع اولور کرکرکه

حیوانه مشکر نوشینم ایچوریه و یا خود صوره دوری سونیدروب
 ترنجبین الیه ایچوریه وصول بولرنی دلوکنه خلاف صوتی وراوند
 اقدروب بورننکراکی دلوکندن قان الله **الی سکر بنجی** باب
 ریه ده واقع اولان هنک درماندن در یعنی جکر کسر خلکندت یاره
 واقع اولدقد ات اول دمردن بالق درینک قوقلری کجی
 بورنندن شی ویا قان الیه ماده خیرایه علاجی کچی سودی
 و دلوجه بقله موینی اریپه اوزنه قاتوب سواریه برای اوکار و
 پاکاید اندن صکر دفته بمشی وچککه صاقری برابرجه
 الوب بال و سرکیه قرشدروب حیوانک بورنه اقدوریه و بوچاق
 الیه قینا المشرحو دایم ایچوریه و یا خود اریپه اونی الیه نظرون
 صوب قاتوب ایچوریه و یا شاب و نظرون صوب بال الیه ایچوریه
 وینه سرخ جکر یاز سنک بر درماتی دخی سزاوتی صوبینه
 شراب وکل یاغی قاتوب بشی کون و یا یری کون لهر کوندا
 و جربطمان ایچوریه بر درمان دخی قسط و سلیمه برابرجه
 الوب شرابه و دلوجه بقله صوبیه ایچوریه پس بورنندن

بد ریه جعوب اول مرضدن قورتوله **الی طعز بنجی** باب لوز
 درماندن در بومرض طوار استی کونلده و کرما شدتند
 زیاده یور یوب تعب و مشقتدن حاصل اولور انک بغر مقلر
 چکیلوب قرنی ارقه سیله برابر اولور انک علاجی بودر که قولان
 التي طر لندن قان الوب تاکه بغر مقلر حواری اکسیله
 اندن عجز تخنی و خیار دهند با تخملین برابرجه الوب و کوب
 کلابه قرشدروب کوند بر بطمان مقداری ایچوریه و اگر
 حوانک یا نلری ارق قلوب جعور کبی اولورسه ایکج
 یا نکه قورغه لری الشد قوزغون ایاغی داغمن
 دلفلوب و کوبی اوزره آتله عرضا ایکی مطرق داغدا
 و صوق صوبیه کید دروب تاکه صوقرتنه ذکر این و قرنته
 سرکه و طفل اوروب و تول ذکر اولنجه درماندن صوبیه
 که قزل صندل و صدف طاشی هر برندن یا ر مشرنوکی دوکوت
 کشنج ده کو اوزرومنک صوبیه کوند بر بطمان ایچوریه و اگر

چار زمانی اولوب و بومرض سفر و تعبدن سکرم اولریه برسیم
 او یکنی اوزرینه دانه چاهلر صاحب بید و ریه جمله ایگر قره ندم اوله
 مرض و عفونت زایل اولور و دئمکدر بومرضند یای کونلند ارپه
 غوری پو شاهی ایچوریه و دخی یرقان مرضند وصف اندیکر
 مبرداستار که سزاوتی و قزل بالحق که مغز در وراوند ایچوریه
 و قره ندم ایله یونجه و هند با و قیل علف و ریلوب و سزاوتی
 و خیار صوی شکر ایله ایچوریه و سزاوتی و یرقان درمالدی جملتا دخی
 بومرضه نافعه **التمشی** باب الکی بوکر کرمی درمانده درمقدما
 دیمش ایدر که یای فصلی ایتی کونلده اوپه اونکر صوی و قیلند
 بوغدا ی اونکر صوی ایچوریه و حیوانکد کرمی د بند
 بوکر کلر اولدوغی یکر اوستنه امشله یکریم درت مطرق
 داغلیه که هر طرفدن اون ایکیش مطرق اوله اندن صوکر فی
 و هیلین تخمی و کرفس تخمی شراب ایله پشروب و اوزرینه اوق
 پیر قاتوب انه ایچوریه جگر اغریسته و ذکر دن قان

تونه

اقتضه نافعه اما ایسرالمنه درمان بود که صول بور ننه
 لخته صقندیسی و زرقطونا و کیکر بونوزنکر و ورپی ایله
 او انش براده یی شراب ایله اقدوریه بر درمان دخی قوری
 کشخ ارپییه قاتوب اطعام اولنه و یا کوک سوسن کوک
 که الکتبا اکا ایرسا دیرلر صوالیه قیندوب ترنجبین اوزرینه
 سوزوب بهر کون برر بطمان مقداری انه ایچوریه **التمشی برنجی**
 باب اکر اللری و ایقلند عارض اولان یل درمان بلدر
 علوی بود که اللری و ایقلری طبیانندن قان الوب تاکه
 فاسد اولان قان حقیقه کیم اندن اللری و ایقلندر بلکلین
 چپ چوم استله و اغلیوب و یل مرضه نافع اولان علف
 و ریه بوی و بورچاق و قور و اوت کبی و اللریه یا قلرینه بو
 درمانی سوم نافعه که بقله و فی و ریه اونی و قون کوزی
 اونی و یارپوز جمله سن و کوک سرکه ایله یوغوب سوم لر

التمی الیکفی باب تقدس مرضی در مانند در بومرض قصر مرضی
 یکی حیوان که کوده سی و اعضا سی ثور یوب قالور در مانی دخی
 قصر در مانند ن اشد در لکن بومر مند امش دانی اورلز انجی محل
 یا غله علاج اول نور که اول یا غله قصر در مانند ذکر اتمش
 و که و عبالله صرتی قایل و ب ایا قله و قیجی بی باب
 السفلات ذکر ای جکر الیه یوب او غمدر و تحلیل اریجی
 علندر و یوب بونکر در مانی قصر و حشر در ماندر یک بر نوعیدر
 و الله اعلم **التمی او چتی** باب کساح مرضی در مانند در اما اول
 کساح مرضی بر قاتل مرضی که در مان اکا کارا نیز با خصوص
 حیوان که سه و کی طویلب اغزن اچغه قادر او نیز اما
 کتابز هر فندن تکمل اولیچون و حیوانه در مان اولنما صفا داشته
 چکلا که ایچون بود مرده نافع امیای ذکر ای لم پس کر که که
 محلل و لطیف یا غله سور یوب کل یا غی و یا امن یا غی کبی

و بر شنباد م یا غی و زعفران و دانه چاطر طمیزت در یوب و تازه
 او تلرید و در یوب یونجه الیه تازه قش او جلدی و فصل و بر لیه
التمی ره بیجی باب تقار در مانند در یعنی صیزی المیدر بو
 مرض دخی لیدن حادث اولور علاجی بودر که ضر لیان ال
 و یا ایغدر طیبانندن قان الوب تا فاسد قان اول عضو ن
 چقوب اندن بوملین در مانی ایدوب استعمال اولنه که
 جلنار و کمان تخی و اریه او فی برابر جه الوب و کوب و که
 الیه یوغروب قان الذقدن صکر اللریه و ایقلرینه اور لیه
بر در مان دخی یقله او فی و اریه او فی و قیون کوزی او فی
 و کوی او فی برابر جه الوب او غلنجی سود لیه یوغروب
 الیه اللریه ایا قله و اور لیه **التمی بیجی** باب حیوان اغو
 اغا هنر بیجی اکا در مان بودر که چش اتار و او سناذر
 کتابلرند ذکر اند و کلیدر قور و خور مانی اریه صویند قیدوب

ایچوره و یا غز او قی صویله اینک سودیله ایچوریله بر درمان
 دخی کوکروسن کوکی صوالیه قیندوب اندن سوزوب استی
 اینک قزل شکالیه ایچوریله بر درمان دخی قور و خوریا الوب
 اوزرینه بر جزو صود و کوب قیندوب تا صوید نصفی کید
 اندن اتی اینک اتد ایچوریله **التمش المینجی** باب برات تاوق زین
 بیجک کچس اوستاذر انک دریا ندم توله دیمیلور که قوروش
 تاوق زین الوب اوستد اولان بیاضی کیدر ووب اندن اول
 زیله شلاب قاقوب حیوانک بورنه طمزدوریله بر دریات
 دخی تبق پولماچی و الما پولماچی صووشکالیه حیوانه ایچوریله
 نافعد **التمش المینجی** باب ات بیان کندنه یکم درمانده
 حیوان اول اولقدن شی یوب صیولنه ینه کند نک
 صقندی نی سرکیه قاترب کوند اوچر بطمان سقداری ایچوریله
 و دلمدر المانی صوالیه قیندوب اول صوی الوب اکا نظرون

قاتوب صیوانه ایچوریله نافعد بر درمان دخی بستانی لخنه
 صقندی و کچی سودی وقینا لکش قور و انجیر صوی بر اچه
 الوب اوچ کوند دکر بھرون ایکی بطمان ایچوریله **التمش**
المینجی باب حیوان اور مجک سید و ککدر درمانده در ککر که
 حیوانک طاقدن قان الوب اندن سرکه شرابی بورنه اقد ووب
 و یادوه مایه سنی طمزدوروب و شراب الیه ایکی زیدن اوچ
 بطمان ایچوریله صو و نظرون الیه ایصلتمش اریه علف ویره
 نافعد **التمش المینجی** باب حیوان بوچک سیدکم ککر که قور و خورما
 و کوکروسن کوکی الی بطمان صوالیه قیندوب و اکا
 ترجین قاتلوب کوند ایکی بطمان حیوانه ایچوریله بر درمان
 دخی درونج عقرنی الوب و کوب بر نوکیسن اوچر بطمان
 شراب بعض نظرون الیه بورنه اقد ووریله نافعد
تمش المینجی باب برات کبه قراق حودی ایچوریله اکا درمان

بود که اول ایچدوکی سود ایکی قات دکلوقنجو اشک سوزین
 ایچوره لر واکر ایچدوکی سود که مقداری بلنزه نه کوند یارم
 بطمان مقداری ایچورله بر درمان دخی تنجی اشک سودی اقا
 برالیه ایچورله اگر غفلت اولوب بویکه درمان اولنزه حیوان
 یشانز اولور علی النوراکا درمان ویرلر کرکر نول مقاله که یمش
 بر با بر بعون اسد تمام اولوب نیه مقاله مبارکی ذکر
 ایدلم که اون ایکی باب شملر ادویه و لکال و سیافات
 و مسهللات و مقبضات و نطولات و ضادات و کحات
 و ذرورات و حقن و قرعات و جبار و لحات و تعاوین
 و رقواته بر بر سورمه صفتی که مرحوم اتام استعمال ایدر
 بزمنی نیه استعمال اید یوز کوزده اولان اتی کیدر و صنجو
 و نظیره نیه نافدر نمک اندرانی و نظرون و دلندک انجو
 هر بندن بر رجزو **نحوه** و کافور نبات شکر و پنچیل

و صفت

و صفة الريح و یاغش بکوطاشی و اق بر و قر بر و دافلفل
 هر بندن یار مشر جزو دوکوب و انجیزدن الیوب کوز اقلنت
 کوند بر چکر دک و صنجو بر درت در هم مقدارین دبرند صوقوب
 قریله نافع و مجرب **صفت** بر سورمه دخی کوزده اق دوشسه
 اق بر و دافلفل و نشادر و اقلیمیا الذهب و اقلیمیا الفضة
 و توتیا و مرجان و دلندک انجو هر بندن بر رجزو زعفران و کافور
 هر بندن یار مشر جزو دوکوب الیوب کوند بر چکر دک و کلور
 کوزده اوریله نافدر **صفت** بر سورمه دخی کوزده اق دوشسه
 و یا کوزده برص اوله بر سورمه دن استعمال اولنه غزرو
 و نبات شکر و امیران و کافور و بر و دافلفل هر بندن
 بر رجزو کلور اودی یارم جزو دوکوب و الیوب
 کوند بر چکر دک و کلور کوزده صابون **صفت** برده که کوز اغزی

رمد دید کلری درماند نشاسته و هلیله و اند و ازوی
 و اعلییا الفضة و کثیر بر ابرجه الوب و کوکب الوب
 بر قش بونومی الیه ایکی چکر دک دکلوزه او فوریه **صنفه**
 بر سورمه دخی کوزده مکنه دید کلری مرضه نافعده صمغ
 عربی و زعفران و ایکی قره اش قانی و سلیقون و شبنمائی
 و کثیر هربندن بر جزو و کوکب ایکی چکر دک دکلوزه کوزه
 او فوریه **صنفه** بر سورمه دخی کوزک حرارتن سویندر
 مبرد و لطیفدر قور شون کرشانی که عجبی الخدیج الرصاص
 و دوه قوتی یومرده سکر قوتی و ایکی قره اش قانی و کافور
 و ایستاد و کز کوچی که زبد البحر دکلور برابرجه الوب و کوکب
 الوب ثمن درهم مقداری کوزه او فوریه **صنفه** ایکی
 کرکبه اولان ناصوره موافق سورمه در مازکی
 و قطریون و یاغش زاج و نبات شکر و زعفران
 و سب

و شبنمائی و انیون و عقرب کولی و الیغن اغابی کولی برابرجه
 الوب و کوکب الوب ثمن درهم مقداری اتک
 کوزینه چکه نافعده **صنفه** بر سورمه دخی نواصیر
 قوردر بر سورمه و نمک اندرانی و کز کوچی و نبات شکر
 هربندن بر جزو و نشادر و کیکر زلی ربع جزو الوب
 و کوکب الوب کوزه ایکی چکر دک دکلوزه او فوریه
صنفه کوزده و کر پکرده او یوزکد واقع اوله بو شافدن
 استعمال اولنه شکار و اشق قاضی و نمک اندرانی
 و نشادر و کیکر زلی و عذروت برابرجه الوب
 و کوکب الوب و قطرانله یوغروب و ساد و یاغ قاتوب
 ربع درهمی حیوانک کوزنه چکیلده **صنفه** بر شافدن
 کوز اقلفته نافعده از پیرمائی ساد و یاغ قهنتوب
 برال الیه کوزنه چکیلده **صنفه** و نیمه کوز اقلفته بر سورمه

دخی لنج یاغی و چونان کوزه چکیله **دینه** بر درمان دخی
لخنه متقدسی و چونان سینه بر تل ایله کوزه چکیله
صفت کوزه بر نسنه طوقسه اکا مجرب درمان بودر که
ساده یاغ و کل یاغی و یومرده صروسی بر ارجه الوب و اکا
زعفران دن شی قلیل قاتوب بر تل ایله کوزه چکیله
صفت و دخی کوزه نسنه طوقه و کونشی استیپندن
کوزه واقع اولان حرارت دفعه اشق قاضی تیخت
اشد سوده حل ایدوب کوزه چکیله نافعه **ایکینجی باب**
سهل اندک انواعی و منافعی بیانند در مرموم اتام دینه
اتلر که بکر که سهلانی بشو شد یعنی ابو جمل قریوزنگ
یبرانی و ایچیدر حیوانکه قرند اولان اخلاط فاسد
جملتا اخراج ایدر پس اندن درت در هم الوب بر بطمان
استی صوابه حیوانه ایچور یکجده حدنه در غایت اسهال

وید شام اوستا زدن دخی بعض کسینه لری کوردم
که اتی یا لکزانوی ایله اسهال ایدر **دینه** بر سهل
دخی بودر که بر کچرک ایت الوب بوغایوب و درین
صوبوب قرن یا روب جمله ایچنی چقروب اتوب
اندن درت بمان شراب و الکی بمان بال ایله اتی
از لجنه در پشروب اندن سوزوب بر اوغ طولوسی
و کلونظرون قاتوب حیوانه اوچ بمان ایچور لدر که
قرند اولان اخلاط فاسد اسهال ایله جبقه کید
و اگر کچرک ایت اولزسه انکریرینه صکوز که اللری
وایا قلدی و دماغی اوله **ایچنی باب** اتی قبض ایدجی در مان
اسهال دفعه بزاید و مکر درمان اودر که تازه حمیز
یبرانی حیوانا طعام اولانه و قاورلش اریه ویرله
مرموم اتام دیر ایدی که اتلر که افضل مقبضاتی بودر که

کو کرد الیه قورق داند لرندن بر رجز و دو کوب —
 اندن ات صواب قدم اول صوبه قاسله **رینه** اسهالی
 قبضه یی بر دره ان دخی قیرس بالچی و کرما و قاتیایا
 و طباشیر و سمر اوئی تخمی برابرجه الوب دو کوب —
 اوچ نوکیسی الکی بطمان لسان الحمل صوبله و قیتا نیش
 جهیز صوبله ایچوریه **رینه** بر مقبض دخی دآء البقر دن
 واسهال و ادیدن نافعه قاورلش کشنج و حماض
 تخمی و سمر اوئی تخمی دو کوب انکر ورنجه زر قوطنا
 قاتوب لسان الحمل و خطیه صوبله ایچوریه نافعه
رینه برقابض دخی زق ماوییه نافع فتق طیشی
 قیوخی و خشمخاش قیوخی و پلیدر اغاجی بلوطی و مازی
 برابرجه الوب صوابه قیندوب قزل مشک اوزره سوزوب
 الکی بطمان معداری حیوانه ایچوریه اسهالی قبضه ایدر

برقابض دخی بودر که جلنار و لق صندل و سماق
 برابرجه الوب دو کوب الکی بطمان لسان الحمل صوبله
 ایچوریه **در دخی باب** ملهم صفتلرین و انواع و منافی
 بیانند **در صفه** تقرب ملهی که یاره له واد میان الیه
 انکر کوده لند چیقان قیر جقله نافعه طکوز یاغذ
 الوب دو کوب و سوزوب اوزرینه انجلین الکی زیت
 قویوب اندن مرتکر و قلعطار برابرجه الوب دو کوب
 الوب طکوز یاغنه و زیت اش اوزره قاتوب و خوریا
 جهرندن بر جهرید الیه قرشدروب اول جهرید احراق
 ایدروب یا ندجه پشنجیه در بر غیری جهرید الیه قرشد
 ریلوب پس پشوب منعقد اولدقم برقابه قویوب
 منافی چوق بر لهدر **صفه** مرهم الرسل که سایر
 جملصله نافع و جرحلت اوکد و ریجی لهدر بالموئی

ومرتک و جام صافزی هر بزدن بر جزو او غلناشی
 و داند چاطر و مژ و ثنکار هر بزدن ربع جزو دوکوب
 الوب زیت ایلد پشور لیه نافه **صنفه** ملهم الدخلیون
 که اعضا نکر سار شیشلرینه و جمله سرطانات و اوکه سی
 عیر جاحتلر نافه اگر انده و اگر انسانه صفتی بود
 بوی لعابی و کتان تخمی لعابی و خطیه لعابی هر
 بزدن بالسویه الوب بر مقدار زیت ایلد پشور و ب
 اندن نیم جزو مرتک الوب دوکوب اتش اوزره از
 از اوزرینه دوکوب قرشدر و بپشد که قالدروب
 وقت خلجته استعمال اولنه **صنفه** ملهم الزنجار معنی
 ثنکار مله نکه صنفیدر چوروش اتی سوب و یاره لده
 اولان زوایدی کیدروب براو کدور یی ملهمر اشق
 قاضی و ثنکار و غنروت برابرجه الوب هو اند

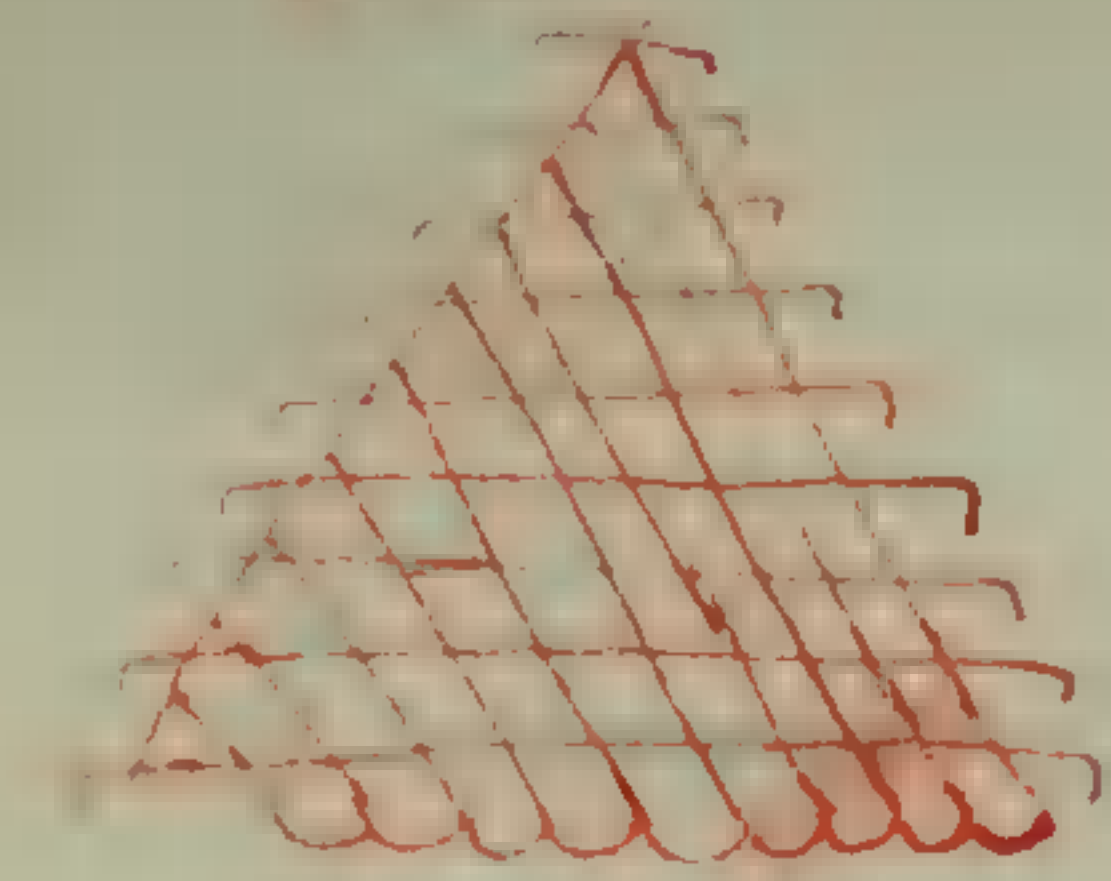
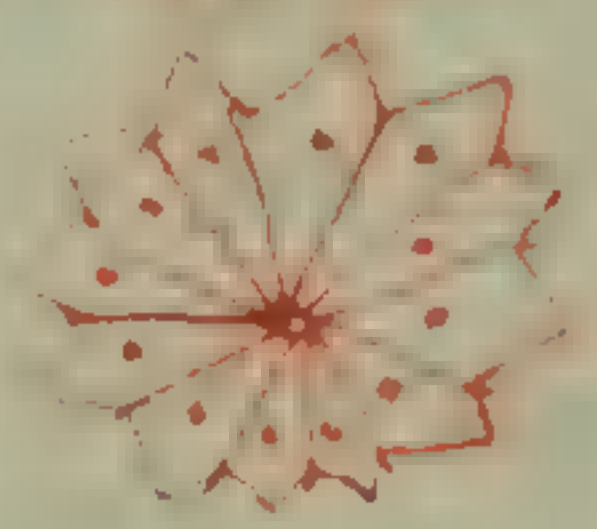
دوکوب زیت و سرکه ایلد پشور لیه **صنفه** ملهم السلیقون
 سلیقون ملهی او دیا نغیننه و ایاق برودنه نافه
 سلیقون صرتک برابرجه الوب هو اند دوکوب و اوزرینه
 مشدف ایچ یاغی ایلد کل یاغی قونیلوب اتش اوزره
 پشورب استعمال اولنه **صنفه** ملهم الزفت اتی بتور
 و ایچی بوش یاره لری طولدروب قالدروب زفت
 و ایچ یاغی و کونکر بالسویه برابرجه الوب اتش اوزره
 نیت ایلد پشورب استعمال اولنه **صنفه** ملهم الاسفیداج
 معنی کرشان ملهی تبرید و تجفیف ایدیچی و شیش
 و یاره لری نافع اولوب ایلرینی بتورر بیاض سوم
 اتش اوزره کل یاغیله ازوب اوزرینه کرشان قیوب
 اندن هو اند دوکوب استعمال اولنه **صنفه** ملهم الخلل
 سرکه ملهمیدر بر اعضا شدن یانه بو ملهی اوزرینه

اور وقت انشک حرارتین صاوت در و جراح کراتن بر
 مکر الوب نیت و سرکه الیه هواند ازوب بر خوش
 قریب روب اذن اوزرینه عرقدن قویوب استعمال
 اولنه **ببینی باب** فی النطولات و اسماها و منافعها
 نطول اودر که در مانی صولیه قیندوب اذن خوروب اول
 صواتی ایکن متالم اولان عضوی انکله یویوب تاکه
 لیت بوله **صفت** بزبونطولی حکم مرضه و ات اموزندن
 اقصه استعمال ایریز اولانطول بودر اسکی انجیر
 و صرسق قبوغی و تورنج قابوغی و اوزررکه و قیون کوزی
 چچکی و صویار پوزی و برنوف و سداب و یاسمن
 یراغی هر بندن بالسویه الوب قیندوب و استی ایکن
 بو صولیه الی اولان عضوی یویوب اوغنی کرک واریه
 و صودن حکم درونه مبتلا اولان اند در مان بودر که
 نطلی

خطیه و یونجه و قیون کوزی چچکی و اگر یجه یونجه و صو
 یار پوزی و سداب و اوزررکه که بیاض و سیاه اوله
 برابرجه الوب دوکوب و اوزرینه صو قویوب قیندوب
 استی ایکن الملو عضوی انکله یویوب اوغنیله **البینجی**
باب نطولات و با صقو کر منافعی بیانند در
صفت انکر الیه و ایقلری گوشکه اولوب قویوب
 اکله اکا در مان بو با صقو در که خطیه و سد
 هر بندن بر رجزو الوب تازه کشج صولیه و سرکه
 الیه یوغروب اللز و ایقلره اولیه **صفت** بر با صقو
 دخی ایر با صندن و ارقه وال و ایاق ششمه منه در
 قور و انجیر الوب سرکه ده اصله روب و اوزرینه
 ازوی و مثل ازرق دوکوب قاتوب و چا بوت اوزره
 قویوب شسته اولیه **صفت** شول سور کو اکانا فدر که

الاولیاق و ارقه و قرن ششکنة در ازوی و مر
 و کینج و متل ازرق هر برندن بر هر جزو بر مقدار
 دخی سدر قاتوب سرکه الیه یوغریوب استعمال اولنه
 وینه یوسور کو دخی استسقایه نافع ازوی و اچهل
 قریون زکراچی و قیون زبلی د و کوب سرکه الیه یوغریوب
 استعمال اولنه وینه انلرک اللرنده و ایاقلرنده ظهور
 ایدن شیشه نافع باصقودر خطیمیه و متل و کینج
 و ملکوز یاغن د و کوب قریون و ب شیش اولان یر
 اوریله نافعده انلرک اوریلجی داغلرک صفی و منافقده
 تولباشی بود باشا اوریلجی داغلرک تولباشی و دخی بود باشا برداغلر

یینه اموزه

کی الجسرد

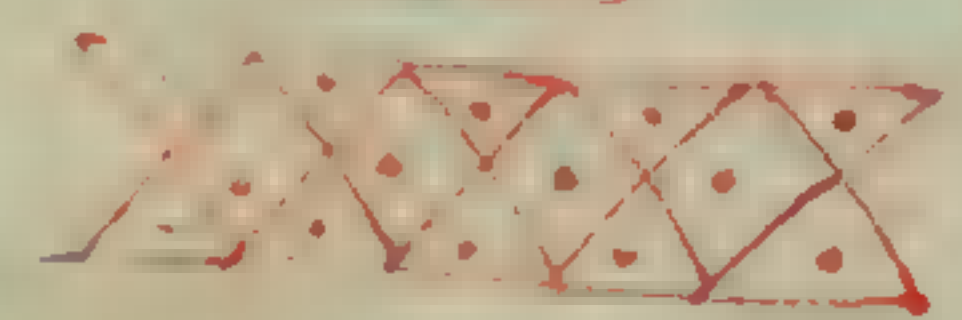

آغلر الجسرد

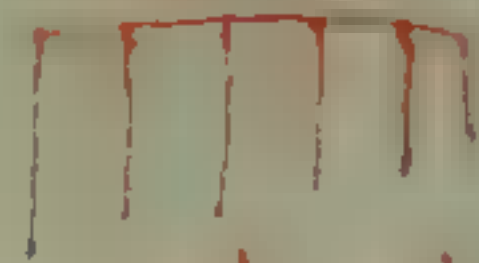

دیشا

کی النقرس

کی اسطوانات

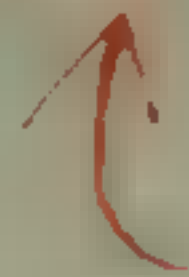
کی المسلم

کی کثیر دایا

کی نثار صیر

و اعلیٰ متعلق اولان یدخی باب تمام اولوب بخش اوستا ذکر
موضوعات و مجربا ملید **مکزیجی باب** یا قوکر انواع
بلد **یا قو** سایر یا غزل و یا صفول و اوہ نات
سکوکه نافدر چتلمک صافری و جام صافری و اشق
قاصیسی و لامیا و قافیا و مغاث و ایکی قرداش
قانی و صمغ عزنی هر بندن بر رجز و الوب قیندوب
و چریش قاتوب یا قوایدوب استی ایکن اوریل
وینہ بر یا قودخی قورغہ و سکوک باصلہ لرینہ نافدر
زیت

زفت و جام صافری و لامیا برابرجه الوب حل اولنجیه
اتش اوزره سوالیه پشوریلہ اندن چریش قاتوب
و چابوت اوزره قویوب استی ایکن اوریلہ نافدر **وینہ**
بر یا قودخی یا غریبویوب یا یلعدن منع ایدر چریش
الوب قان الیه یونغروب و چابوت اوزره قویوب اوریلہ
واوستنی باغلیو قویوب نافدر **صنہ** بو یا قودخی سکوک
باصلہ سنہ و شیشہ نافدر یومرداغی و کین و قرنی
یا رق تخی و نثاستہ بری برینہ قرندروب چابوت
اوزره قویوب اوریلہ نافدر **صنہ** بر یا قودخی سکوک
باصلہ سنہ و یا غزل و نافع کونک و پلید افاجنک
صمغی سوالیه حل ایدوب و اتش اوزره چریش الیه
پشروب استعمال اولنه **صنہ** بر یا قودخی سکوک قورغہ

و طر بورسته نافه زفت ز جاجی بر خور و خور مابر
جنو و صافز و بال موی حدنه و اینجه قیند و ب
یا قوایدوب اورطیه نافه **صنہ** بودرمان دخی یاره کر
قورتر و قانی کسر زاج و جلنار و مرق و حجام
صافزکی برابرجه الوب دوکوب الیوب استعمال اولنه
صنہ بر صافزودخی سایر جراحات و او بوز
و قانہ سر عتله یاره لری اوکدروب و یاغ ز خنک
اوستند اولان زوایداتی سیوب قورد لری اولدر
دمغالو بالحق که عجبچه اکا طین مخوم دندور و قوری
کشنج و ازوی و مرق و کونلک و زاج و قانی و زنگار
هر بندن بر هر جزو دوکوب الیوب استعمال اولنه
و مهم اتمام دعی در حول ذکر اولنه حق در مان

سایر

سایر صافزودن انقدر قانی انقدر منع ایدر
و یاره لری اوکدر که صفتی طایف مختیانتکه اون
کبی اولش قراضه سی و شاب و مرق قورتر و ب با صیل
صنہ بر صافزودخی یاره کرکز و اید اتن سیوب
پاک ایدر و یاره نکر قوردرین اولدر زنگار و قلیه
و نشادر و عتروت برابرجه الوب دوکوب الیوب
استعمال اولنه نافه **باب** حقنه کرک انواعی
و منافعی بیاندرد **صنہ** بو حقنه صنجویه نافه
و مجربدر عصنه تخی و شاب و تازه پنجر و یاربز
و سلجم برابرجه الوب صوالیه قیندوب تا نصفی
کدینجه اندن استدن ایندروب بر مقدار صود قد
از اجوی سیر لغان قانوب استی الکن استعمال اولنه

دغی برحقنه دغی صنجویه و سوس یلنه و مرض بارده
 و قورده و قارن کوزلسته نافه در کتان تخی و تورب
 تخی و عصفه تخی و مردکوش و دمر دیکنی و پنجر
 و قورونزکس و صوغان تخی برابرجه الوب ثلثی کیدنجیه
 صوالیه قیندوب و سوزوب بر مرتبه استی الین بر مقدار
 طوز و اوردک یاغی و تاوق یاغی قاتوب حقنه له
 نافه **دغی** برحقنه دغی صنجویه و یله و بروددن
 اولان مرضه نافع شاب و دمر دیکنی و قون کوزی
 اوتی و اگرجه یونجه و صوکرفسی و صوغان تخی صوالیه
 قیندوب ثلثی کیدیکبر سوزوب و اکا طوز و شیرلغان
 قاتوب حقنه له **وینه** برحقنه دغی سل و لز مرضه
 نافع تازه پنجر و صویچند بتن اوت که عربچه

۱۰ کالمحلب دنلور و بنفشه و تازه خصلیه برابرجه
 الوب ثلثی کیدنجیه دک صوالیه قیندوب اندن سوزوب
 ۱۰ و زربنه بنفشه یاغی و اوردک یاغی قاتوب بو
 صودن اوج بطمان الیه برنوکی ذکر اولنان یاغ الیه
 حقنه له بربری اوزره اوج کون استعمال اولنه
 اما علف و صواتک مزاجنه کورم ملاطفته ویرله
 اونی **برنجی باب** باب صارغورکر انواعن بلدر
صنه بو صارغوراد میان و حیواناتک مسکوکری
 اوانمه منه در کل ارمنی و بورچاق اونی و کونلک
 و قارلسن تهرهندی هر بندن برر جزو الوب
 دو کوب یومرده اغیله یوغروب استعمال اولنه
وینه بو صارغور دغی اول ذکر اولنان دن انقدر
 کل ارمنی و قر و قر کونلک و معاش واکمی قداش

قانی و پورچاق اونی و تمهیدی تخنی و چیش برابرجه الوب
 اندن بالق توتقالن صوده قینه وب و بود کراولنان
 اجرایی اول صوالیه یوغروب استعمال اولنه **وسنه** بر صاغو
 دخی قوریلان مکوکه و سکوک قوپمغه و طمر پورلسنه
 اکراد میانه واکر حیواناته نافعدر چام صاقزی و بالق
 توتقالی و کونلکه و مازی و جلنار و کل ارنی
 برابرجه الوب دوکوب اندن بالق توتقالی صود ■
 حل ایدوب و بواجری قاتوب چیش الیه قره روب
 صمنش و قوپش مکوکه اوزره اورلیه نافعدر **وسنه**
 بر صاغو دخی سرو قوزینی دوکوب سوریه قاتوب
 وانش اوزره یوغروب اندن چابوت اوزره قویوب
 اتی الین اوروب بعلیه نافعدر **ادنی الیکخی باب**
 تمونیز کر بیا بنده در **سنه** بو تعونیدایت صمنه
 -

و کوز دکه سنه نافعدر رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
 کر کد که بوز نکر صاغ طرف دلوکته درت کتم وصول
 دلوکته اوج کتم اوفروب دیه که لباس لباس اذهب
 الیاس رب الناس اینف الناس انت الشافی
 لا یكشف الضر الا انت شفاء لا یفاد ره سولا
 سقم **سنه** صمنه ایچون شول ذرا اولنه حق تعونیدی
 بر طاس ایچنه یازوب اندن ایچنه صوقویوب
 ایچورلیه باذن الله فی الحال ساکن اولور یازلیچین
 بودر بسم الله الرحمن الرحیم والسماء والطارق
 وما ادریک ما الطارق النجم الثاقب ان کل نفس
 لما علیها حافظ فلینظر الانسان مم خلق
 خلق من ماء دافق یمخرج من بین الصلب والترائب
 اند علی رجعه لقادر یوم تبلی السوایر اسکن ایها

الوجع بالذي يكن له ما في السموات والارض وهو السميع العليم
الم تر الى ربك كيف مده الظل ولو شاء لجعله ساكنا
اكن ايها الوجع بالف لاهول ولا قوة الا بالله العلي
العظيم **و**يه بونقونيد دغي صخويه در بجاق اوجيله
حيوانك اللينه وايا قلرينه يازيله اغطش اغلطوش
اعطاش اعطيش **و**يه ريغ دغي حيوانك اللينه وايا قلرينه
يازيله قلش لقلشيش قلقلشيش **و**يه دغي
طابق ايچون بجاق اوجيله حيوانك طرقلرينه يازيله
هارش ارش كلوش لالا بوش **و**يه بونقونيد دغي
ادميان وحيوانك صخولرينه در مان بودر كه آل عمران
سوره سني باشدن باشه زعفرانله برلكن ايچنه يازوب
اندن يويوب صويني قضاغه ويا خانقونه ايچورلويوب
صوفله سني دغي بوزنه وكوكنه سربوب باذن الله تعالي

اوله مجرندر وحيوانك كوزد كيمك ايچون برحمايليه يازوب
اندن كيك بونوزنك بروصله سن دلوب دوه بوكذت
ايلك ويا ات قلازندن ايلك دوزوب ويا قارغي قونغه
ايلك بوزوب حمايلي اليه بونوزي اول ايلك طيقوب
حيوانك بونينده اصاقويه **و**يه مجرب بونقونيد دغي
صخويه برطاس ويا كي چناغه يازوب پاك صواله
يويوب اول صودن اتد ايچورلويوب بر مقدار سني دغي بوزنه
سربله بعون الله ساكن اوله يازيلجق بونقونيد بودر
بسم الله الرحمن الرحيم وهي تجري بهم في موج كالجبال
ونا دي نوح ابنه وكان في معزل يابني اركب معنا
ولا تكن مع الكافرين قال ساوي الى جبل يعصمني
من الماء قال لا عاصم اليوم من امر الله الا من رحم
وقيل يا ارض ابلعي ماء كي ويا سماء اقلعي غيظي

الماء وقضى الامر واستوت كذلك اسكن ايها المفلح
الله وغيبض كما غاض الما وقضى الامر ان شاء الله ولا
حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم **ر** لتويزد في كوز
دكمه نافع بر كاعده يازوب هما لي شكلي
اتكروينند اصفه مجتهد بسم الله الرحمن الرحيم ما ترى
في خلق الرحمن من تفاوت فارجع البصر هل ترى
من فطور ثم ارجع البصر كرتين ينقلب اليك البصر
خاسئا وهو حسير فخرجت عين السوء من حجر
اسود وابيض فلقيت جبرائيل عليه السلام فقال
اين تذهبين يا عين السوء فقالت الى النور في ثيره
والى الطائر في طيرانه والى التاجر في تجارته والى
الصانع في صياغته والى المتكلم في منطقه والى
الغرس في جريه وسقيه وعند حبه والى اللجل في
تطانه

١٠٧
تطانه والى الرجل في مجله والى الطفل في حرامه
والى العروس في خدرها والى الشاة الحلوب عند
درها فقال لها جبرائيل اقسيت عليك ايها العين
السوء بالله العظيم الذي لا اله الا هو لا تذهبين
الى الثور في ثيره ولا الى الطائر في طيرانه ولا
الى الصانع في صياغته ولا الى المتكلم في منطقه
ولا الى الغرس في جريه ولا الى الطفل في حرامه ولا
الى الرجل في مجله ولا الى العروس في خدرها ولا الى
الشاة الحلوب عند درها ولكن اذهبي الى حجر
ترى فيه حيه لها عينان عين من الماء وعين من
النار فصبت الماء على النار يطغى باذن الله تعالى
عبس عابس وحجر يابس وما قابس في عيت
عائني يا صاحب هذا الكتاب ردت عندك عين

اولان اوستاده لازم و کرکلو در که اتم متعلق
اولانی عموماً باب تا که ات اهل اندن بر تنه
صور لرقه بدیها جواب وین پس لجل که طایک
ایک هدایت فلو دنلور طوفوسندن بشیخی
کوندک و یادی کوندک دیشلری ظا هر اولور
وگاه اولور که بعضی طوغدقه دیشلری کز کز
وآزولری بتمه سی برای ابدا سندن ایکنی آی
آخینه دکر واری آزولری که اتم القوارح دنلو
همندن سکنای مرورندن اون آیه دکر بتر
برل عمر کچوره کدا ایکنی سنه تمامه دکر اکا حولی
دنلور و دیشلری قراروب دو کله اوزر اولر قدا
اکا جهر دیرلر ایکنی سنه تک اولندا اولور پس
دیشلری دوشدکن سنه آخینه دکر اکا الشی
دیرلر

دیرلر و مستقبل سنه ده یعنی سنه اولندن در دنجی
سنه دکر در دنجی سنه آخینه اکا رباع دنلور پس
رباعیاندن دیشلری دوشیکه بشیخی سنه تک اولندا
اکا القارح دنلور و برانکه دیشلری دو کله دیشلری
بلکه دیشلر کور سن اگر دیشلری بونجو لوند غایت
بیاض اولوب کچرکرایه لر اندن معلوم اولور که اولکی
دیشلر والا که دیشلری صویه مایل اولوب یارق
ایه یکی دیشلر ایدوکن بیل سن انکه دیشلری دوشو
کته غیر دیشلری جهر بتر اما ازولری اصلا دوشو
مکر ضرورتدن اولر وازولندن سی دوشه انکه
یرینه سی بتر بعض اوستاذلر دیشلر که ینه بتر جهر
برات که قروندن صکه برل مروراته اوچبکی
دسکرنی یله دکر قوتی نیامه اولور اما اندن اوتد

مکتبی و قوی اکسیر عکرا نکر براری بکا خبر
 و پر پدر که فکر نه ات او توزیلد ک عملن قالمز و قوی
 اکلمه اندر غایت عملی دخی قرق یله دکر بعض
 اندر دخی قرقدن زیاده یا شار و انتد اعلم

- الحمد لله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم
- وقع الفراغ من ترجمه فی اللغة العربیة
- فی اللغة التکریم بسم العبد الفقیر
- محبذ هرکس الذی را بقلعه
- بیدت الاعفی الله عنه
- فی اوایل شهر جمادی
- الثانی منتهی
- و تعین
- و الت
- م

در توحید سر آید و کوه خیر مجرب
 سمدان از قوه از قوه
 ما قلم من لفظ او ترک مو حانایه علی
 و صول فی بانی ن الله و لغزین آفتاب
 و کوه در دوزخ و لاله علی کوه
 جمع کوه مسی از قوه و نازده کوه و نوزده
 از صوبت از قوه مسی کوه از قوه و نازده کوه
 از دوزخ و نازده کوه